

Ministerul
Afacerilor Interne

nr. „4” din
„11” 01 2018

Ministerul
Justiției

nr. „44” din
„11” 01 2018

Ministerul
Finanțelor

nr. „14-B” din
„11” 01 2018

Centrul Național
Anticorupție

nr. „6” din
„11” 01 2018

Serviciul de Informații
și Securitate

nr. „1” din
„11” 01 2018

Serviciul de Protecție
și Pază de Stat

nr. „4” din
„11” 01 2018

ORDIN ПРИКАЗ

**Cu privire la aprobarea Ghidului
privind intervenția profesională în
exercițiul funcției.**

În scopul realizării Planului național de acțiuni de implementare a Acordului de Asociere Republica Moldova-Uniunea Europeană, aprobat în cadrul ședinței Guvernului Republicii Moldova la 28 decembrie 2016, precum și în scopul uniformizării practicilor, procedeele și tehnicilor corecte de pregătire, organizare și executare a măsurilor privind aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale și a armei de foc de către subiecții Legii nr.218 din 19.10.2012 privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc, -

ORDONĂM:

1. A aproba Ghidul privind intervenția profesională în exercițiul funcției, conform anexei.
2. A asigura studierea și aplicarea prevederilor prezentului ordin de către efectivul subordonat.
3. A pune în sarcina conducătorilor instituțiilor vizate, controlul asupra aplicării uniforme a prezentului ordin.
4. Prezentul ordin intră în vigoare de la 01.04.2018.

Alexandru JIZDAN

Alexandru TĂNASE

Octavian ARMĂȘU

Bogdan ZUMBREANU

Vitalie PÎRLOG

Anatolie GOLEA

GHID
privind intervenția profesională în exercițiul
funcției

PARTEA GENERALĂ

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

1. Prezentul Ghid este elaborat în temeiul Ordinului comun al Procurorului General, Ministrului Justiției, Ministrului Afacerilor Interne, Directorului General al Serviciului Vamal, Directorului Centrului Național Anticorupție și Ministrului Sănătății nr. 77 / 572 / 408 / 639-o / 197 / 1589 din 31 decembrie 2013, privind aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de identificare, înregistrare și raportare a pretinselor cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant, HG nr.474 din 19.06.2014 cu privire la aprobarea Nomenclatorului mijloacelor speciale, al tipurilor de arme de foc și al munițiilor aferente, precum și a regulilor de aplicare a acestora, a Legii 218 din 19.10.2012 privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc, Constituției RM din 29.07.1994, Convenției nr. 1950 din 04.11.1950 pentru apararea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Convenția ONU împotriva torturii și altor pedepse și tratamente cu cruzime, inumane sau degradante adoptată la 10.12.1984.

2. Ghidul are ca scop uniformizarea practicilor, procedeele și tehnicilor corecte de pregătire, organizare și executare a măsurilor privind aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale și a armei de foc de către personalul din cadrul Serviciului de Informații și Securitate, Ministerului Afacerilor Interne, Centrului Național Anticorupție, Serviciului Protecție și Pază de Stat, Ministerului Finanțelor, Serviciului Vamal, Serviciului de Stat de Curieri Speciali, Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției, Inspectoratului Ecologic de Stat și al Serviciului Piscicol ale Ministerului Mediului (în continuare – angajați).

3. Ghidul nu prevede o descriere exhaustivă a tuturor situațiilor previzibile ce se pot produce pe domeniul intervenției profesionale. Prevederile Ghidului constituie linii directorii pentru a asigura un mod de acțiune care să permită rezolvarea eficace a situațiilor de intervenție profesională.

4. În prezentul Ghid termenii de mai jos se utilizează cu următorul înțeles, după cum urmează:

1) *Intervenția profesională* – totalitatea măsurilor și acțiunilor pe care le întreprind angajații, pentru îndeplinirea misiunilor de serviciu în vederea asigurării unui serviciu public calitativ respectând ideea de tehnică în locul celei de forță;

2) *Forța fizică* - măsuri de constrângere realizate exclusiv prin încordarea mușchilor, a puterii fizice a persoanei, inclusiv prin aplicarea procedeele speciale de luptă;

3) *Mijloacele speciale* - obiecte, muniții, echipament, substanțe chimice, substanțe lacrimogene și colorante, dispozitive audiovizuale de influență psihologică, mijloace de stopare forțată a unităților de transport, mijloace de transport, utilaje și tehnică de luptă, animale dresate, utilizate pentru apărarea pasivă sau activă, fără efecte cu caracter letal, destinate înfrângerii rezistenței opuse, imobilizării și dezorientării persoanei sau distrugerii obstacolelor;

4) *Arma de foc* - armă portabilă cu țeavă care poate arunca, este concepută să arunce sau poate fi transformată să arunce alicie, un glonț ori un proiectil prin

acțiunea unui combustibil de propulsie. Se consideră că un obiect poate fi transformat pentru a arunca o alicie, un glonț sau un proiectil prin acțiunea unui combustibil de propulsie dacă are aspectul unei arme de foc și, ca urmare a construcției sale ori a materialului din care este confecționat, poate fi transformat în acest scop;

5) *Distanța de protecție* - distanța stabilită între angajat și persoana asupra căruia se intervine, care poate fi de 2 – 3 pași sau altă distanță pe care angajatul o consideră sigură;

6) *Zona de protecție* - cercul concentric situat în jurul angajatului până la persoană în timpul exercitării misiunilor de serviciu;

7) *Dispozitiv de control* – mod de dispunere în teren a angajaților (din cel puțin doi), într-o anumită ordine ce oferă o protecție eficace, menit să intervină asupra unei persoane;

8) *Element de control* – angajat din cadrul dispozitivului de control care execută nemijlocit anumite măsuri de intervenție;

9) *Element de sprijin, sprijin/acoperire* – angajat din cadrul dispozitivului de control care asigură elementul de control, prin urmărirea acțiunilor persoanei cât și împrejurărilor, și intervenția în cazul unor eventuale agresiuni;

10) *Triunghi de agresiune* – zonă pe care angajatul o poate aborda în siguranță din anumite unghiuri față de persoana asupra căreia intervine;

11) *Custodie publică* (privare de libertate) – orice formă de detenție sau închisoare ori plasarea unei persoane într-un loc public sau privat de reținere pe care nu îl poate părăsi după voia sa, prin ordinul oricărei autorități judiciare, administrative sau de altă natură.

12) *Tratament degradant* – fapte care creează victimei sentimentul de fobie (teamă), de neliniște, de inferioritate, de natură de a o umili sau înjosi și eventual, de a-i înfrânge astfel rezistența fizică și/sau psihică, săvârșite de către o persoană publică sau de către o persoană care, de facto, exercită atribuțiile unei autorități publice, sau de către orice altă persoană care acționează cu titlu oficial sau cu consimțământul expres ori tacit al unei asemenea persoane;

13) *Tratament inuman* – fapte care cauzează victimei leziuni (prejudiciu corporal efectiv) sau suferințe fizice sau psihice, susceptibile de a produce intense tulburări psihice, săvârșite de către o persoană publică sau de către o persoană care, de facto, exercită atribuțiile unei autorități publice, sau de către orice altă persoană care acționează cu titlu oficial sau cu consimțământul expres ori tacit al unei asemenea persoane;

14) *Tortură* – orice faptă intenționată prin care se provoacă unei persoane o durere sau suferințe fizice sau psihice puternice cu scopul de a obține de la această persoană sau de la o persoană terță informații sau mărturisiri, de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta sau o terță persoană l-a comis ori este bănuită că l-a comis, de a o intimida sau de a exercita presiune asupra ei sau asupra unei terțe persoane, sau din orice alt motiv, bazat pe o formă de discriminare, oricare ar fi ea, atunci când o asemenea durere sau suferință este provocată de către o persoană publică sau de către o persoană care, de facto, exercită atribuțiile unei autorități publice,

sau de către orice altă persoană care acționează cu titlu oficial sau cu consimțământul expres sau tacit al unei asemenea persoane;

15) *Direcție nepericuloasă* - direcția spre care, în cazul declanșării accidentale a focului, ca rezultat al unei erori de manipulare sau a unor defecțiuni tehnice a armei din dotare, nu se vor produce pagube materiale sau umane;

16) *Supinație*- răsucire a mâinii cu podul palmei în sus;

17) *Pronație* – răsucire a mâinii cu podul palmei în jos;

18) *Insertie* - locul de fixare pe os a capătului terminal al unui mușchi;

19) *Flexie* – îndoirea de la încheietură a membrilor inferioare și posteriori a corpului uman.

Capitolul II

Secțiunea 1

Zonele de percuție și traumatism

5. *Zonele de percuție și traumatism* stabilesc suprafețele dispuse pe corpul persoanei asupra cărora se va aplica forța fizică, mijloacele speciale și arma din dotare, în funcție de agresivitatea persoanei și riscul pericolului ce poate surveni asupra angajatului sau altor persoane.

6. Acționând în vederea executării sarcinilor ce decurg din intervenția profesională, angajatul este obligat să folosească nivelul (volumul) de forță strict necesar pentru a stopa amenințarea/anihila pericolul sau pentru a domina/immobiliza persoana. Aplicarea, ulterior, a oricăror lovituri trebuie să fie sistată, chiar dacă, eventual, persoana continuă să se forțeze în vederea eliberării.

7. În funcție de dispunere și de efectele care pot surveni în urma acțiunii, se disting trei zone:

1) *zona roșie* (cap, gât) - semnifică o zonă periculoasă asupra căreia este interzisă aplicarea forței fizice, cu excepția prevăzută la procedeele ”*eliberarea de la centurarea trunchiului din spate pe sub brațe*”, (pct.160).

2) *zona oranj* (spate, torace, abdomen, coloana vertebrală, organe genitale) - semnifică o zonă asupra căreia se va acționa moderat;

3) *zona verde* (membrile superioare, inferioare și fese) - semnifică o zonă de acțiune permisivă, asupra căreia se permite aplicarea loviturilor până la momentul în care s-a reușit dominarea (immobilizarea persoanei).

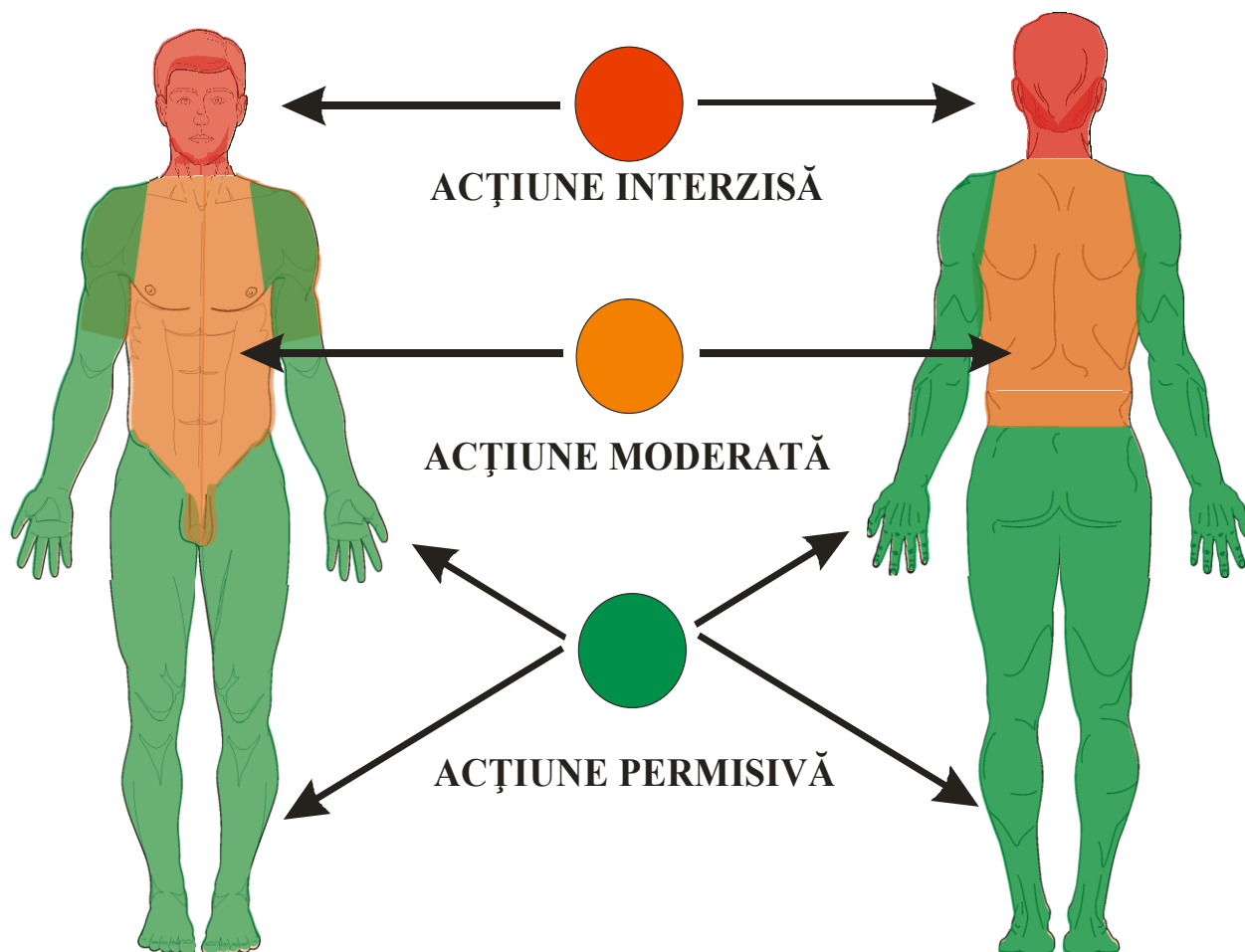

Fig. 1

8. Se interzice:

- 1) aplicarea loviturilor cu bastoanele speciale de cauciuc și plastic în zona capului, gâtului și claviculelor, abdomenului și organelor genitale;
- 2) aplicarea cartușelor cu gloanțe de cauciuc și plastic în zona capului;
- 3) aplicarea cartușelor cu gloanțe de cauciuc sau de plastic, a mijloacelor cu efect iritant sau lacrimogen cu încălcarea restricțiilor și caracteristicilor tehnice ale acestora;
- 4) folosirea împotriva persoanelor a dispozitivelor explozive destinate deschiderii forțate a încăperilor, spargerii ușilor sau pereților.

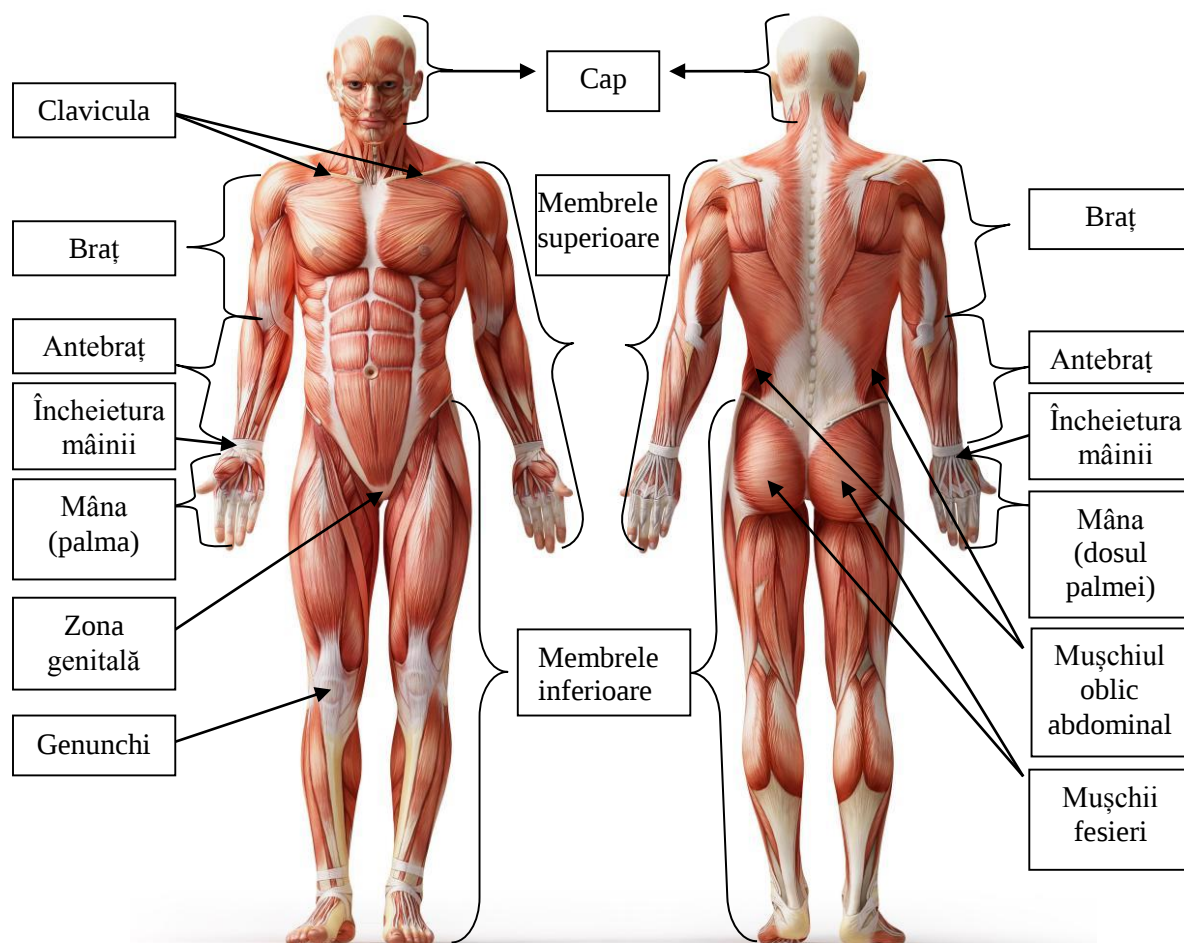

Fig. 2

9. Intervenția profesională este guvernată de următoarele principii care îi asigură coerență și fiabilitate:

1) *Principiul legalității* - desfășurarea misiunilor de serviciu, exclusiv în baza prevederilor legale în vigoare, regulamentelor și normelor eticii profesionale;

2) *Principiul inviolabilității persoanei* - orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță;

3) *Principiul egalității, imparțialității și nediscriminării* - reflectă impunerea angajatului în adoptarea față de orice persoană a unui comportament corect, imparțial și nediscriminatoriu, fără deosebire de rasă, sex, religie, naționalitate, apartenență politică, avere sau origine socială, etc.;

4) *Principiul profesionalismului* - reflectă capacitatea de a aplica corect cunoștințele teoretice și deprinderile practice care vor asigura securitatea personală, a colegilor și persoanelor implicate, executarea eficientă a misiunilor de serviciu, precum și gestionarea situațiilor dificile la un nivel redus de violență;

5) *Principiul independenței operaționale* - îndeplinirea atribuțiilor și misiunilor de serviciu potrivit competențelor stabilite fără implicarea nemotivată a altor subiecți ai legii, persoane sau autorități;

6) *Principiul gradualității* - utilizarea de către angajați în mod progresiv/regresiv a măsurilor de intervenție, forței fizice, mijloacelor speciale și a armelor de foc, în dependență de metodele, intensitatea și mijloacele prin care acționează persoana;

7) *Principiul proporționalității* - utilizarea de către angajați a forței fizice, a

mijloacelor speciale și a armelor de foc, încât această utilizare să fie adecvată, necesară și corespunzătoare scopului legitim urmărit;

8) *Sarcina probațiunii* – sarcina probațiunii neaplicării torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante îi revine autorității în a cărei custodie se află persoana privată de libertate, plasată la dispoziția unui organ de stat sau la indicația acesteia, sau cu acordul ori consimțământul său tacit.

Secțiunea 2

Părțile corpului

10. Măinile angajatului nu pot fi calificate ca „de bază” sau „secundare”, ele având funcții diferite, dar în egală măsură, importante și dinamice.

11. Membrele superioare și inferioare definesc o parte a corpului (fig.3) care au un rol precis bine determinat după cum urmează:

- 1) *partea cu arma*;
- 2) *partea reactivă*.

Fig.3

12. *Partea cu arma* reprezintă partea dreaptă (stângă) a corpului împărțit în jumătate, de sus în jos, având rolul de a riposta în fața unei agresiuni prin aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale și armei de foc, în continuare se vor numi: mâna, piciorul de pe partea cu arma având rolul de protecție a mijloacelor speciale și a armei de foc inclusiv și aplicarea rapidă a acestora.

13. *Partea reactivă* reprezintă partea stângă (dreaptă) a corpului, care asigură protecția eficientă și adaptată păstrând distanța, timpul și capacitatea rapidă pentru a riposta și se vor numi: mâna, piciorul reactiv.

Fig.4

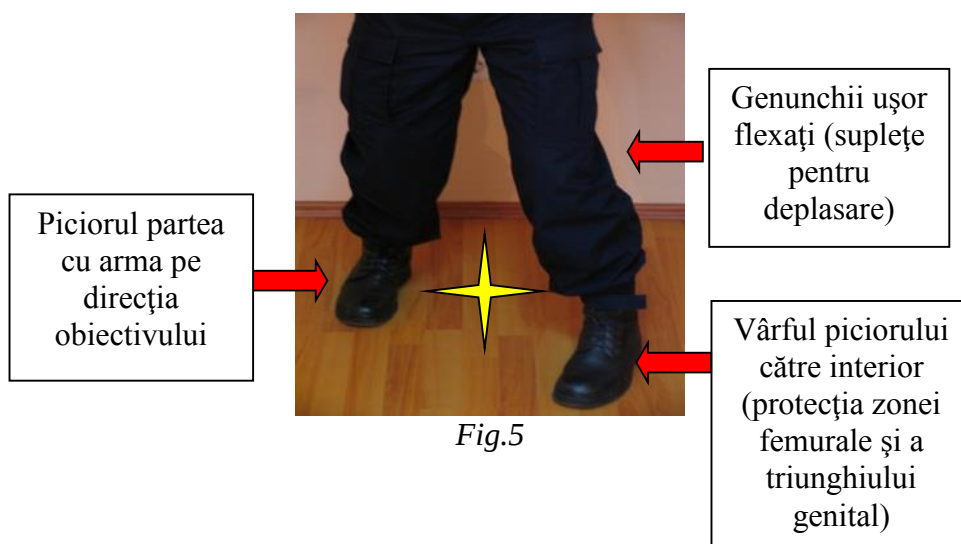

Fig.5

Secțiunea 3

Atitudinea persoanei

14. Atitudinea persoanei reprezintă modul de conduită în anumite împrejurări sau situații, care se poate manifesta printr-un comportament cooperant sau agresiv.

15. În funcție de nivelul de risc, comportamentul persoanei poate fi:

- 1) *cooperant* – persoana se supune cerințelor legale ale angajatului;
- 2) *de agresivitate redusă* - persoana refuză premeditat să execute cerințele legale ale angajatului, ultragiază angajații și alte persoane fizice, opune rezistență pasivă fără aplicarea loviturilor, este neînarmat;
- 3) *de agresivitate medie* - persoana refuză premeditat să execute cerințele legale ale angajatului, opune rezistență activă manifestată prin apucarea, deteriorarea premeditată a uniformei de serviciu sau a elementelor acesteia sau ținutei civile a angajatului, aplică lovituri cu corpul, membrele superioare și

inferioare asupra angajatului sau altor persoane, deteriorează obiectivele și bunurile acestora etc., încearcă să fugă de la locul faptei, este neînarmat;

4) *de agresivitate sporită* - persoana nu reacționează la cerințele legale ale angajatului, acționează violent și periculos, atacă în grup sau atacă cu utilizarea diferitor obiecte folosite în calitate de arme (de orice construcție, contondente, ascuțite sau tăioase etc.), a armelor albe, a substanțelor și mecanismelor care realmente pot cauza decesul, a armelor de foc, a câinilor, încearcă să se eschiveze de la reținere după săvârșirea crimei, refuză să execute cerințele legale de depunere a armei, atentează la securitatea personală ori încearcă să captureze prin violență arma de foc a angajatului, săvârșeste alte acțiuni pentru care actele legislative oferă dreptul angajatului să aplice arma de foc.

Secțiunea 4

Gradualitatea intervenției

16. **Gradualitatea intervenției** reprezintă aplicarea succesivă a coerciției de tipul avertizare, somare, folosirea forței, mijloacelor speciale din dotare, arma de foc, în cazul acțiunii contra unei persoane și permite tratarea diferențiată, progresivă/regresivă și eficace a unei situații în care folosirea armamentului este ultima soluție.

17. Obiectivul principal este dominarea persoanei prin comunicare verbală și non verbală, prin acțiuni de descurajare, iar dacă acestea nu au efectul scontat se trece la folosirea tehnicilor corporale, urmate, după caz, de folosirea mijloacelor tehnice din dotare, direct proporțional cu gradul de amenințare.

18. Gradualitatea se exprimă prin folosirea mijloacelor de intervenție în mod gradual și nu trebuie să depășească nevoile reale pentru imobilizarea persoanelor turbulente sau agresive ori pentru neutralizarea acțiunilor ilegale și va înceta de îndată ce scopul misiunii a fost realizat.

19. Gradualitatea intervenției, în sensul prezentului Ghid, este structurată în patru faze:

1) *acțiuni primare de intervenție* – (persoana manifestă un comportament cooperant) – contactarea persoanei, legitimarea, avertizarea, somarea, însoțirea persoanei, controlul corporal preventiv, controlul bagajelor, folosirea surselor de iluminare etc.;

2) *acțiunile coercitive cu aplicarea forței fizice* – (persoana manifestă un comportament de agresivitate redusă) – aplicarea procedeele speciale de luptă, tehnicilor articulare și de imobilizare, conducerea/însoțirea forțată sau, după caz, solicitarea unui echipaj mobil al autorității etc.;

3) *acțiunile coercitive cu aplicarea forței fizice și mijloacelor speciale* – (persoana manifestă un comportament de agresivitate medie) - utilizarea mijloacelor speciale prin aplicarea loviturilor de oprire, tehnicilor articulare cu bastonul, parărilor cu bastonul, aplicarea ambalajului cu aerosol (substanțe iritant-lacrimogene), armelor cu gaze lacrimogene sau iritante, cătușelor, câinilor de serviciu, armelor cu electroșoc, armelor cu proiectile din cauciuc sau plastic, dispozitivelor speciale din dotare și alte mijloace speciale legal stabilite;

4) *acțiunile coercitive prin utilizarea armelor de foc* – (persoana manifestă un comportament de agresivitate sporită) – întreprinderea acțiunilor proporțional cu gravitatea atacului, aplicarea, după caz, a mijloacelor speciale pentru a imobiliza (neutraliza) persoana, folosirea și aplicarea armelor de foc, vehiculelor, tehnicii blindate, altor mijloace speciale.

20. Intervenția graduală nu implică o respectare strictă a celor patru faze progresive. În aplicarea ei se ține cont de timpul material în care se desfășoară acțiunea, starea de pericol în care se află angajatul sau victima și mijloacele folosite de persoană.

21. În funcție de acești parametri (timpul material, starea de pericol, etc.) se poate trece peste unele faze de folosire graduală a forței.

PARTEA SPECIALĂ

CAPITOLUL III

Acțiuni primare de intervenție

Secțiunea 1

Comunicarea

22. *Comunicarea* este parte integrantă a intervenției profesionale care contribuie la rezolvarea cu succes a situațiilor de criză, având drept scop negocierea, descurajarea și stoparea acțiunilor persoanei, simultan cu asigurarea protecției fizice a angajatului. Prin comunicare, angajatul încearcă să-și impună voința înainte de a folosi forța fizică, mijloacele speciale sau arma de foc din dotare.

23. Comunicarea reprezintă un proces care are legătură cu interacțiunea verbală (limbajul, ascultarea și auzul), interacțiunea non-verbală (interpretare) și abilități de observare (privire și vedere).

24. Pentru o bună comunicare cu o persoană se impune respectarea următoarelor principii:

- 1) se va avea în atenție alegerea cuvintelor folosite și se va utiliza un ton vocal adecvat (nu se va ridica vocea);
- 2) conversația va fi adaptată la vocabularul și nivelul de educație și cultură al acesteia;
- 3) se va discuta cu calm, evitându-se stările de enervare;
- 4) se va evita folosirea în conversație a frazelor scurte;
- 5) se va evita răspunsurile stereotipice de tipul „da” sau „nu”.

25. Rolul comunicării este de a diminua riscurile în cazul producerii unui incident și de a preveni folosirea nejustificată a tehnicilor de imobilizare și control de către angajat.

26. Limbajul comunicării de intervenție profesională trebuie să fie coerent, clar, precis, concis, util și rapid, urmând realizarea a patru obiective majore:

- 1) recepționarea mesajului emis de către angajat;
- 2) înțelegerea mesajului emis de către angajat;
- 3) acceptarea mesajului emis de către angajat;
- 4) provocarea reacției de răspuns (feedback), constând într-o schimbare de comportament sau de atitudine.

27. Relația angajatului cu persoana se bazează pe patru componente ale comunicării:

- 1) abilitatea de a asculta;
- 2) abilitatea de a exprima înțelegere și capacitatea de a convinge;
- 3) abilitatea de a exprima acceptare;
- 4) abilitatea de a exprima sinceritate.

28. Pentru o comunicare eficientă angajatul trebuie să respecte următoarele strategii comportamentale și comunicaționale:

- 1) adoptă o voce care conferă liniște, calmitate și siguranță;
- 2) nu ignoră și nu desconsideră comportamentul persoanei;
- 3) pune întrebări pentru a afla mai multe informații;
- 4) nu discută păreri personale, pentru a evita conflictul;
- 5) ține cont de păreri persoanei;
- 6) degajă confidențialitatea prin răspunsuri adecvate, precise, fără ezitări și amânări;
- 7) acceptă să fie întrerupt fără a-și pierde vigilența;
- 8) ține deschisă comunicarea și exprimă considerație față de subiect;
- 9) rezistă la frustrare, nu reacționează excesiv la mesajele injurioase parvenite în adresa sa și este echilibrat afectiv și cognitiv în orice împrejurare;
- 10) fii sincer și respectă limitele relației profesionale;
- 11) utilizează umorul în limitele rezonabile și nu admite situații sarcastice;
- 12) nu pierde cumpătul în situații de stres sau ofensive;
- 13) nu forța subiectul comunicării, exprimă bunăvoință, interes, dorință și capacitatea de a ajuta;
- 14) fii pozitiv în orice împrejurare, elimină orice notă amenințătoare, fii serios și amabil;
- 15) menține contactul vizual, postura și distanța rezonabilă convenabilă situației;
- 16) evaluează emoțiile persoanei și fii atent față de ceea ce spune, cum spune sau ce evită să spună;
- 17) ține cont de particularitățile de vârstă, gen și stare ale persoanei.

29. Comunicarea profesională în situații de criză trebuie să îndeplinească unele condiții:

- 1) evitarea mesajelor duble precum interesul personal exprimat verbal;
- 2) evitarea etichetării (a califica pe cineva după părere proprie), a termenilor și jargoanelor utilizate în serviciu;
- 3) evitarea apariției de sunete sau întreruperi care pot inhiba persoana sau care lasă impresia lipsei de interes sau sinceritate;
- 4) emiterea de generalizări sau comentarii care conduc la pierderea unicității sau specificității situației.

30. *Comunicarea nonverbal* este axată pe anumite reacții/reflexii ale corpului uman care pot fi observate cu ochiul liber. Mijloacele de exprimare a reacției organismului la o modificare survenită în mediul exterior sau interior sunt următoarele:

- 1) expresia feței;

- 2) atitudinea;
- 3) contactul vizual;
- 4) postura;
- 5) gesturile;
- 6) paralingvistica (exemplu, tonul vocii, intensitatea, rapiditatea în vorbire).

31. În momentul în care angajatul se confruntă cu o persoană agresivă, obiectivul principal este acela de a preveni agravarea stării de tensiune pentru a nu se ajunge la violență fizică.

32. *Semne ale comportamentului agresiv:*

- 1) înroșirea feței;
- 2) ridicarea vocii;
- 3) respirație accelerată;
- 4) contact vizual direct;
- 5) gesturi exagerate.

Secțiunea 2

Contactarea persoanei

33. *Contactarea persoanei* este o măsură de intervenție prin care angajatul solicită unei persoane sau unui grup de persoane să se oprească și să înceteze orice activitate, în scopul clarificării situației ce a impus luarea acestei măsuri. Dacă persoana căreia i se cere să se oprească, nu se supune acestei cerințe, dar va riposta sau va încerca să fugă, se va trece la aplicarea altor măsuri de intervenție.

34. Contactarea persoanei se efectuează în următoarele situații:

- 1) pentru prevenirea persoanei/persoanelor de a întreprinde anumite acțiuni sau să se abțină de la săvârșirea acestora;
- 2) pentru a solicita explicații în legătură cu fapte sau alte aspecte care prezintă interes pentru rezolvarea sarcinilor de serviciu;
- 3) pentru stoparea persoanei/persoanelor care au un comportament suspect sau corespund semnalmentelor persoanelor anunțate în căutare;
- 4) alte situații similare.

35. În timpul contactării persoanei, angajatul va respecta următoarele reguli tactice:

- 1) asigurarea distanței de protecție;
- 2) realizarea comunicării profesionale (salutarea, prezentarea, explicarea motivului stopării și acțiunilor ce urmează de întreprins, mulțumirea ex.: „*Vă rog să vă opriți! Bună ziua! Sunt.. (funcția, numele). Vă rog să vă deplasați pe partea marcată a trotuarului. Vă mulțumim pentru cooperare!*”).

Secțiunea 3

Legitimarea

36. *Legitimarea persoanei* este o măsură de intervenție ce constă în solicitarea și verificarea actului de identitate a persoanei și stabilirea corespunderii datelor de identificare ale acesteia.

37. Legitimarea se efectuează în următoarele situații:

- 1) când persoana/persoanele încalcă dispozițiile legale ale angajatului;

- 2) asupra persoanei/persoanelor despre care există indicii temeinice că pregătesc sau au comis o faptă ilegală;
 - 3) când persoana solicită intrarea într-un perimetru restricționat legal;
 - 4) pentru stabilirea identității persoanelor care sesizează angajatul despre comiterea unei fapte antisociale;
 - 5) în cazul identificării persoanelor aflate în căutare;
 - 6) în alte cazuri legale.
38. Regulile generale pentru realizarea legitimării persoanelor:
- 1) asigurarea distanței de protecție;
 - 2) realizarea comunicării profesionale.
39. Angajatul va evita, pe cât posibil, executarea măsurii legitimării în locuri aglomerate sau cu vizibilitate redusă (întunecate).

Secțiunea 4

Plasările de securitate, dispozitive de control

40. *Plasările de securitate* (eschiva, unghi de abordare și ripostă) stabilesc deplasarea parțială sau totală a celor două puncte de sprijin (picioarele) ale angajatului, executată fie pe partea cu arma, fie pe partea reactivă, pentru a ieși din vârful triunghiului de agresiune, pentru a rupe contactul cu persoana și pentru a întări riposta. Pentru a riposta, angajatul se va plasa și se va deplasa într-un unghi de abordare și de ripostă, situat în jurul triunghiului de agresiune.

41. Dispozitivele de control ce oferă o protecție eficace angajatului pe timpul executării misiunii de serviciu sunt:

- 1) *triangulația simplă*;
- 2) *triangulația dublă*.

Secțiunea 5

Triangulația simplă

42. *Triangulația simplă* este un dispozitiv de control format din doi angajați (un element de control și un element de sprijin) și persoana contactată, legitimată, percheziționată, etc.

Fig.6

Fig.7

Fig.8

43. **Descrierea dispozitivului:** angajații se află în poziția de abordare efectuând acțiunile de contactare a persoanei (*fig.6*), după oprirea persoanei un element al binomului se deplasează la 2-3 pași în spatele persoanei contactate în lateral pe aceeași parte cu elementul de control cu privirea spre interior (*fig.7*). Rolul elementului de control este de a efectua acțiunile de contactare/legitimare a persoanei, iar elementul de sprijin având rolul de a sprijini acțiunile elementului de

control pe toată durata procedurii fiind gata de a reacționa la orice acțiune suspectă din partea persoanei. După ce persoana a fost verificată acesteia i se arată direcția de deplasare cu privirea asupra acesteia până ajunge la o distanță sigură (fig.8). Direcția de deplasare se indică cu brațul reactiv deoarece brațul parte cu arma este tot timpul gata pentru a utiliza mijloacele speciale și pentru a exclude surprinderea angajaților.

Secțiunea 6

Triangulația dublă

44. *Triangulația dublă* - dispozitiv de control format din trei angajați (un element de control, un element de sprijin, un element de sprijin - acoperire) și persoana contactată, legitimată, percheziționată etc.

Fig.9

Fig.10

Fig.11

Fig.12

Fig.13

Fig.14

45. **Descrierea dispozitivului:** angajații se află în poziția de abordare efectuând acțiunile de contactare a persoanei (fig.9), după care un element al trinomului se deplasează la 2-3 pași în spatele persoanei contactate în lateral pe aceeași parte cu elementul de control cu privirea spre interior (fig.10), iar celălalt element se deplasează la 9-10 pași, după caz, în spatele persoanei cu privirea spre exterior (fig.11 și 12). Rolul elementului de control este de a efectua acțiunile de contactare/legitimare a persoanei, iar elementul de sprijin având rolul de a sprijini acțiunile elementului de control pe toată durata procedurii fiind gata de a reacționa la orice acțiune suspectă din partea persoanei iar rolul elementului de sprijin acoperire este de a menține curioșii la distanță sau persoanele care vin în întâmpinare pentru a exclude implicarea terțelor persoane în acțiunile angajaților. După ce persoana a fost verificată, acesteia i se arată direcția de deplasare cu privirea asupra acesteia până ajunge la o distanță sigură (fig.13). Direcția de deplasare se indică cu brațul reactiv deoarece brațul parte cu arma este tot timpul gata pentru a utiliza mijloacele speciale și pentru a exclude surprinderea angajatului.

Secțiunea 7

Efectuarea avertizărilor și somărilor

46. *Avertizările/somările* sunt anumite măsuri de intervenție imediate ale angajaților care constau într-o cerință imperativă legală adresată unei persoane/grup de persoane, efectuate în scopul:

- 1) zădărnirii comiterii faptelor ilicite;
- 2) întreruperii faptelor ilicite în curs de desfășurare;
- 3) întreruperii actelor de încălcare a ordinii publice;
- 4) contactării, legitimării, controlului corporal preventiv, percheziției corporale, aplicării forței fizice, a mijloacelor speciale, armelor de foc cât și reținerii persoanelor suspecte;
- 5) eliminării manifestărilor de rezistență ale unor persoane în executarea activităților legale ale angajaților, precum dezarmarea unor elemente agresive;
- 6) scoaterii persoanelor din locurile ascunse sau cu vizibilitate/accesibilitate redusă;
- 7) împiedicării evadării, pătrunderii sau ieșirii fără drept a persoanelor din perimetrele obiectivelor, delimitate vizibil;
- 8) alte situații permissive.

47. *Avertizarea/somarea* se va efectua în limba de stat. După caz, angajatul poate folosi altă limbă dacă posedă limba persoanei interpellate.

48. *Avertizarea* este o măsură de intervenție prin care angajatul, atenționează persoana/persoanele despre acțiunile legale care pot fi aplicate în caz de nesupunere.

49. *Somarea* este o măsură de intervenție imediată utilizată de către angajatul, care constă într-o cerință imperativă (ordin), legal adresată persoanei/persoanelor să execute sau să nu execute anumite acțiuni/inacțiuni.

50. *Avertizarea/somarea* persoanei să înceteze acțiunea agresivă și să se supună solicitării angajatului, se va efectua înainte de aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc, acordând timp suficient pentru îndeplinirea cerințelor legale. Nu este necesară folosirea avertizării sau somării în cazul când tergiversarea aplicării forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc generează un pericol direct pentru viața și sănătatea angajatului și a altor persoane, când poate conduce la alte urmări grave sau când, în situația creată, un astfel de avertisment este nepotrivit sau imposibil.

51. Numărul somațiilor și conținutul acestora, conform prevederilor legale, este determinat atât de comportamentul persoanelor, misiunea de serviciu, cât și de fapta comisă în faza de executare, timpul avut la dispoziție de către angajat, precum și de măsura care urmează a fi luată după somație.

52. Forța fizică, mijloacele speciale și armele de foc se aplică după somațiile specifice, în funcție de acțiunea utilizată, după cum urmează:

1) *la aplicarea forței fizice, bastoanelor speciale de cauciuc și plastic:* „STAI! sau ÎNCETAȚI! POLIȚIA...(sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul)! VOM (VOI) APLICA FORȚA!”;

2) *la aplicarea ambalajului cu aerosol (gaze lacrimogene):* „STAI! sau ÎNCETAȚI! POLIȚIA... (sau denumirea autorității pe care o reprezintă

angajatul)! **VOM (VOI) FOLOSI GAZE LACRIMOGENE!”**;

3) *la folosirea câinilor de serviciu*: „**STAI!** sau **ÎNCETAȚI! POLIȚIA ...** (sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul)! **VOM (VOI) FOLOSI CÂINII DE SERVICIU!”**;

4) *la aplicarea altor mijloace din dotare* (armelor și dispozitivelor cu electroșoc, grenadelor și dispozitivelor audiovizuale și altor mijloace de imobilizare prevăzute de actele normative, aflate în dotarea angajatului): „**STAI!** sau **ÎNCETAȚI! POLIȚIA...** (sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul)! **VOM (VOI) APLICA ...** (denumirea mijlocului)!”;

5) *la aplicarea armei de foc*: „**STAI! POLIȚIA...** (sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul)!, iar în caz de nesupunere, se somează din nou prin cuvintele: „**STAI CĂ TRAG!”**, dacă persoana somată nu se supune nici de această dată, se somează **prin tragerea focului de armă în plan vertical**. În încăperi, somarea prin efectuarea de împușcături, nu se permite;

6) *la aplicarea armei de foc împotriva persoanelor sau a grupurilor de persoane* care încearcă să pătrundă forțat în clădirile, încăperile sau în perimetrele instituțiilor, unităților de transport aflate sub pază ce devastează sau distrug clădiri și alte bunuri de interes public și privat, punând în pericol viața și sănătatea oamenilor, arma se aplică numai după ce s-a repetat de trei ori, la intervale de timp suficiente pentru dispersarea participanților, somația: „**PĂRĂȘIȚI..., VOM APLICA ARMA DE FOC!”**;

7) *la aplicarea armei de foc împotriva oricărui vehicul* în cazul când conducătorul acestui vehicul refuză să oprească la semnalele regulamentare, sau în cazul deplasării ce amenință viața și sănătatea angajatului sau a altor persoane, somația se face prin **tragerea focului de armă în plan vertical**, apoi în scopul imobilizării vehiculului, se **trage în componentele ce asigură deplasarea acestuia**.

53. Avertizarea/somarea privind aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale și armelor de foc la restabilirea ordinii publice în cazul tulburărilor în masă, se va efectua conform prevederilor legale.

Secțiunea 8

Tehnicile și temeiurile aplicării forței

54. Aplicarea forței fizice în exercițiul funcției este un drept al angajaților, valorificarea căruia este condiționată de restricțiile prevăzute de Legea nr.218 și prezentul Ghid, nu trebuie percepută ca o obligație și/sau premisă inerentă oricărei acțiuni de intervenție profesională, fiind o măsură excepțională, executată după somarea persoanei sau după ce stabilirea non-violentă a controlului asupra persoanei a eșuat.

55. Forța fizică se utilizează gradual, în limita necesității și în raport direct cu gradul de violență a acțiunilor/reacțiilor ostile ale persoanei și a rezultatelor acestora.

56. Tehnicile folosite trebuie selectate în mod adaptat următoarelor cerințe:

1) informațiile preexistente (profilul persoanei, antecedentele violente, pregătirea fizică);

- 2) secvența circumstanțială de intervenție (acțiune preventivă, acțiune pe atacul în desfășurare, acțiune post-atac);
- 3) sexul și morfologia persoanei (solid, athletic, astenic);
- 4) atitudinea persoanei (cooperantă, în rezistență fizică pasivă, agresiv);
- 5) vestimentație (de sezon, vară, iarnă);
- 6) topografia spațiului înconjurător (încăpere, spațiu deschis, elemente naturale sau de construcție, mobilier);
- 7) prezența în zonă a altor persoane (public neimplicat sau cu potențial de angajare în situația de criză respectivă).

57. Situațiile-model, în care atitudinea/reacțiile ostile ale persoanei ar putea angaja necesitatea recurgerii la forța fizică pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu:

- 1) executarea ordonanței de aducere silită a persoanei;
- 2) executarea ordonanței de reținere a persoanei;
- 3) executarea încheierii judecătorului de instrucție prin care s-a dispus aplicarea arestului preventiv în privința persoanei sau când persoana se află în căutare;
- 4) executarea sentinței prin care s-a dispus în privința persoanei pedeapsa sub formă de închisoare cu ispășire;
- 5) alimentarea silită a persoanei, în condițiile legii;
- 6) înlăturarea persoanei de la conducerea mijlocului de transport;
- 7) escortarea/conducerea forțată a persoanei la sediul subdiviziunii autorității publice din care face parte angajatul sau, după caz, la sediul subdiviziunii de poliție, pentru identificare și/sau documentarea acțiunilor persoanei;
- 8) persoana manifestă un comportament vădit periculos pentru sine și pentru cei din jur;
- 9) în timpul evadării de sub controlul autorității în custodia căreia se află persoana;
- 10) respingerea unui atac violent direct și iminent (inclusiv a atacului orientat în privința angajatului) din partea persoanei;
- 11) selectarea și înlăturarea din mulțime a persoanelor care manifestă comportament/atitudini evident provocatoare și violente (sau care incită la aplicarea violențelor) în timpul dezordinilor în masă;
- 12) pentru prevenirea, stoparea și evitarea actelor de terorism, precum și alte situații analogice.

Secțiunea 9

Înlăturarea persoanei de la conducerea mijlocului de transport

58. Unul din temeiurile privind necesitatea recurgerii la forța fizică pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu o constituie înlăturarea persoanei de la conducerea mijlocului de transport.

59. Angajatul, potrivit competenței, poate înlătura persoana de la conducerea autovehiculului în următoarele situații:

- 1) există temeiuri suficiente de a presupune că se află în stare de ebrietate inadmisibilă produsă de alcool sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe;

2) nu deține asupra sa documentul care confirmă dreptul de a conduce sau de a folosi vehiculul;

3) la necesitatea reținerii persoanei.

60. La constatarea faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe narcotice, psihotrope și/sau de alte substanțe cu efecte similar reprezintă un complex de acțiuni premergătoare urmăririi penale.

61. Acțiunile de constatare cuprind în mod obligatoriu efectuarea testării alcoolscoapice și a analizei de laborator.

62. În cazul existenței bănuielilor rezonabile cu privire la aflarea în stare de ebrietate a persoanei care conduce mijlocul de transport (mirosul de alcool din cavitatea bucală, instabilitatea pozei, dereglarea mersului, tremurul accentuat al degetelor, pleoapelor, limbii, comportament neadecvat, mărturia persoanei examinate despre faptul consumului, etc.), acțiunile angajaților în dependență de atitudinea persoanei se pot divide în 2 sensuri:

1) *când persoana se conformează procedurii testării alcoolscoapice* atunci reprezentantul organului de constatare efectuează acțiunile privind determinarea ei cu întocmirea unui proces verbal;

2) *când persoana refuză să se conformeze procedurii testării alcoolscoapice* atunci angajatul solicită organul de urmărire penală la fața locului pentru a efectua acțiunile de competență potrivit Codului de procedură penală.

CAPITOLUL IV

Secțiunea 1

Acțiuni coercitive cu aplicarea forței fizice

63. *Acțiuni coercitive cu aplicarea forței fizice* (persoana manifestă un comportament de agresivitate redusă) – comunicarea profesională, aplicarea procedurilor speciale de luptă, tehnicilor articulare și de imobilizare, conducerea la sediul de poliție sau, după caz, solicitarea unui echipaj mobil etc.;

64. *Controlul corporal preventiv* asupra persoanei este o măsură de intervenție ce constă în verificarea prin palpare și observare vizuală a corpului, a îmbrăcămintei și a încălțămintei, în scopul descoperirii obiectelor, substanțelor sau produselor a căror deținere și circulație sunt interzise.

65. Controlul corporal preventiv se efectuează în cazurile prevăzute de lege, asupra persoanei participante la întruniri publice sau în alte locuri în care este interzis accesul cu arme, produse ori substanțe periculoase, asupra persoanei care se află în stare de inconștiență, precum și al bagajului acesteia.

66. La efectuarea controlului corporal preventiv, angajatul va respecta următoarele reguli tactice:

1) efectuarea controlului corporal preventiv, de obicei, asupra persoanei poziționate în picioare, cu brațele ridicate lateral, picioarele depărtate la nivelul umerilor;

2) supravegherea permanentă a persoanei controlate chiar dacă în aparență este calmă și se supune cerințelor angajatului;

3) efectuarea controlului corporal preventiv de un angajat de același sex cu persoana controlată;

4) efectuarea controlului corporal preventiv a persoanei inconștiente din poziția în care se află.

67. Controlul corporal preventiv poate fi efectuat din următoarele poziții:

- 1) din poziția în picioare;
- 2) din poziția în genunchi;
- 3) la sol.

68. Succesiunea efectuării controlului corporal preventiv:

- 1) capul (se scoate acoperământul pentru cap care se verifică), se caută în păr;
- 2) brațul drept, de la umăr la încheietura mâinii;
- 3) partea de la gât până la mijloc (față și spate);
- 4) partea dreaptă a corpului de la axilă în jos;
- 5) zona bazinului (față, spate);
- 6) piciorul drept, de la șold la călcâi;
- 7) manșeta și încălțăminte (dacă este cazul);

8) în aceeași ordine se efectuează controlul și pe partea stângă a corpului și a îmbrăcăminții.

69. Pentru prevenirea riscului contaminării prin înțepare de seringile care se pot găsi la consumatorii de droguri sau în alte corpuri contondente, controlul corporal preventiv se va efectua prin examinare tactilă.

Secțiunea 2

Controlul bagajelor

70. *Controlul bagajelor* este o măsură cu caracter preventiv care se efectuează asupra bagajelor persoanei participante la întruniri publice sau în alte locuri în care este interzis accesul cu arme, produse ori cu substanțe periculoase ce constă în verificarea amănunțită a exteriorului, interiorului și a conținutului bagajelor (bagaj - orice obiect în care o persoană deține și transportă bunuri, ex.: geamantan, valiză, geantă, servietă, sacoșă, pachet, poșetă etc.).

Secțiunea 3

Percheziția corporală

71. *Percheziția corporală* se efectuează în scopul descoperirii la o anumită persoană a instrumentelor ce au fost destinate pentru a fi folosite sau au servit ca mijloace la săvârșirea contravenției/infracțiunii, obiectelor și valorilor dobândite de pe urma contravenției/infracțiunii, precum și altor obiecte sau documente care ar putea avea importanță pentru cauză. Percheziția corporală se efectuează în baza unei hotărâri sau ordonanțe dispuse în acest sens, infracțiunilor flagrante sau a cazurilor care nu suferă amânare.

72. Percheziția corporală se poate efectua fără hotărârea/ordonanța specială și autorizația instanței de judecată în următoarele situații:

1) contravențiilor flagrante pentru care este prevăzută sancțiunea arestul contravențional;

- 2) în timpul imposibilității identificării persoanei în a cărei privință este pornit proces contravențional dacă au fost epuizate toate măsurile de identificare;
- 3) executării hotărârii instanței de judecată privind expulzarea persoanei;
- 4) la reținerea bănuțului, învinutului, inculpatului;
- 5) la aplicarea față de bănuț, învinut, inculpat a măsurii preventive de arestare;
- 6) dacă există motive rezonabile pentru a presupune că una dintre persoanele care se află la locul efectuării percheziției sau ridicării ascunde asupra sa obiecte sau documente care pot avea importanță pentru justa soluționare a cauzei;
- 7) când persoana intră sub autoritatea escortei;
- 8) în situația încarcerării și descarcerării persoanei private de libertate.

73. La efectuarea percheziției corporale, angajatul va respecta următoarele reguli tactice:

- 1) efectuarea percheziției corporale de o persoană de același sex cu persoana percheziționată;
- 2) efectuarea percheziției corporale de către angajatul de sex opus, în situația când la moment este imposibilă asigurarea unui angajat de același sex, cerând persoanei căruia se efectuează percheziția corporală să prezinte conținutul genții (poșetei), să se descheie la palton, pardesiu și să scoată din buzunare obiectele pe care le dețin asupra lor, însă fără ca angajatul să examineze tactil persoana în cauză;
- 3) supravegherea permanentă a persoanei percheziționate chiar dacă în aparență este calmă și se supune cerințelor angajatului;
- 4) efectuarea percheziției corporale după caz de către doi angajați, superiorul cărora efectuează percheziția propriu-zisă, iar colegul asigură supravegherea persoanei;
- 5) așezarea persoanei percheziționate într-o poziție incomodă, pentru a nu i se da posibilitatea să atace sau să fugă și să poată fi ușor dezechilibrată și imobilizată;
- 6) alegerea unei poziții convenabile pentru angajatul care efectuează percheziția corporală, fapt ce-i va permite o bună observare, stabilitate și mobilitate în aplicarea mijloacelor din dotare, în dependență de situație;
- 7) efectuarea percheziției corporale, din spatele persoanei, cu mâna corespondentă părții controlate.

74. Percheziția corporală a persoanei se poate efectua utilizând diferite tehnici, în dependență de caz:

- 1) poziționarea persoanei în picioare, cu blocarea brațelor, cu sprijin vertical (măinile pe cap cu falangele încrucișate) – în cazul când persoana se supune cerințelor legale;
- 2) poziționarea persoanei în genunchi, cu blocarea brațelor, sau pe burtă la sol – în cazul când persoana opune rezistență sau alte cazuri care nu permit efectuarea percheziției în picioare.

75. În cazul descoperirii oricăror obiecte suspecte asupra persoanei percheziționate, se va proceda astfel:

- 1) obiectele depistate sunt arătate colegului, martorilor sau altor persoane interesate (persoanei vătămate);

2) obiectele depistate sunt plasate la distanță, în supravegherea colegului, sau păstrate la angajatul care efectuează percheziția, pentru a evita distrugerea acestora de către persoana percheziționată;

3) în cazul depistării armelor deținute ilegal, persoana va fi imediat încătușată;

4) întocmirea actelor procedurale stabilite în prezența persoanei la care a fost găsită și a martorilor când este cazul.

76. Succesiunea efectuării percheziției corporale:

1) capul (se scoate acoperământul pentru cap care se verifică), se caută în păr;

2) brațul drept, de la umăr la încheietura mâinii;

3) partea de la gât până la mijloc (față și spate);

4) partea dreaptă a corpului de la axilă în jos;

5) zona bazinului (față, spate);

6) piciorul drept, de la șold la călcâi;

7) manșeta și încălțăminte (dacă este cazul);

8) în aceeași ordine se efectuează controlul și pe partea stângă a corpului și a îmbrăcămintei.

77. Pentru prevenirea riscului contaminării prin înțepare de seringile care se pot găsi la consumatorii de droguri sau în alte corpuri contondente, percheziția corporală se va efectua prin examinare tactilă.

CAPITOLUL V

Secțiunea 1

Tehnici de imobilizare și control

78. *Autoapărarea* este o modalitate prin care angajatul supus unui atac declanșat prin surprindere își poate apăra integritatea, opunând forței persoanei prin metode, tehnici de autoapărare și lovituri, bazându-se pe primatul inteligenței, stăpânirii de sine și pe cunoașterea tehnicilor de imobilizare și control.

79. Angajatul poate anticipa eventuale acțiuni ostile sau agresive pe baza modificărilor comportamentale ale persoanei.

80. *Semne de avertizare:*

1) contact vizual prelungit;

2) schimbarea culorii feței;

3) lăsarea capului spre înapoi;

4) lovirea pământului cu picioarele;

5) gestică exagerată (mai ales a mâinilor);

6) accelerarea ritmului respirației;

7) declanșarea și încetarea bruscă de comportament nervos (bătaia cu degetele în masă);

8) amenințări cu folosirea violenței.

81. *Gărzile ascunse utilizate de persoane:*

1) brațele încrucișate, o mână sub axilă;

2) mâinile încrucișate la nivelul centurii;

3) mâna ascunsă în buzunarul pantalonilor;

4) pumn închis (posibil obiect ascuns);

5) articol de îmbrăcăminte ținut pe umăr sau în mână;

- 6) mâinile postate la spate.
82. *Metode ce pot fi folosite pentru a distrage atenția:*
 - 1) scuipat în față;
 - 2) dispersarea de lichide;
 - 3) articole de îmbrăcăminte agitate sau lăsate să cadă;
 - 4) obiecte de încălțăminte aruncate din picioare;
 - 5) eschive, schimbări bruște de direcție.
83. *Semne de pericol:*
 - 1) încheștarea sau descheștarea pumnilor;
 - 2) schimbarea culorii feței;
 - 3) strângerea buzelor-lipirea acestora de dinți;
 - 4) coborârea capului pentru a proteja gâtul;
 - 5) ridicarea mâinilor deasupra taliei;
 - 6) încordarea umerilor;
 - 7) modificarea poziției corpului;
 - 8) așezarea în lateral sau în poziția de luptă;
 - 9) focalizarea zonelor țintă, alese pentru atac;
 - 10) scrâșnitul dinților;
 - 11) apropiere nepermisă (pătrunderea în zona de contact fizic).

Secțiunea 2

Poziția de abordare și gardă, părțile corpului

84. *Poziția de abordare (fig.15)* este o poziție de siguranță generală care permite angajatului contactarea cu persoana și păstrarea permanentă a unei capacități de reacție adaptată comportamentului acesteia.

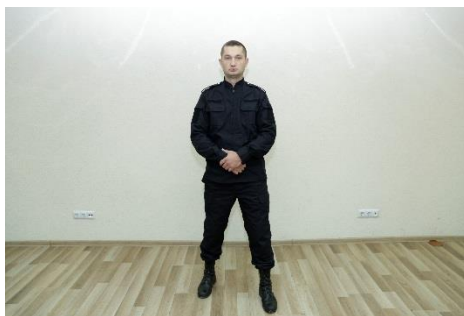

Fig.15

Elementele de bază ale acesteia sunt:

- 1) *bază largă:* picioarele sunt depărtate la o distanță egală cu lățimea umerilor. Această poziție asigură un bun echilibru lateral;
- 2) *poziția picioarelor:* picioarele sunt depărtate și orientate către persoană. Această poziție permite păstrarea echilibrului înainte și înapoi. Piciorul din „partea armei” este puțin mai în spate decât piciorul „partea reactivă” pentru a intra cât mai rapid în poziția de gardă;
- 3) *poziția corpului:* axa - cap, gât, trunchi să fie perpendicular pe sol;
- 4) *poziția mâinilor:* mâinile plasate în față, la nivelul centurii, astfel ca brațul reactiv să prindă încheietura brațului parte cu arma, necesar pentru a masca centura și mijloacele pe care le are angajatul asupra lui, pentru a nu incomoda persoanele

cu care intră în contact. Totodată în unele cazuri, în mână parte cu arma, putem ține un mijloc special gata pentru aplicare.

Secțiunea 3

Poziția de gardă

85. *Poziția de gardă* (fig.16-18) este o poziție care permite angajatului mai multă eficacitate, protecție și posibilitate de reacție.

Fig.16

Fig.17

Fig.18

Elementele de bază ale acesteia sunt:

1) *bază largă*: picioarele sunt depărtate la o distanță egală cu lățimea umerilor. Această poziție asigură un bun echilibru lateral;

2) *centrul de greutate*: greutatea corpului este repartizată în mod egal pe ambele picioare, genunchii flexați pentru a nu pune tensiune pe încheietură și gleznă;

3) *poziția picioarelor*: picioarele sunt depărtate și orientate pe cât de posibil către persoană. Această poziție permite păstrarea echilibrului înainte și înapoi. Piciorul din „partea armei” este în spate, iar cel din „partea reactivă” este în față;

4) *poziția corpului*: această poziție permite echilibrarea greutății corpului pe picioare. Axa - cap, gât, trunchi perpendicular pe sol;

5) *poziția mâinilor*: brațul reactiv întins către în față cu palma orientate spre persoană, sub orizontala privirii. Brațul parte cu arma se va afla la nivelul cutiei toracice apropiat de corp într-o poziție comodă pentru reacție, în unele cazuri brațul poate fi pus peste mijlocul special sau arma de foc.

86. *Poziția de gardă* are un mare grad de flexibilitate ce permite un răspuns adecvat prin folosirea minimului de forță necesar pentru a riposta la acțiunea persoanei. La mai puțin de 3 metri față de persoană cel mai bun răspuns nu este acela de a aplica mijloacele speciale și arma de foc și nici de a căuta un adăpost. Cel mai bine este de a controla reacțiile reflexe și de a opri agresiunea printr-o eschivă la atacul persoanei sau o lovitură cu una din părțile corpului ori cu un obiect aflat în mână (stilou etc.), concomitent cu realizarea unei protecții imediate (scaun, mașină etc.).

CAPITOLUL VI

Secțiunea 1

Loviturile de oprire

87. *Loviturile de oprire* sunt tehnici dinamice destinate pentru stoparea persoanei și ieșirea din priza acesteia, care permit crearea unui șoc, suficient să oprească o agresiune fizică și se clasifică:

1) *lovituri de oprire directe:*

- a) cu podul palmei;
- b) bază medie;
- c) laterală cu cotul;
- d) cu genunchiul;
- e) cu piciorul.

2) *loviturile de oprire circulare (de ieșire din priza persoanei):*

- a) cu podul palmei;
- b) ascendentă cu cotul;
- c) cu genunchiul;
- d) cu piciorul.

3) *alte tehnici similare adaptate.*

88. Loviturile de oprire se execută în dependență de atitudinea pe care o prezintă persoana, de regulă atunci când manifestă un comportament *de agresivitate redusă și medie*.

89. Loviturile de oprire pe care le utilizează angajatul nu trebuie confundate cu loviturile pe care le poate executa un luptător într-o confruntare în ring, deoarece scopul loviturilor de oprire nu vizează în mod direct neutralizarea persoanei, scopul lor fiind în prima fază stoparea acțiunii agresive și ulterior dezechilibrarea persoanei în vederea imobilizării, simultan cu păstrarea unei atitudini de protecție a angajatului.

90. Cu excepția situației când angajatul a fost atacat prin surprindere, loviturile de oprire se vor executa potrivit principiului nonsurprinderii, numai după somația: **„STAI! POLIȚIA...”** (sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul) **VOI APLICA FORȚA!”**.

91. Loviturile de oprire se execută din poziția de gardă cu sau fără eschivă, numai în zonele permise ale corpului, după momentul percuției revenindu-se de asemenea în poziția de gardă.

Secțiunea 2

Loviturile de oprire directe

92. *Loviturile de oprire directe (fig.19-23)* reprezintă modalități reactive de stopare a acțiunilor agresive ale persoanei, acestea executându-se după efectuarea avertizărilor/somărilor, utilizându-se în funcție de atitudinea persoanei, atunci când măsurile nonviolente nu au produs efectul scontat. Acestea de regulă se execută când ne aflăm în *zona de contact fizic*.

Fig.19

Fig.20

Fig.21

Fig.22

Fig.23

Secțiunea 3

Loviturile de oprire cu podul palmei

93. *Loviturile cu podul palmei (fig.25)* sunt o modalitate reactivă de stopare a acțiunilor agresive ale persoanei, ce constă în lovirea acesteia cu podul palmei în una din punctele zonei permissive de aplicare a forței fizice.

Fig.24

Fig.25

94. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă (*fig.24*), păstrând distanța de securitate (zona de observare) față de persoană, în cazul apropierii persoanei se somează: „**STAI! POLIȚIA** (sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul)! **VOI APLICA FORȚA!**”, dacă persoana continuă ajungând în zona de contact fizic, atunci angajatul aplică o lovitură cu podul palmei în zona oranj (*fig.25*), după care face un pas către înapoi, după caz, păstrând distanța de securitate și poziția de gardă, în timpul loviturii brațul liber se va ține tot timpul ca protecție (*fig.25*).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă;
- 2) îndreptarea brațului către înainte fără armare (traietorie rectilinie);
- 3) lovitură cu podul palmei;
- 4) mâna liberă rămâne în poziție pentru protecție;
- 5) linia umerilor este pe axa brațului în momentul loviturii;
- 6) respirația nu se blochează, se expiră în faza de percutare;
- 7) gesturile se fac în mod normal, fluid;
- 8) re poziționarea, păstrând distanța de securitate.

Secțiunea 4

Loviturile bază medie

95. *Loviturile bază medie (fig.27)* sunt o modalitate reactivă de stopare a acțiunilor agresive ale persoanei, ce constă în lovirea acesteia cu mâna căuș sau dosul palmei în zona organelor genitale ale persoanei.

Fig.26

Fig.27

96. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă (fig.26) păstrând distanța de securitate (zona de observare) față de persoană, în cazul apropierii persoanei se somează: „**STAI! POLIȚIA** (sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul)! **VOI APLICA FORȚA!**”, dacă persoana continuă ajungând în zona de contact fizic, atunci angajatul execută o eschivă în lateral concomitent cu aplicarea loviturii cu palma/dosul palmei în zona oranj (organele genitale) (fig.27), după care face un pas către înapoi/lateral păstrând distanța de securitate și poziția de gardă, în timpul loviturii palma se va ține căuș pentru a avea un efect mai puternic la lovire (fig.27), în timpul loviturii brațul liber se va ține tot timpul ca protecție dinspre persoană.

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă;
- 2) realizarea unei eschive laterale;
- 3) destinderea brațului către în jos;
- 4) lovitură cu palma căuș;
- 5) mâna liberă rămâne în poziție pentru protecție;
- 6) respirația nu se blochează, se expiră în faza de percutare;
- 7) gesturile se fac în mod normal, fluid;
- 8) re poziționarea, păstrând distanța de securitate.

Secțiunea 5

Loviturile de oprire laterale cu cotul

97. *Loviturile de oprire laterale cu cotul* (fig.29) sunt o modalitate reactivă de stopare a acțiunilor agresive ale persoanei, ce constă în lovirea persoanei cu cotul în una din punctele zonei oranj/verde de aplicare a forței fizice.

Fig.28

Fig.29

98. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă (fig.28)

păstrând distanța de securitate (zona de observare) față de persoană, în cazul apropierii persoanei se somează: „**STAI! POLIȚIA** (sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul)! **VOI APLICA FORȚA!**”, dacă persoana continuă deplasarea ajungând în zona de contact fizic, atunci angajatul aplică o lovitură cu cotul în zona oranj (*fig.29*), după care face un pas către înapoi păstrând distanța de securitate și poziția de gardă, în timpul loviturii brațul liber se va ține tot timpul ca protecție a feței dinspre persoană (*fig.29*). Cotul cu care se execută lovitura trebuie să fie paralel cu solul.

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă;
- 2) flexarea antebrăului către braț, angajarea umărului aceluiași braț către înainte;
- 3) orientarea cotului către persoană (braț paralel cu solul);
- 4) lovirea cu vârful cotului;
- 5) mâna liberă rămâne în poziție pentru protecție;
- 6) respirația nu se blochează, se expiră în faza de percutare;
- 7) re poziționarea, păstrând distanța de securitate.

Secțiunea 6

Loviturile de oprire de genunchi

99. *Loviturile de oprire de genunchi (fig.31)* sunt o modalitate reactivă de stopare a acțiunilor agresive ale persoanei, ce constă în lovirea acesteia cu genunchiul în una din punctele zonei oranj/verde.

Fig.30

Fig.31

100. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă (*fig.30*) păstrând distanța de securitate (zona de observare) față de persoană, în cazul apropierii persoanei se somează: „**STAI! POLIȚIA** (sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul)! **VOI APLICA FORȚA!**”, dacă persoana continuă ajungând în zona de contact fizic, atunci angajatul blocând cotul persoanei și capul acesteia pentru a nu fi lovit, aplică o lovitură cu genunchiul în zona oranj/verde (*fig.31*), după care face un pas către înapoi păstrând distanța de securitate și poziția de gardă.

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă;
- 2) controlul cotului și al capului;
- 3) ridicarea genunchiului fără armare și lovirea pe aceeași axă;
- 4) păstrarea unei traiectorii rectilinie;

- 5) gesturile se fac în mod normal, fluid;
- 6) repoziționarea, păstrând distanța de securitate.

Secțiunea 7

Loviturile cu piciorul

101. *Loviturile cu picior* (fig.33) sunt o modalitate reactivă de stopare a acțiunilor agresive ale persoanei, ce constă în lovirea acesteia cu piciorul reactiv sau cu piciorul parte cu arma în una din punctele zonei permissive de aplicare a forței fizice.

Fig.32

Fig.33

102. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă (fig.32), păstrând distanța de securitate (zona de observare) față de persoană, în cazul apropierii persoanei se somează: „**STAI! POLIȚIA** (sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul)! **VOI APLICA FORȚA!**”, dacă persoana continuă ajungând în zona de contact fizic, atunci angajatul aplică o lovitură cu piciorul în zona oranj/verde (fig.33), după care face un pas către înapoi, după caz, în cazul lovirii cu piciorul reactiv pastrând distanța de securitate și poziția de gardă, în timpul efectuării loviturii angajatul va ține brațele în față (fig.33), pentru a riposta în caz de lovituri din partea persoanei.

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă;
- 2) trimiterea vârfului piciorului către corpul persoanei;
- 3) păstrarea unei traiectorii rectilinie, piciorul de sprijin rămânând pe axă;
- 4) ținerea mâinilor pentru protecție în fața corpului;
- 5) respirația nu se blochează, se expiră în faza de percutare;
- 6) gesturile se fac în mod normal, fluid;
- 7) repoziționarea, păstrând distanța de securitate.

Secțiunea 8

Loviturile de oprire circulare

103. *Loviturile de oprire circulare* (fig.34-37) reprezintă modalități reactive de ieșire din priza persoanei și stoparea acțiunilor agresive ale acesteia. Loviturile se execută fără efectuarea avertizărilor/somărilor, deoarece comportamentul persoanei se manifestă prin apucarea, deteriorarea premeditată a uniformei de serviciu sau a elementelor acesteia sau ținutei civile a angajatului, acestea de regulă se execută când ne aflăm în *zona de priză*.

104. Loviturile de oprire circulare se execută în scopul dezechilibrării persoanei, pentru a putea mai ușor executa o tehnică articulară de imobilizare, deoarece intențiile persoanei în zona de priză nu mai pot fi stopate prin alte măsuri nonviolente.

Fig.34

Fig.35

Fig.36

Fig.37

Secțiunea 9

Loviturile cu podul palmei

105. *Loviturile cu podul palmei (fig.38 și 39)* reprezintă o modalitate reactivă de ieșire din priza persoanei și stoparea acțiunilor agresive ale acestuia prin lovirea cu podul palmei în una din punctele zonei permissive de aplicare a forței fizice.

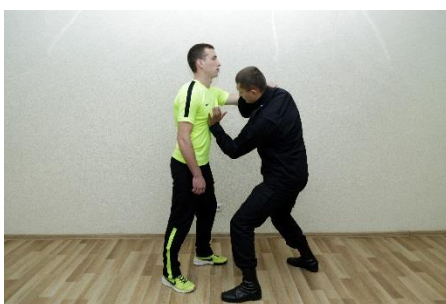

Fig.38

Fig.39

106. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă, în zona de priză, persoana manifestă un comportament agresiv ce se caracterizează prin apucarea, deteriorarea premeditată a uniformei de serviciu sau a elementelor acestuia sau a ținutei civile a angajatului (*fig.38 și 39*), în acest caz deja somarea nu se efectuează ci se aplică o lovitură cu podul palmelor în zona oranj/verde (*fig.38 și 39*) până la ruperea prizei persoanei după care va trece nemijlocit la imobilizarea persoanei printr-o tehnică articulară. Loviturile se vor efectua de jos în sus (în urcare).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă;
- 2) realizarea unei mișcări de rotație din șold la plecarea loviturii;
- 3) păstrarea brațelor ușor flexate cu coatele spre exterior;
- 4) menținerea unei traiectorii circulare;
- 5) aplicarea loviturii cu palma mâinii, mâna liberă rămâne în poziție de protecție;
- 6) respirația nu se blochează, se expiră în faza de percutare;
- 7) gesturile se fac în mod normal, fluid;
- 8) re poziționarea, păstrând distanța de securitate;
- 9) imobilizarea persoanei.

Secțiunea 10

Loviturile ascendente cu cotul

107. *Loviturile ascendente cu cotul (fig.40 și 41)* reprezintă o modalitate

reactivă de ieșire din priza persoanei și stoparea acțiunilor agresive ale acesteia prin lovirea cu cotul în una din punctele zonei permissive de aplicare a forței fizice.

Fig.40

Fig.41

108. **Descrierea procedului:** angajatul se află în poziția de gardă, în zona de priză, persoana manifestă un comportament agresiv ce se caracterizează prin apucarea, deteriorarea premeditată a uniformei de serviciu sau a elementelor acesteia sau a ținutei civile a angajatului, în acest caz deja somarea nu se efectuează ci se aplică o lovitură cu cotul (în urcare) de jos în sus, în zona oranj (fig.40 și 41), până la ruperea prizei cu persoana, după care va trece nemijlocit la imobilizarea acesteia printr-o tehnică articulară.

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă;
- 2) flexarea antebrăzului către braț, angajarea umărului aceluiași braț către înainte;
- 3) orientarea cotului către persoană (brațul este perpendicular cu solul);
- 4) aplicarea loviturii cu vârful cotului fără a arma;
- 5) păstrarea mâinii libere în poziție de protecție;
- 6) păstrarea liniei umerilor pe axul cotului în momentul aplicării loviturii;
- 7) respirația nu se blochează, se expiră în faza de percutare;
- 8) gesturile se fac în mod normal, fluid;
- 9) re poziționarea, păstrând distanța de securitate;
- 10) imobilizarea persoanei.

Secțiunea 11

Loviturile cu genunchiul

109. *Loviturile cu genunchiul (fig.42 și 43)* reprezintă o modalitate reactivă de ieșire din priza persoanei și stoparea acțiunilor agresive ale persoanei prin lovirea cu genunchiul în una din punctele zonei permissive de aplicare a forței fizice.

Fig.42

Fig. 43

110. **Descrierea procedului:** angajatul se află în poziția de gardă, în zona de priză, persoana manifestă un comportament agresiv ce se caracterizează prin

apucarea, deteriorarea premeditată a uniformei de serviciu sau a elementelor acesteia sau a ținutei civile a angajatului, în acest caz deja somarea nu se efectuează ci se aplică o lovitură cu genunchiul, în zona oranj/verde (*fig.43*). Până a executa lovitura, angajatul va bloca pe cât de posibil capul și brațul persoanei dinspre partea acțiunii (*fig.42*), pentru a nu putea fi lovit. La ruperea prizei cu persoana se va trece nemijlocit la imobilizarea acesteia printr-o tehnică articulară.

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă;
- 2) controlarea cotului, după caz și a capului;
- 3) încărcarea genunchiului în lateral;
- 4) realizarea unei mișcări circulare din sus în jos;
- 5) respirația nu se blochează, se expiră în faza de percutare;
- 6) gesturile se fac în mod normal, fluid;
- 7) re poziționarea, păstrând distanța de securitate;
- 8) imobilizarea persoanei.

Secțiunea 12

Loviturile cu piciorul

111. *Loviturile cu piciorul (fig. 44 și 45)* reprezintă o modalitate reactivă de ieșire din priza persoanei și stoparea acțiunilor agresive ale acesteia prin lovirea cu piciorul a membrele inferioare ale persoanei.

Fig.44

Fig.45

112. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă, în zona de priză, persoana manifestă un comportament agresiv ce se caracterizează prin apucarea, deteriorarea premeditată a uniformei de serviciu sau a elementelor acesteia sau a ținutei civile a angajatului, în acest caz deja somarea nu se efectuează ci se aplică o lovitură cu piciorul, în zona verde (*fig.44 și 45*) până la ruperea prizei cu persoana, după care se va trece nemijlocit la imobilizarea acesteia printr-o tehnică articulară.

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă;
- 2) proiectarea cu o parte a piciorului spre corpul persoanei;
- 3) realizarea unei mișcări circulare;
- 4) pivotarea pe piciorul de sprijin;
- 5) păstrarea mâinilor în poziție de protecție în fața corpului;
- 6) respirația nu se blochează, se expiră în faza de percutare;

- 7) gesturile se fac în mod normal, fluid;
- 8) re poziționarea, păstrând distanța de securitate;
- 9) imobilizarea persoanei.

CAPITOLUL VII

Secțiunea 1

Tehnici articulare

113. *Tehnicile articulare* sunt măsuri de intervenție executate de către angajați în scopul imobilizării persoanei și se clasifică:

1) *tehnici articulare executate din față:*

- a) extensia brațului;
- b) fixarea cotului, acțiune asupra articulației mâinii prin supinație;
- c) fixarea cotului, acțiune asupra articulației mâinii prin pronație;
- d) înfășurarea ante brațului pe braț cu ajutorul lacătului de luptă;
- e) conducerea persoanei cu schimbarea prizei în exteriorul poziției;
- f) înfășurarea ante brațului pe braț;
- g) înfășurarea ante brațului pe dedesubt și prin metoda lacătului de luptă;
- h) trecerea pe sub braț și înfășurarea ante brațului;
- i) răsucirea articulației mâinii în interiorul și exteriorul poziției.

2) *tehnici articulare executate din spate:*

- a) extensia brațului;
- b) fixarea cotului, acțiune asupra articulației mâinii prin supinație;
- c) fixarea cotului, acțiune asupra articulației mâinii prin pronație;
- d) înfășurarea ante brațului pe braț;
- e) rotirea externă a umărului.

3) *alte tehnici articulare similare adaptate.*

114. Tehnicile articulare se execută în dependență de atitudinea pe care o prezintă persoana, de regulă atunci când manifestă un comportament *de agresivitate redusă și medie*.

115. Tehnicile articulare se execută tehnic, cu intensitate controlată și moderată, prin exercitarea unei presiuni dureroase asupra încheieturilor membrelor superioare sau inferioare ale persoanei.

116. După efectuarea unei tehnici articulare în dependență de comportamentul acestuia pot fi aplicate cătușele.

Secțiunea 2

Tehnici articulare executate din față

Extensia brațului

117. *Extensia brațului (fig.49 și 51)* este o măsură de intervenție constând dintr-o tehnică intermediară de bază de la care pornesc celelalte tehnici articulare executate din față și constă din controlul permanent asupra brațului persoanei.

Fig.46

Fig.47

Fig.48

Fig.49

Fig.50

Fig.51

118. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă, poziționat cu fața spre direcția persoanei (fig.46), după efectuarea somației și a loviturii de oprire/șocare, prinde de încheietura mâinii persoanei concomitent cu lovirea în zona tricepsului, fapt ce va duce la dezechilibrarea persoanei (fig.47). Dând senzația de împingere, se trage cu putere pe diagonală către în spate cu ducerea la sol (fig.49) sau poziționarea acesteia pe genunchi (fig.50), astfel ca să formeze un unghi de 90 grade între brațul și corpul persoanei (fig.51). La extensia brațului degetul mic al mâinii trebuie să fie orientat către în sus. Controlul brațului persoanei va fi controlat din trei puncte: încheietura mâinii, sprijin pe genunchi, inserția tricepsului (fig.51).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă din față;
- 2) aplicarea loviturii cu muchia palmei a brațului parte cu arma/reactiv asupra inserției tricepsului concomitente cu prinderea încheieturii mâinii persoanei cu brațul reactiv/parte cu arma;
- 3) dezechilibrarea persoanei și presarea inserției tricepsului cu pârghie pe genunchi (sau ducerea la sol) concomitent cu deschiderea unghiului format între braț și trunchi;
- 4) controlarea permanentă a cotului persoanei;
- 5) prinderea încheieturii mâinii;
- 6) presiune tot timpul asupra inserției întinse a tricepsului;
- 7) menținerea unghiului de 90 grade braț – trunchi.

Secțiunea 3

Fixarea cotului, acțiune asupra articulației mâinii prin supinație

119. *Fixarea cotului, acțiune asupra articulației mâinii prin supinație* (fig.57 și 58) este o măsură de intervenție, de imobilizare și conducere a persoanei care manifestă un comportament agresiv, dacă celelalte măsuri nonviolente aplicate nu au avut efect, eficient pentru imobilizarea forțată și conducerea persoanelor pe distanțe scurte.

Fig.52

Fig.53

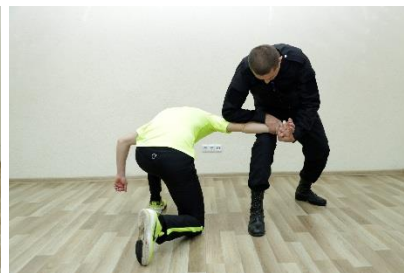

Fig.54

Fig.55

Fig.56

Fig.57

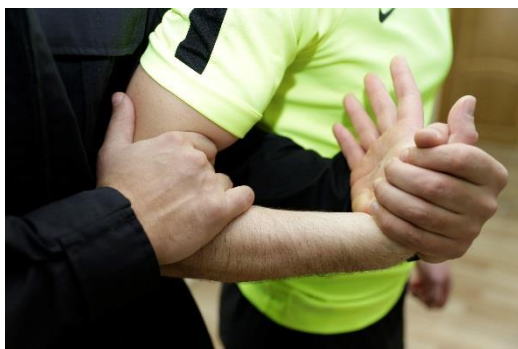

Fig.58

Fig.59

120. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă, poziționat cu fața spre direcția persoanei (fig.52), după efectuarea extensiei brațului (fig.53), cu brațul care se efectuează presiune asupra inserției tricepsului prinde de încheietura mâinii persoanei (fig.54), astfel ca controlul mâinii persoanei (cele trei puncte de sprijin) să fie preluat de către un singur braț (fig.54). Cu brațul liber prin interior se prinde degetul mare a mâinii persoanei (fig.55), după care cu cealaltă mână se prinde de cotul persoanei (fig.55), apoi se răsucesce brațul pe lângă corpul persoanei pe dedesubt (fig.56), ducând-ul în față astfel ca cotul persoanei să fie fixat în mușchiul oblic abdominal (fig.57 și 58), după care se cere mâna pe cap (fig.59) sau se blochează capul persoanei.

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă din față;
- 2) extensia brațului;
- 3) preluarea controlului brațului persoanei cu un singur braț;
- 4) orientarea degetului mare a mâinii persoanei către în sus;
- 5) prinderea degetului mare al persoanei;
- 6) răsucirea mâinii persoanei către interior cu fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal;
- 7) controlul capului/mâinii libere pe cap/piept.

Notă: fixarea cotului, acțiune asupra articulației mâinii prin supinație poate fi executată și fără parcurgerea tuturor etapelor menționate trecând de la poziția de

gardă (fig.52) direct la supinație (fig.58).

Secțiunea 4

Fixarea cotului, acțiune asupra articulației mâinii prin pronație

121. *Fixarea cotului, acțiune asupra articulației mâinii prin pronație* (fig.64 și 65) este o măsură de intervenție, de imobilizare și conducere a persoanei care manifestă un comportament agresiv, dacă celelalte măsuri nonviolente aplicate nu au avut efect, eficient pentru imobilizarea forțată și conducerea persoanelor pe distanțe scurte.

Fig.60

Fig. 61

Fig.62

Fig.63

Fig.64

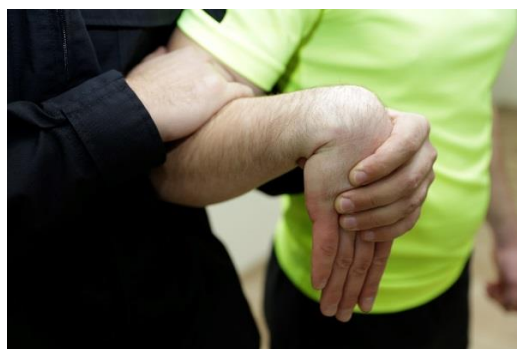

Fig.65

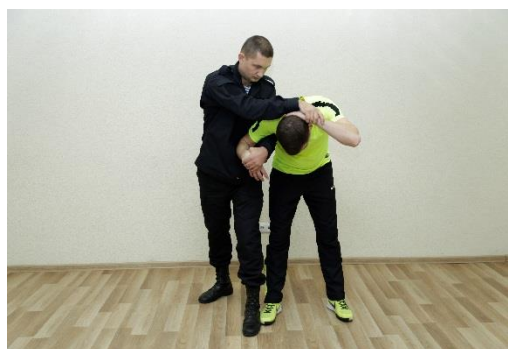

Fig.66

122. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă, poziționat cu fața spre direcția persoanei (fig.60), după efectuarea extensiei brațului (fig.61) se efectuează o semirotatie asupra încheieturii mâinii persoanei (fig.62) astfel ca palma persoanei să fie orientată și îndoită către în sus (fig.62) cu control asupra încheieturii. Cu brațul opus se prinde de cot (fig.63), se efectuează răsucirea antebrăului pe dedesubt cu ducerea către în față și fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal astfel ca antebrăul să fie paralel cu solul și palma să fie orientată către în jos (fig.64 și 65), după care se cere mâna pe cap (fig.66) sau se blochează capul persoanei.

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă din față;

- 2) extensia brațului;
- 3) orientarea palmei persoanei către în sus cu control pe cot;
- 4) pivotarea cu fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal;
- 5) palma orientate către în jos;
- 6) controlul mâinii libere sau a capului.

Notă: fixarea cotului, acțiune asupra articulației mâinii prin pronație poate fi executată și fără parcurgerea tuturor etapelor menționate trecând de la poziția de gardă (fig.60) direct la pronație (fig.65).

Secțiunea 5

Înfășurarea antebrăului pe braț cu ajutorul lacătului de luptă

123. *Înfășurarea antebrăului pe braț cu ajutorul lacătului de luptă (fig.70)* este o măsură de intervenție, de imobilizare și conducere a persoanei care manifestă un comportament agresiv, dacă celelalte măsuri nonviolente aplicate nu au avut efect, eficient pentru imobilizarea forțată și conducerea persoanelor pe distanțe scurte.

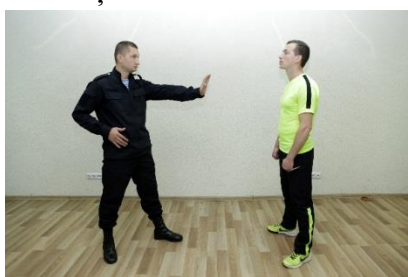

Fig.67

Fig.68

Fig.69

Fig.70

Fig. 71

Fig.72

Fig.73

Fig.74

124. **Descrierea procedului:** angajatul se află în poziția de gardă, poziționat cu fața spre direcția persoanei (fig.67), după efectuarea extensiei brațului (fig.68) având impresia că persoana prezintă o forță mai mare manifestată prin îndoirea brațului la nivelul cotului (fig.69) și pentru a nu scăpa controlul persoanei, cu

brațul care presează inserția tricepsului, se duce rapid pe dedesubt formând un lacăt la nivelul încheieturii mâinii (fig.70) efectuând presiune cu greutatea corpului la nivelul cotului menținând brațul în extensie (fig.70), apoi rapid se efectuează o pivotare cu încărcarea antebrăului pe braț și fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal (fig.71 și 72), după care se cere mâna pe cap (fig.73) sau se blochează capul acesteia (fig.74).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă din față;
- 2) extensia brațului;
- 3) prinderea brațului persoanei în lacăt;
- 4) pivotarea cu încărcarea antebrăului pe braț;
- 5) controlul brațului liber sau a capului.

Secțiunea 6

Conducerea persoanei cu schimbarea prizei în exteriorul poziției

125. *Conducerea persoanei cu schimbarea prizei în exteriorul poziției* este o măsură de intervenție, de imobilizare și conducere a persoanei care manifestă un comportament agresiv, având ca scop de a ușura modul de conducere și a face cât mai incomode acțiunile persoanei în timpul deplasării.

Fig. 75

Fig. 76

Fig. 77

Fig. 78

Fig. 79

Fig. 80

Fig. 81

Fig. 82

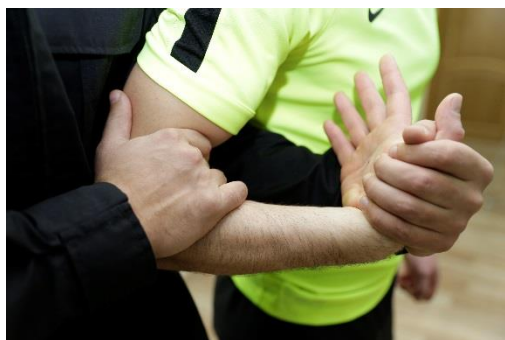

Fig.83

Fig.84

126. **Descrierea procedului:** angajatul a executat una din tehnicile articulare *Fixarea cotului, acțiune asupra articulației mâinii prin pronatie/supinație* (fig.75 și 80), dar persoana opune rezistență și pentru a exclude anumite acțiuni în anumite momente și pentru a nu fi luați prin surprindere, aceasta poate fi pusă într-o poziție incomodă prin schimbarea prizei în exteriorul poziției, această acțiune presupune poziționarea cu fața în lateral, cu un braț fixăm cotul în mușchiul oblic abdominal pentru a nu pierde controlul concomitent cu blocarea capului pentru a nu fi lovit, piciorul se poziționează la nivelul piciorului persoanei (fig.76 și 81), apoi se răsucesc antebrațul imobilizat pe lângă corpul persoanei în poziția către în spate, după care rapid se schimbă priza cu cealaltă mână, se cere brațul liber la spate (fig.79 și 84). Când persoana nu mai prezintă agresivitate se revine în poziția anterioară cu executarea aceleiași acțiuni de schimbare a prizei în exterior.

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă din față;
- 2) executarea corectă a uneia din tehnicile articulare prin supinație/pronație;
- 3) controlul cotului cu poziționarea piciorului;
- 4) răsucirea brațului în exterior/interior;
- 5) schimbarea prizei cu brațul opus;
- 6) controlul brațului liber.

Secțiunea 7

Înfășurarea antebrațului pe braț

127. *Înfășurarea antebrațului pe braț* (fig.90) este o măsură de intervenție, de imobilizare și conducere a persoanei care manifestă un comportament agresiv, dacă celelalte măsuri nonviolente aplicate nu au avut efect, eficient pentru imobilizarea forțată și conducerea persoanelor.

Fig. 85

Fig.86

Fig.87

Fig. 88

Fig. 89

Fig. 90

Fig.91

Fig.92

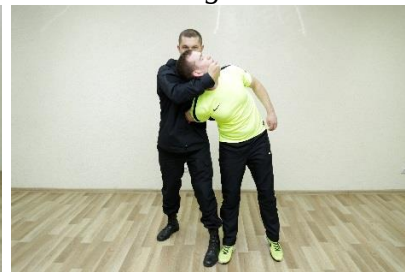

Fig.93

128. **Descrierea procedeului:** angajatul se află în poziția de gardă, poziționat cu fața spre direcția persoanei (fig.85), după efectuarea extensiei brațului (fig.86), cele trei puncte de sprijin a brațului imobilizat sunt preluate cu un singur braț (fig.87), cu brațul liber se execută o semirotație cu putere concomitent cu pivotare (fig.88), astfel ca în timpul pivotării antebrațul se încarcă pe braț (fig.89), după fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal se cere mâna liberă pe cap (sau pe piept dacă este mai înaltă) cu prinderea de încheietura mâinii (fig.92) sau se blochează capul persoanei (fig.93).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) extensia brațului;
- 2) preluarea controlului brațului persoanei cu un singur braț;
- 3) răsucirea brațului prin pivotare și realizarea sprijinului pe triceps;
- 4) încărcarea antebrațului pe braț și fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal;
- 5) finalizarea controlului prin plasarea perpendicular față de persoană;
- 6) controlul mâinii libere sau a capului.

Secțiunea 8

Înfășurarea antebrațului prin metoda lacătului de luptă și pe dedesubt

129. *Înfășurarea antebrațului prin metoda lacătului de luptă și pe dedesubt* este o măsură de intervenție, de imobilizare și conducere a persoanei care manifestă un comportament agresiv, dacă celelalte măsuri nonviolente aplicate nu au avut efect, eficient pentru imobilizarea forțată și conducerea persoanelor.
-prin metoda lacătului de luptă

Fig.94

Fig.95

Fig.96

Fig.97

Fig.98

Fig.99

Fig.100

Fig.101

130. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă, poziționat cu fața spre direcția persoanei (fig.94), cu brațul reactiv se duce către în față între brațul persoanei și corpul acestuia și cu brațul parte cu arma se duce pe deasupra brațului asupra căruia se acționează (fig.95) formând un lacăt la nivelul cotului (fig.96) având control asupra brațului persoanei, efectuând o lovitură de oprire/șocare (fig.97), printr-o pivotare pe piciorul din față se va poziționa perpendicular față de persoană concomitent cu înfășurarea antebrăului pe braț (fig.98), cotul se fixează în mușchiul oblic abdominal și se cere mâna pe cap cu controlul acesteia de la încheietură (fig.100) sau control prin blocarea capului (fig.101).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă;
- 2) imobilizarea brațului persoanei cu efectuarea lacătului de luptă;
- 3) acțiunea de pivotare și încărcarea antebrăului pe braț;
- 4) finalizarea controlului prin plasarea perpendicular față de persoană;
- 5) controlul mâinii libere sau a capului.

-înfășurarea antebrăului pe dedesubt

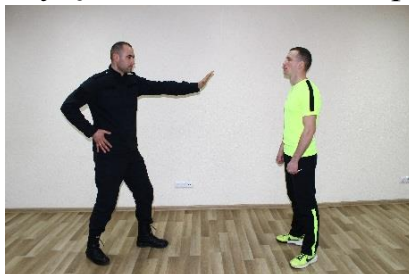

Fig.102

Fig.103

Fig.104

Fig.105

Fig.106

Fig.107

131. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă, poziționat cu fața spre direcția persoanei (fig.102), cu brațul reactiv se duce către în față între brațul persoanei și corpul acestuia (fig.103) și cu brațul parte cu arma va ține de cotul persoanei pentru a nu lovi angajatul (fig.103), apoi execută o lovitură de oprire/șocare în zona oranj/verde (fig.104), printr-o pivotare pe piciorul din față se va poziționa perpendicular față de persoană concomitent cu înfășurarea antebrăului pe braț (fig.105), cotul se fixează în mușchiul oblic abdominal și se cere mâna pe cap cu controlul acesteia de la încheietură (fig.106) sau control prin blocarea capului (fig.107).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă;
- 2) acțiune de blocare a brațului persoanei;
- 3) pivotare și încărcarea antebrăului pe braț;
- 4) finalizarea controlului prin plasarea perpendicular față de persoană;
- 5) controlul mâinii libere sau a capului.

Secțiunea 9

Trecerea pe sub braț și înfășurarea antebrăului

132. *Trecerea pe sub braț și înfășurarea antebrăului* este o măsură de intervenție, de imobilizare și conducere a persoanei care manifestă un comportament agresiv, dacă celelalte măsuri nonviolente aplicate nu au avut efect, eficient pentru imobilizarea forțată și conducerea persoanelor.

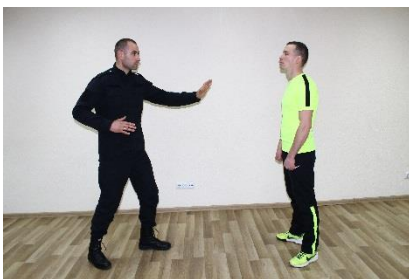

Fig.108

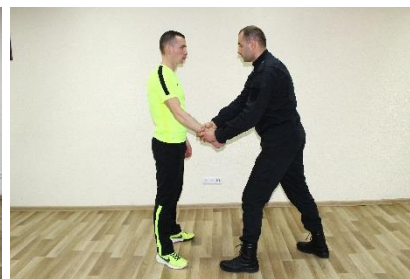

Fig.109

Fig.110

Fig.111

Fig.112

Fig.113

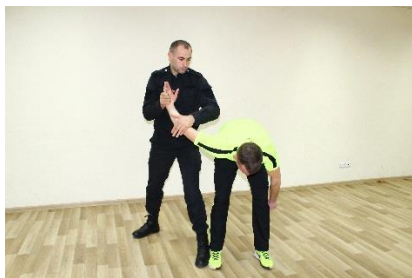

Fig.114

Fig.115

Fig.116

133. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă, poziționat cu fața spre direcția persoanei (fig.108), la pătrunderea persoanei în zona de priză angajatul rapid prinde cu ambele mâini de încheietura mâinii persoanei (fig.109), după efectuarea loviturii de oprire/șocare (fig.110) angajatul va efectua o rotire prin ridicarea brațului persoanei și reducând suprafața corporală prin flexarea genunchilor astfel efectuând răsucirea brațului persoanei (fig.111 și 112), ajungând în poziția la spatele persoanei cu brațul din interior va acționa asupra încheieturii cotului (fig.1113) ducând la înfășurarea antebrăului pe braț (fig.114 și 115), cotul se fixează în mușchiul oblic abdominal și se cere mâna pe cap cu controlul acesteia de la încheietură sau control prin blocarea capului (fig.116).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă;
- 2) priza cu ambele mâini;
- 3) acțiunea de flexare a picioarelor concomitent cu trecerea pe sub braț;
- 4) înfășurarea antebrăului pe braț cu fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal;
- 5) controlul mâinii libere sau a capului.

Secțiunea 10

Răsucirea articulației mâinii în interiorul și exteriorul poziției

134. *Răsucirea articulației mâinii în interiorul și exteriorul poziției* este o măsură de intervenție, de imobilizare și conducere a persoanei care manifestă un comportament agresiv, dacă celelalte măsuri nonviolente aplicate nu au avut efect, eficientă pentru imobilizarea forțată și conducerea persoanelor.

-răsucirea articulației mâinii în interiorul poziției

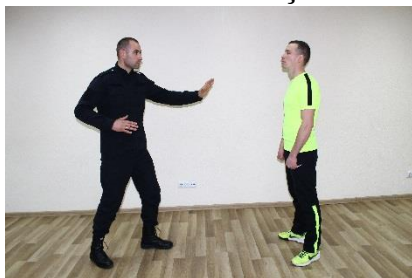

Fig.117

Fig.118

Fig.119

Fig.120

Fig.121

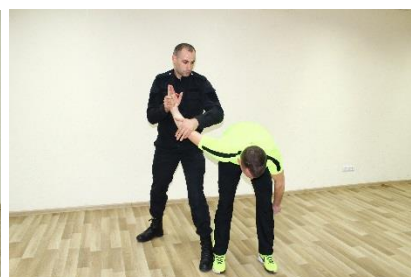

Fig.122

Fig.123

Fig.124

Fig.125

135. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă, poziționat cu fața spre direcția persoanei (fig.117), la pătrunderea persoanei în zona de priză încercând să efectueze o lovitură, angajatul rapid prinde cu ambele mâini de încheietura mâinii persoanei (fig.118), după efectuarea loviturii de oprire/șocare (fig.119) angajatul va efectua o rotire a mâinii în interiorul poziției prin efectuarea presiunii dureroase asupra falangelor degetelor (fig.120) și proiectarea acesteia pe genunchi (fig.121.) astfel cu o mână va flexa încheietura mâinii persoanei iar cu cealaltă mână va ține brațul în extensie (fig.121), apoi prin acțiunea asupra încheieturii cotului va realiza înfășurarea antebrațului pe braț (fig.122 și 123), cotul se fixează în mușchiul oblic abdominal și se cere mâna pe cap cu controlul acesteia de la încheietură (fig.124) sau control prin blocarea capului (fig.125).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă;
- 2) priza cu ambele mâini;
- 3) flexia palmei cu presiune pe falangele degetelor și răsucire în interiorul poziției;
- 4) proiectarea pe genunchi și înfășurarea antebrațului pe braț cu fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal;
- 5) controlul mâinii libere sau a capului.

-răsucirea articulației mâinii în exteriorul poziției

Fig.126

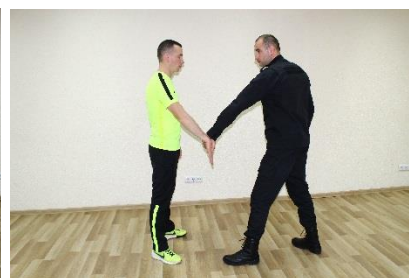

Fig.127

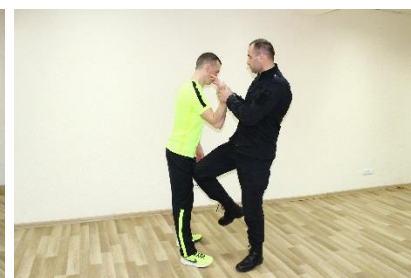

Fig.128

Fig.129

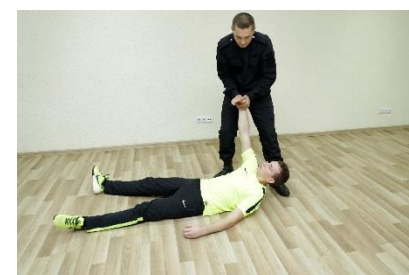

Fig.130

Fig.131

Fig.132

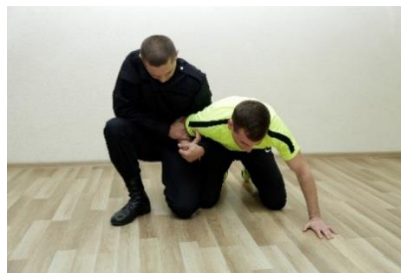

Fig.133

Fig.134

136. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă, poziționat cu fața spre direcția persoanei (fig.126), la pătrunderea persoanei în zona de priză având intenția de a efectua o lovitură, angajatul rapid prinde de încheietura mâinii persoanei (fig.127), după efectuarea loviturii de oprire/șocare (fig.128) angajatul va efectua o rotire a mâinii în exteriorul poziției prin efectuarea presiunii dureroase asupra falangelor degetelor (fig.128 și 129) ducând persoana la sol rotindu-l până se ajunge în poziția pe burtă (fig.130-132). Din poziția respectivă prin metoda supinației/pronației (fig.133) sau înfășurarea antebrăului pe braț se ridică de la sol (fig.134). În timpul ridicării de la sol va comunica: „**ÎN GENUNCHI**”, „**SUS/NE RIDICĂM**”!!!” (fig.133 și 134), fixând cotul în mușchiul oblic abdominal și se cere mâna pe cap cu controlul acesteia de la încheietura palmei sau control prin blocarea capului (fig.134).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă;
- 2) flexia palmei cu presiune pe falangele degetelor și răsucire în exteriorul poziției;
- 3) imobilizarea la sol și ridicarea acesteia de la sol;
- 4) controlul mâinii libere sau a capului.

Secțiunea 11

Tehnici articulare executate din spate

Extensia brațului

137. *Extensia brațului* (fig.137 și 138) este o măsură de intervenție constând dintr-o tehnică intermediară de bază de la care pornesc celelalte tehnici articulare executate din spate și constă din controlul permanent asupra brațului persoanei.

Fig. 135

Fig.136

Fig.137

Fig.138

138. **Descrierea procedurii:** luarea poziției de gardă (fig.135), efectuarea loviturii de oprire/șocare cu piciorul asupra piciorului persoanei (fig.136) dacă se consideră necesar, concomitent cu lovitura cu brațul parte cu arma/reactiv asupra inserției tricepsului și prinderea încheieturii mâinii persoanei (fig.136). La efectuarea loviturii are loc și dezechilibrarea persoanei după care se efectuează deplasarea pe diagonală către în față, cu ducerea persoanei la sol (fig.138) sau poziționând brațul persoanei pe picior având control din 3 puncte: triceps, genunchi și încheietura mâinii (fig.137). Degetul mic al mâinii persoanei trebuie să fie orientat către în sus, menținerea unghiului de 90 grade între brațul și trunchiul persoanei.

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă din spate;
- 2) aplicarea loviturii cu muchia palmei a brațului parte cu arma/reactiv asupra inserției tricepsului concomitent cu prinderea încheieturii mâinii persoanei cu brațul reactiv/parte cu arma;
- 3) dezechilibrarea persoanei și presarea inserției tricepsului cu pârghie pe genunchi concomitent cu deschiderea unghiului format între braț și trunchi;
- 4) controlarea permanentă a cotului persoanei;
- 5) prinderea încheieturii mâinii;
- 6) presiune tot timpul asupra inserției întinse a tricepsului;
- 7) menținerea deschiderii unghiului de 90 grade braț – trunchi;
- 8) întinderea brațului cu cotul și degetul mic către în sus.

Secțiunea 12

Fixarea cotului, acțiune asupra articulației mâinii prin supinație

139. *Fixarea cotului, acțiune asupra articulației mâinii prin supinație* (fig.146) este o măsură, de intervenție de imobilizare și conducere a persoanei care manifestă un comportament agresiv, dacă celelalte măsuri nonviolente aplicate nu au avut efect, eficient pentru imobilizarea forțată și conducerea persoanelor pe distanțe scurte.

Fig. 139

Fig. 140

Fig. 141

Fig. 142

Fig. 143

Fig. 144

Fig. 145

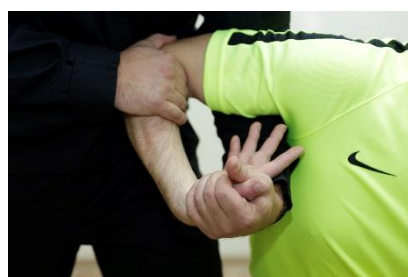

Fig. 146

Fig. 147

140. Descrierea procedurii: extensia brațului (fig.140), se rotește încheietura mâinii persoanei astfel ca degetul mare să fie orientat către în sus (fig.141), cu brațului parte cu arma prindem de degetul mare al persoanei cu menținerea controlului cotului aceleiași mâini pe cotul brațului persoanei (fig.142), cu brațul reactiv rapid se eliberează încheietura mâinii și se prinde de cotul persoanei (fig.143), după care se răsucește brațul persoanei în interiorul poziției astfel ca cotul să rămână fix până palma ajunge în poziția către în față după care se fixează cotul în mușchiul oblic abdominal (fig.144 - 146). Persoanei se cere punerea mâinii libere pe cap sau pe piept (dacă persoana este înaltă) și cu brațul reactiv se prinde de încheietura mâinii (fig.147) sau se blochează capul persoanei.

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă din spate;
- 2) extensia brațului;
- 3) răsucirea palmei persoanei astfel ca degetul mare să fie orientat către în sus;
- 4) prinderea degetului mare al persoanei cu brațul care presează inserția tricepsului fără a pierde control pe cotul acesteia;
- 5) răsucirea mâinii persoanei către interior cu fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal;
- 6) controlul capului sau a mâinii libere a persoanei pe cap/pe piept.

Notă: fixarea cotului, acțiune asupra articulației mâinii prin supinație poate fi executată și fără parcurgerea tuturor etapelor menționate trecând de la poziția de gardă (fig.139) direct la supinație (fig.146).

Secțiunea 13

Fixarea cotului, acțiune asupra articulației mâinii prin pronație

141. *Fixarea cotului, acțiune asupra articulației mâinii prin pronație (fig.152)* este o măsură de intervenție, de imobilizare și conducere a persoanei care manifestă un comportament agresiv, dacă celelalte măsuri nonviolente aplicate nu au avut efect, eficient pentru imobilizarea forțată și conducerea persoanelor pe distanțe scurte.

Fig. 148

Fig.149

Fig. 150

Fig. 151

Fig. 152

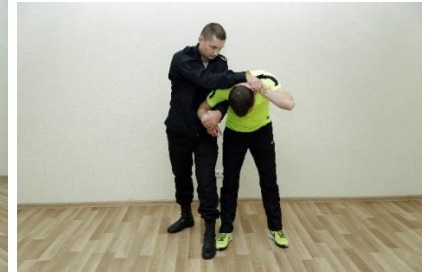

Fig.153

142. **Descrierea procedeului:** extensia brațului (fig.148), cu brațul parte cu arma/reactiv se trage cotul în mușchiul oblic abdominal (fig.149 și 150), concomitent cu îndoirea palmei persoanei din încheietura mâinii către în jos (fig.150). Persoanei se cere punerea mâinii libere pe cap sau pe piept (dacă persoana este înaltă) concomitent cu schimbarea prizei cu brațul parte cu arma (fig.151). Cu brațul reactiv/parte cu arma se prinde de încheietura mâinii persoanei (fig.152) sau se blochează capul.

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă din spate;
- 2) extensia brațului;
- 3) cu brațul care execută control pe triceps se va îndoi brațul persoanei din cot astfel ca cotul să fie fixat în mușchiul oblic abdominal;
- 4) mâna persoanei îndoită de la încheietură către în jos;
- 5) schimbarea prizei;
- 6) controlul capului/mâinii libere.

Notă: fixarea cotului, acțiune asupra articulației mâinii prin pronație poate fi executată și fără parcurgerea tuturor etapelor menționate trecând de la poziția de gardă direct la pronație (fig.151).

Secțiunea 14

Înfășurarea antebrăului pe braț

143. *Înfășurarea antebrăului (fig.112)* este o măsură de intervenție, de

imobilizare și conducere a persoanei care manifestă un comportament agresiv, dacă celelalte măsuri nonviolente aplicate nu au avut efect, eficient pentru imobilizarea forțată și conducerea persoanelor.

Fig.154

Fig. 155

Fig.156

Fig.157

Fig.158

Fig.159

144. **Descrierea procedurii:** extensia brațului (*fig.154*), cu tăișul palmei/palma mâinii parte cu arma/reactive se acționează pe inserția tricepsului cu acțiune către înainte (*fig.155*) astfel ducând la rotația brațului persoanei și înfășurarea antebrațului persoanei pe brațul angajatul cu fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal (*fig.156*), după care se cere persoanei punerea mâinii libere pe cap sau pe piept (dacă persoana este înaltă) și cu brațul reactiv se prinde de încheietura mâinii persoanei (*fig.158*) sau se blochează capul persoanei (*fig.159*).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă din spate;
- 2) răsucirea brațului și realizarea sprijinului pe triceps;
- 3) blocarea și controlarea cotului dinspre propria parte;
- 4) finalizarea controlului prin plasarea perpendiculară față de persoană;
- 5) controlarea capului/mâinii libere.

145. Controlul prin încărcarea antebrațului este realizabil plecând de la o tentativă de contrare asupra extensiei brațului prin interior sau prin exterior de „partea reactivă” sau de „partea cu arma”.

146. În acest caz nu trebuie opusă rezistență acestei mișcări, ci dimpotrivă, trebuie controlată prin plasarea brațului persoanei pe propriul antebraț și finalizarea tehnicii.

Notă: înfășurarea antebrațului poate fi executată și fără parcurgerea tuturor etapelor menționate trecând de la poziția de gardă direct la încărcarea antebrațului pe braț (fig.159).

Secțiunea 15

Rotirea externă a umărului

147. *Rotirea externă a umărului* este o măsură de intervenție, de imobilizare și conducere a persoanei care manifestă un comportament agresiv, dacă celelalte măsuri nonviolente aplicate nu au avut efect.

148. Procedeuul dat se execută pornind de la o tentativă a persoanei de a contra executarea extensiei brațului, după ce angajatul a realizat priza pe încheietura mâinii acesteia (extensia brațului). Angajatul nu trebuie să folosească forța pentru a se contra acestei acțiuni, ci controlează tehnic forța persoanei, finalizând imobilizarea acesteia la sol.

Fig. 160

Fig. 161

Fig. 162

Fig. 163

Fig. 164

Fig. 165

Fig. 166

Fig. 167

Fig. 168

149. **Descrierea procedeului:** extensia brațului (*fig.160*), ducerea brațului pe dedesubt formând un lacăt (*fig.161*), făcând un pas către înapoi ducând persoana pe spate (*fig.162*), în timp ce persoana se află la sol, se îndreaptă brațul acesteia având control permanent pe el (brațul persoanei controlat de ambele picioare ale angajatului la spatele persoanei) (*fig.163*), piciorul din exterior se poziționează în fața persoanei (*fig.164*), printr-o ușoară rotire fără a scăpa controlul brațului, celălalt picior se aduce în poziția din față (*fig.165*), cu brațul imobilizat de picioarele flexate ale angajatului (în fața persoanei), având punctele de sprijin: un genunchi pe cutia toracală și celălalt genunchi la nivelul gâtului fără a se lăsa cu toată greutatea pe acesta (dacă nu opune rezistență) și flexia încheieturii mâinii cu presiune pe falangele degetelor (*fig.166*). Din poziția respectivă prin metoda supinației/pronației (*fig.167*) sau înfășurarea antebrățului pe braț se ridică de la sol

(fig.168), dacă este agresiv aceasta poate fi încătușat. În timpul ridicării de la sol se va comunica: „**ÎN GENUNCHI!!!, NE RIDICĂM!!!, MERGEM!!!** etc.”. Se cere persoanei punerea mâinii libere pe cap sau pe piept (dacă persoana este înaltă) și cu brațul reactiv se prinde de încheietura mâinii acesteia (fig.168) sau se blochează capul persoanei.

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă din spate;
- 2) extensia brațului;
- 3) executarea lacătului cu ducerea persoanei pe spate;
- 4) controlarea brațului în extensie;
- 5) prinderea mâinii persoanei de la încheietură cu flexarea acesteia;
- 6) pivotarea spre interior;
- 7) imobilizarea la sol;
- 8) ridicarea de la sol cu ajutorul unei tehnici articulare;
- 9) fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal și controlarea capului/mâinii libere.

CAPITOLUL VIII

Secțiunea 1

Eliberarea de la priză

150. *Eliberarea de la prize* sunt tehnici executate de către angajații în scopul desprinderii din priza persoanei și imobilizarea acesteia pentru a o obliga să se supună cerințelor legale și se clasifică:

1. *eliberarea de la priza:*

- a) ambelor mâini din față;
- b) cu o mână din față;
- c) strangulat cu ambele mâini din față, priza de haină din față;
- d) de păr cu o mână din față;
- e) centurarea trunchiului din față pe sub brațe;
- f) centurarea trunchiului din față peste brațe;
- g) strangulat cu antebrațul din spate;
- h) centurarea trunchiului din spate pe sub brațe;
- i) centurarea trunchiului din spate peste brațe.

2) *alte tehnici similare adaptate.*

151. Eliberarea de la priză se execută în dependență de atitudinea pe care o prezintă persoana, de regulă, atunci când manifestă un comportament *de agresivitate medie* manifestată prin apucarea, deteriorarea premeditată a uniformei de serviciu sau a elementelor acesteia sau ținutei civile a angajatului, care se finalizează cu imobilizarea persoanei și încătușarea, dacă opune rezistență.

Secțiunea 2

Eliberare de la priza ambelor mâini din față

152. *Eliberare de la priza ambelor mâini din față* este o tehnică executată de către angajat în scopul desprinderii din priza persoanei și imobilizarea acesteia.

Fig.169

Fig.170

Fig.171

Fig.172

Fig.173

Fig.174

153. **Descrierea procedurii:** angajatul este prins de încheietura ambelor mâini de către persoană (fig.169), fapt ce denotă intențiile agresive ale persoanei. În acest caz nu se mai efectuează somația ci se reacționează imediat efectuând lovitura de oprire/șocare cu efectuarea semirotației din bazin (fig.169) concomitent cu prinderea din palmei persoanei din exterior (fig.170). După care se va efectua o răsucire în sensul opus cu acțiune asupra articulației mâinii, efectuează o extensie a brațului (fig.172), trecând apoi la încărcarea antebrăului pe braț cu controlul cotului acesteia în mușchiul oblic abdominal (fig.173) și controlarea mâinii libere a acesteia (fig.174) sau blocarea capului persoanei.

Elementele sale de bază sunt:

- 1) lovitura de oprire;
- 2) semiîntoarcerea corpului spre exterior cu prinderea încheieturii mâinii persoanei;
- 3) efectuarea unei răsuciri în sensul opus primei mișcări, cu greutatea corpului, efectuând presiune dureroasă a încheieturii mâinii persoanei;
- 4) încărcarea antebrăului pe braț;
- 5) fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal;
- 6) controlarea capului/mâinii libere.

Secțiunea 3

Eliberare de la priza cu o mână din față

154. *Eliberare de la priza cu o mână din față* este o tehnică executată de către angajat în scopul desprinderii din priza persoanei și imobilizarea acesteia.

Fig.175

Fig.176

Fig.177

Fig.178

Fig.179

Fig.180

155. **Descrierea procedeului:** angajatul este prins de încheietura mâinii de către persoană (fig.175). În acest caz nu se mai efectuează somația ci se reacționează imediat cu prinderea din exterior a palmei persoanei (fig.175) concomitent cu lovitura de oprire/șocare, apoi execută efectuarea unei răsuciri a brațului persoanei și efectuarea presiunii dureroase cu ambele mâini asupra încheieturii mâinii persoanei efectuând o extensie a brațului (fig.176 și 177). Apoi se va trece la încărcarea antebrațului pe braț cu controlul cotului în mușchiul oblic abdominal (fig.178) și controlarea mâinii libere a persoanei (fig.179) sau blocarea capului (fig.180).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) lovitura de oprire;
- 2) prinderea palmei din exterior și rotirea palmei brațului imobilizat spre direcția degetului mare în interior/exterior, după caz;
- 3) prinderea cu brațul imobilizat de încheietura mâinii persoanei;
- 4) încărcarea antebrațului pe braț;
- 5) fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal;
- 6) controlarea capului/mâinii libere.

Secțiunea 4

Eliberare de la priza strangulat cu ambele mâini din față, priza de haină din față

156. *Eliberare de la priza strangulat cu ambele mâini din față, priza de haină din față* sunt tehnici executate de către angajați în scopul desprinderii din priza persoanei și imobilizarea acesteia.

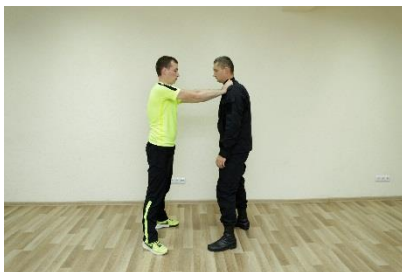

Fig.181

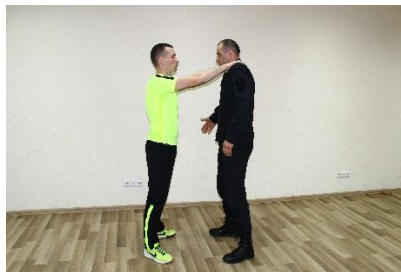

Fig.182

Fig.183

Fig.184

Fig.185

Fig.186

Fig.187

Fig.188

Fig.189

157. **Descrierea procedurii:** angajatul este prins cu ambele mâini de către persoană de haină (fig.181) sau de gât (fig.182 la strangularea de gât automat se vor ridica umerii pentru protejarea gâtului). În acest caz nu se mai efectuează somația ci se reacționează imediat cu prinderea cu o mână a părții exterioare a palmei (peste brațele persoanei cu celălalt braț se acționează asupra încheieturii cotului) (fig.184) sau cu ambele mâini (una deasupra brațelor prinde de partea exterioară a palmei și cealaltă mână dedesubt, de încheietura mâinii) (fig.183), apoi printr-o ușoară răsucire a corpului din bazin se efectuează lovitura de oprire/șocare (fig.183 și 184). După care rapid se va efectua răsucirea în sensul opus primei mișcări efectuând presiune dureroasă cu ambele mâini asupra încheieturii mâinii persoanei ducând la extensia brațului (fig.185 și 186). Apoi se va trece la încărcarea antebrațului pe braț cu fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal (fig.187) și controlarea mâinii libere a persoanei (fig.188) sau blocarea capului (fig.189).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) cu brațul reactiv/parte cu arma pe deasupra brațelor persoanei concomitent cu lovitura de oprire, prindem de palma persoanei a mâinii din exterior;
- 2) efectuarea unei răsuciri cu toată greutatea bazinului până la ruperea prizei persoanei, control permanent al brațului acesteia;
- 3) încărcarea antebrațului pe braț;
- 4) fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal;
- 5) controlarea capului/mâinii libere.

Secțiunea 5

Eliberare de la priza de păr cu o mână din față

158. *Eliberare de la priza de păr cu o mână din față* este o tehnică executată de către angajați în scopul desprinderii din priza persoanei și imobilizarea acesteia.

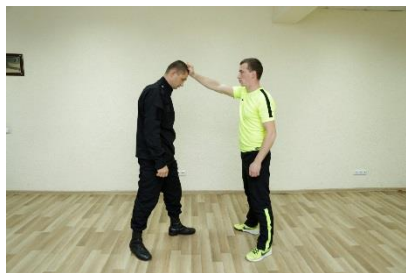

Fig.190

Fig.191

Fig.192

Fig.193

Fig.194

Fig.195

159. **Descrierea procedurii:** angajatul este prins de păr de către persoană (fig.190). În acest caz nu se mai efectuează somația ci se reacționează imediat cu prinderea cu o mână din partea exterioară a palmei persoanei cu cealaltă mână va fixa priza, executând concomitent o lovitură de oprire/șocare în zona verde/oranj cu înclinarea în față producând durere asupra încheieturii mâinii (fig.191 și 192). Apoi se efectuează o eschivă lateral, cu răsucirea brațului persoanei (fig.193), cu menținerea presiunii dureroase a ambelor mâini asupra încheieturii mâinii persoanei, ducând brațul în extensie (fig.194). După care se va trece la încărcarea antebrațului pe braț cu controlul cotului acesteia în mușchiul oblic abdominal (fig.195) și controlarea mâinii libere a persoanei (fig.195), sau blocarea capului.

Elementele sale de bază sunt:

- 1) prinderea cu ambele mâini de priză;
- 2) răsucirea brațului spre interior și forțarea cotului;
- 3) încărcarea antebrațului pe braț;
- 4) fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal;
- 5) controlarea capului/mâinii libere.

Secțiunea 6

Eliberarea de la centurarea trunchiului din față pe sub brațe

160. *Eliberarea de la centurarea trunchiului din față pe sub brațe* este o tehnică executată de către angajați în scopul desprinderii din priza persoanei și imobilizarea acesteia.

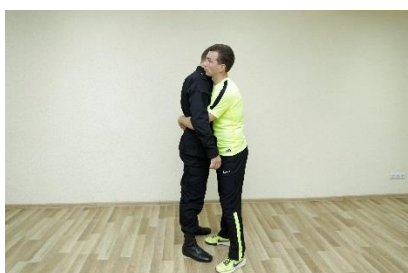

Fig.196

Fig.197

Fig.198

Fig.199

Fig.200

Fig.201

Fig.202

Fig.203

Fig.204

Fig.205

Fig.206

Fig.207

161. **Descrierea procedului:** angajatul este centrat din față de către persoană (fig.196). În acest caz nu se mai efectuează somația ci se reacționează imediat prin luarea unei poziții sigure prin ducerea piciorului parte cu arma către în spate flexând genunchii pentru a avea contact mai sigur pe sol și corpul înclinat puțin în față concomitent cu brațul reactiv se fixează brațul persoanei mai sus de cotul acesteia (fig.197). Se efectuează piedica prin poziționarea piciorului parte cu arma în spatele piciorului îndepărtat al persoanei (fig.198-200) cu ducerea acesteia la sol și control permanent asupra brațului (*brațul persoanei controlat de ambele picioare ale angajatului la spatele persoanei*) (fig.201). Apoi piciorul reactiv se duce peste cap fixându-l la nivelul gâtului (fig.202), printr-o ușoară rotire (fig.203) fără a scăpa controlul brațului, cu celălalt picior se fixează brațul controlat (fig.204), cu brațul imobilizat de picioarele flexate ale angajatului (în fața persoanei), având punctele de sprijin: un genunchi pe cutia toracală și celălalt genunchi la nivelul gâtului fără a se lăsa cu toată greutate pe aceasta (dacă nu opune rezistență) și flexia încheieturii mâinii cu presiune pe falangele degetelor (fig.204). Din poziția respectivă prin metoda supinației/pronației (fig.205) sau înfășurarea antebrăzului pe braț se ridică de la sol (fig.206), dacă este agresivă aceasta poate fi încătușată. În timpul ridicării de la sol se va comunica: „**ÎN GENUNCHI!!!, NE RIDICĂM!!!, MERGEM!!!** etc.”. Se cere persoanei punerea mâinii libere pe cap sau pe piept (dacă persoana este înaltă) și cu brațul

reactiv se prinde de încheietura mâinii acesteia (fig.206) sau se blochează capul (fig.207).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) Flexarea picioarelor cu fixarea brațului;
- 2) Executarea piedicii cu ducerea la sol a persoanei;
- 3) încărcarea antebrațului pe braț/supinație/pronație;
- 4) fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal;
- 5) controlarea mâinii libere.

Secțiunea 7

Eliberarea de la centurarea trunchiului din față peste brațe

162. *Eliberarea de la centurarea trunchiului din față peste brațe* este o tehnică executată de către angajați în scopul desprinderii din priza persoanei și imobilizarea acesteia.

Fig.208

Fig.209

Fig.210

Fig.211

Fig.212

Fig.213

Fig.214

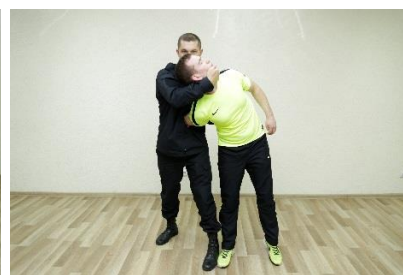

Fig.215

163. **Descrierea procedurii:** angajatul este centurat din față de către persoană (fig.208). În acest caz nu se mai efectuează somația ci se reacționează imediat prin luarea unei poziții sigure prin ducerea piciorului parte cu arma către în spate flexând genunchii pentru a avea contact mai sigur pe sol și corpul înclinat puțin în față cu efectuarea unei lovituri de oprire/șocare în zona oranj/verde cu ridicarea brațelor către în sus (fig.209 și 210) concomitent cu eschivă în lateral și acționarea asupra brațului persoanei cu presiune la nivelul umărului (fig.211 și 212), după care rapid se încarcă antebrațul pe braț cu fixarea cotului în mușchiul oblic

abdominal (*fig.213*) și controlarea mâinii libere a persoanei (*fig.214*) sau blocarea capului persoanei (*fig.215*) în dependență de agresivitatea acesteia.

Elementele sale de bază sunt:

- 1) lovitură cu palma/ genunchiul în zona organelor genitale sau în abdomen;
- 2) eschiva cu prinderea brațului persoanei;
- 3) încărcarea antebrațului pe braț;
- 4) fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal;
- 5) controlarea mâinii libere sau a capului.

Secțiunea 8

Eliberarea de la priza strangulat cu antebrațul din spate

164. *Eliberarea de la priza strangulat cu antebrațul din spate* este o tehnică executată de către angajați în scopul desprinderii din priza persoanei și imobilizarea acesteia.

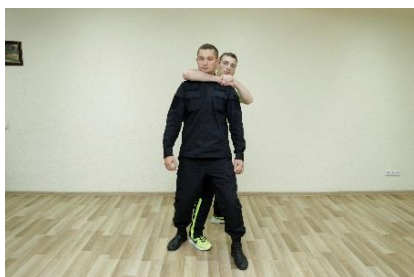

Fig. 216

Fig.217

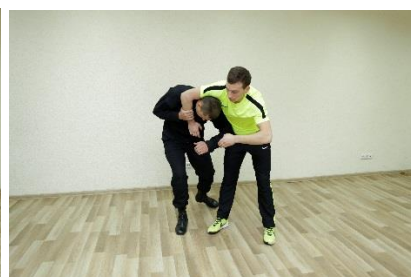

Fig. 218

Fig. 219

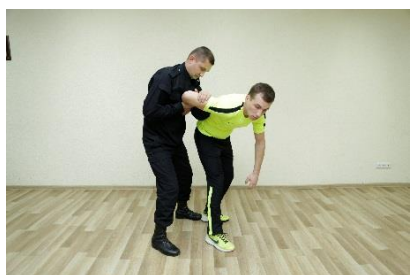

Fig. 220

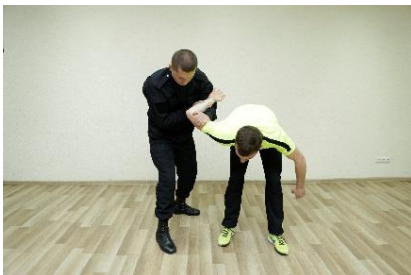

Fig.221

Fig.222

Fig.223

Fig.224

165. **Descrierea procedurii:** angajatul este strangulat cu o mână de către persoană (*fig.216*). În acest caz nu se mai efectuează somația ci se reacționează imediat cu întoarcerea capului în sensul opus direcției de atac concomitent cu prinderea mâinii persoanei pe cât de posibil de încheietură cu aplicarea loviturii în abdomen/picior (*fig.217*) și efectuarea unei eschive în lateral pe sub brațul persoanei (*fig.218 și 219*) cu încărcarea antebrațului pe braț și fixarea cotului acesteia în mușchiul oblic abdominal (*fig.220 și 221*) și controlarea mâinii libere a persoanei (*fig.223*) sau blocarea capului persoanei (*fig.224*).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) lovitură cu cotul/călcâiul/capul în zona abdomenului/piciorului/fața persoanei;
- 2) prinderea de încheietura mâinii, întoarcere spre stânga/dreapta pe sub brațul persoanei;
- 3) răsucirea brațului persoanei și încărcarea antebrățului pe braț;
- 4) fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal;
- 5) controlarea mâinii libere sau a capului.

Secțiunea 9

Eliberarea de la centurarea trunchiului din spate pe sub brațe

166. *Eliberarea de la centurarea trunchiului din spate pe sub brațe* este o tehnică executată de către angajați în scopul desprinderii din priza persoanei și imobilizarea acesteia.

Fig.225

Fig.226

Fig.227

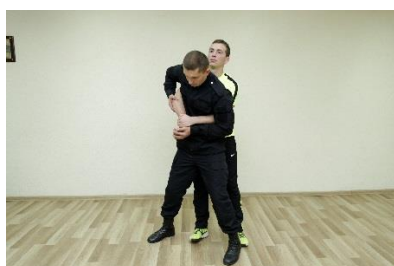

Fig.228

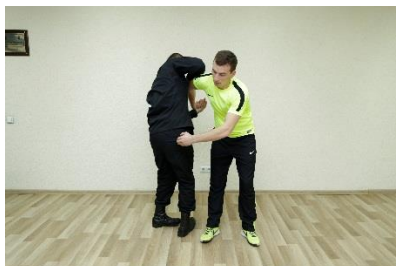

Fig.229

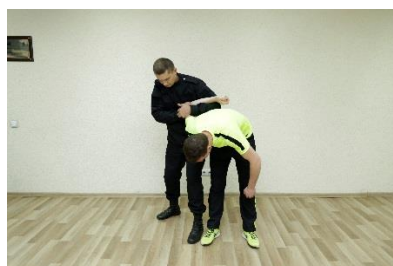

Fig.230

Fig.231

Fig.232

167. **Descrierea procedurii:** angajatul este centurat din spate de către persoană (fig.225). În acest caz nu se mai efectuează somația ci se reacționează imediat prin efectuarea unei lovituri concomitent cu prinderea mâinii de la încheietură și a cotului (fig.226 și 227). Se efectuează răsucirea antebrățului persoanei cu control permanent pe acesta, efectuând încărcarea antebrățului pe braț cu controlul cotului în mușchiul oblic abdominal (fig.228-230) și controlarea mâinii libere a persoanei (fig.231) sau blocarea capului persoanei (fig.232).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) lovitură de oprire;

- 2) prinderea cotul brațului care urmează a fi folosit pentru extensie;
- 3) prinderea de încheietura mâinii, de regulă care se află dedesubt;
- 4) întoarcere spre stânga/dreapta cu încărcarea antebrăului pe braț;
- 5) fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal;
- 6) controlarea mâinii libere.

Secțiunea 10

Eliberarea de la centurarea trunchiului din spate peste brațe

168. *Eliberarea de la centurarea trunchiului din spate peste brațe* este o tehnică executată de către angajații în scopul desprinderii din priza persoanei și imobilizarea acesteia.

Fig. 233

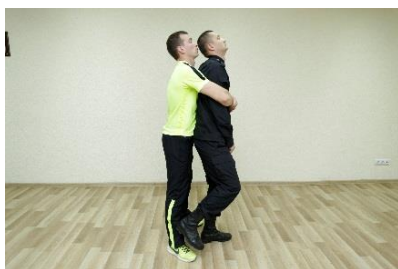

Fig. 234

Fig. 235

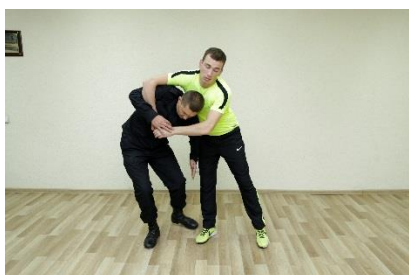

Fig. 236

Fig. 237

Fig. 238

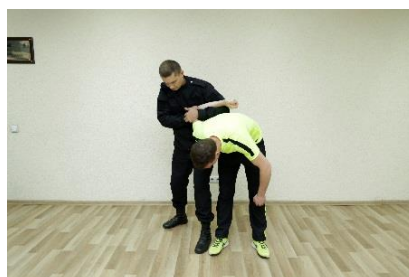

Fig. 239

Fig. 240

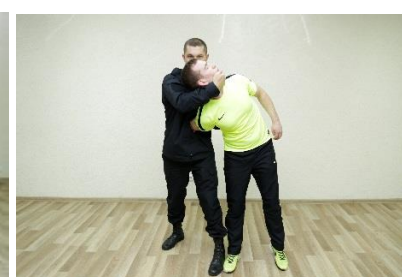

Fig. 241

169. **Descrierea procedurii:** angajatul este centurat din spate de către persoană (fig. 233). În acest caz nu se mai efectuează somația ci se reacționează imediat prin efectuarea unei lovituri de șocare (cu călcâiul sau cu capul) concomitent cu prinderea încheieturii mâinii (fig. 234). Se efectuează răsucirea trecând pe sub brațul persoanei (fig. 236 și 237) și încărcarea antebrăului pe braț cu controlul cotului acesteia în mușchiul oblic abdominal (fig. 238 și 239) și controlarea mâinii libere a persoanei (fig. 240) sau blocarea capului persoanei (fig. 241).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) lovitura de oprire;
- 2) flexarea genunchilor cu prinderea încheieturii mâinii persoanei;

- 3) întoarcere spre stânga/dreapta pe sub brațul persoanei;
- 4) răsucirea brațului persoanei și încărcarea antebrațului pe braț;
- 5) fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal;
- 6) controlarea capului/mâinii libere.

CAPITOLUL IX

Secțiunea 1

Apărarea contra armelor albe sau altor obiecte

170. Apărarea contra armelor albe sau altor obiecte (contondente, ascuțite sau tăioase etc.) folosite în calitate de armă sunt tehnici executate de angajați în scopul protecției corporale, mobilității permanente, lucidității în atac sau apărare, utilizării juste și precise a procedurilor și mijloacelor pentru a constrânge sau a respinge și imobiliza persoana și se clasifică:

- 1) apărarea de la lovitura de sus în jos;
- 2) apărarea de la lovitura de jos în sus;
- 3) apărarea de la împungerea directă;
- 4) apărarea de la loviturile laterale și exterioare;
- 5) alte tehnici adaptate.

171. Apărarea contra armelor albe - aceste tehnici se execută atunci când persoana manifestă un comportament *de agresivitate sporită*. De regulă, angajatul este în drept să aplice arma de foc din dotare, dacă o deține asupra lui.

Secțiunea 2

Apărarea de la lovitura de sus în jos

172. *Apărarea de la lovitura de sus în jos* este o tehnică executată de angajat în scopul protecției corporale, respingerii atacului cu imobilizarea acesteia.

Varianța I

Fig.242

Fig.243

Fig.244

Fig.245

Fig.246

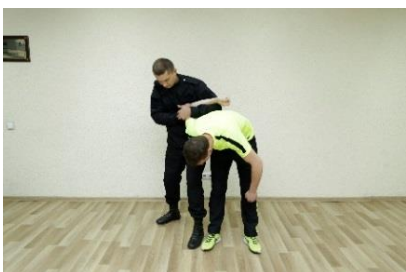

Fig.247

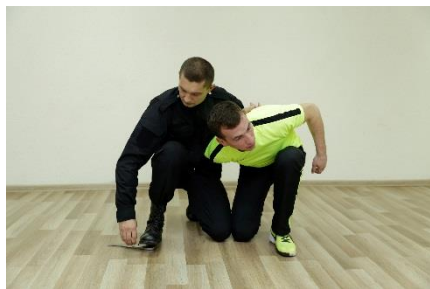

Fig.248

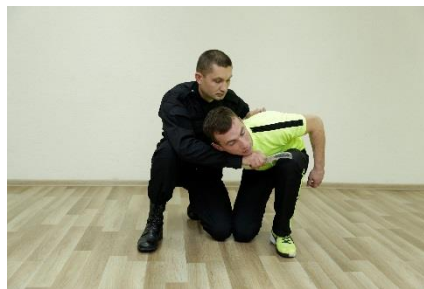

Fig.249

173. **Descrierea procedurii:** angajatul este atacat cu cuțitul de sus în jos de către persoană (fig.242). Dacă angajatul deține armă asupra lui atunci o aplică conform legislației. În cazul când nu deține armă atunci angajatul efectuează o parare cu brațul reactiv concomitent cu eschivă laterală față de traiectoria cuțitului (fig.243) efectuând lovitura de oprire/șocare cu celălalt braț prinde de exteriorul palmei (fig.244). După care se trece la extensia brațului persoanei prin răsucirea acestuia în sensul opus traiectoriei de atac și proiectarea acesteia pe genunchi (fig.245). Apoi se acționează asupra încheieturii mâinii producând durere până cade cuțitul din mâna persoanei (fig.246), se încarcă antebrațul pe braț cu controlul cotului acesteia în mușchiul oblic abdominal (fig.247). Se reduce suprafața corporală împreună cu persoana comunicând: „**ÎN GENUNCHI!!!**” (fig.248), angajatul cu brațul liber ridică cuțitul de jos apoi împreună cu persoana se ridică în picioare (fig.249).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) parare cu ambele brațe și prinderea încheieturii mâinii;
- 2) lovitura de oprire, după caz;
- 3) extensia brațului;
- 4) înfășurarea antebrațului pe braț;
- 5) fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal, ridicarea armei de jos.

Varianța II

Fig.250

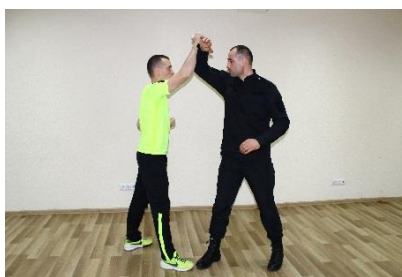

Fig.251

Fig.252

Fig.253

Fig.254

Fig.255

Fig. 256

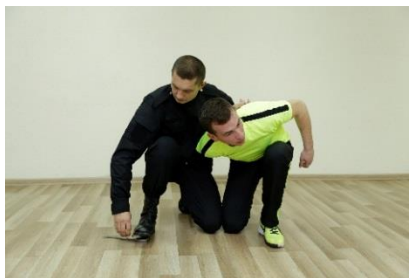

Fig. 257

Fig. 258

174. **Descrierea procedurii:** angajatul este atacat cu cuțitul de sus în jos de către persoană (fig.250), angajatul efectuează o parare cu brațul parte cu arma (fig.251), după care efectuează un lacăt cu brațul reactiv (fig.252), apoi ducând piciorul în spatele persoanei (fig.253) ducând-o la sol fără a pierde control pe braț (fig.254) până la poziționarea acesteia pe burtă cu brațul la spate (fig.256). Având controlul brațului se efectuează dezarmarea persoanei (fig.256), din poziția respectivă prin metoda supinației/pronației sau înfășurarea antebrațului pe braț, se ridică de la sol (fig.257). În timpul ridicării de la sol va comunica: „ÎN GENUNCHI!!!”. Angajatul cu brațul liber ridică cuțitul de jos (fig.257) apoi împreună cu persoana se ridică în picioare (fig.258).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) eschiva lateral, cu efectuarea parării cu antebrațul;
- 2) închiderea unghiului format între brațul și antebrațul persoanei cu efectuarea unui lacăt de imobilizare;
- 3) lacătul format se menține până la răsucirea pe burtă a acesteia;
- 4) acțiune dureroasă asupra încheieturii mâinii până la dezarmare;
- 5) executarea unei tehnici articulare de ridicare de la sol;
- 6) ridicarea cuțitului/obiectului, după caz;
- 7) fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal.

Secțiunea 3

Apărarea de la lovitura de jos în sus

175. *Apărarea de la lovitura de jos în sus* este o tehnică executată de angajat în scopul protecției corporale, respingerii atacului persoanei cu imobilizarea acesteia.

Varianța I

Fig. 259

Fig. 260

Fig. 261

Fig.262

Fig.263

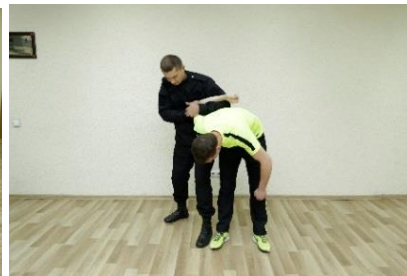

Fig.264

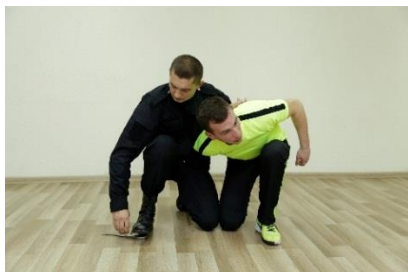

Fig.265

Fig.266

Fig.267

176. **Descrierea procedurii:** angajatul este atacat cu cuțitul de jos în sus de către persoană (fig.259). Dacă angajatul deține armă asupra lui, atunci o aplică conform legislației. În cazul când nu deține armă atunci angajatul efectuează o eschivă din zona de atac, parând cu ambele mâini (fig.260), astfel cu un braț se prinde de partea exterioară a palmei efectuând o răsucire a mâinii concomitent cu lovitura de oprire/șocare (fig.261). Se execută extensia brațului și proiectarea acestuia pe genunchi (fig.262). După care se dezarmează prin presiune asupra falangelor mâinii (fig.263) și se trece la încărcarea antebrăului pe braț cu fixarea cotului acesteia în mușchiul oblic abdominal (fig.264). Se reduce suprafața corporală împreună cu persoana comunicând: „**ÎN GENUNCHI!!!**” (fig.265), angajatul cu brațul liber ridică cuțitul de jos apoi împreună cu persoana se ridică în picioare (fig.267).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) eschivă laterală, parare cu brațele încrucișate;
- 2) lovitura de oprire/șocare, după caz;
- 3) extensia brațului cu proiectare pe genunchi;
- 4) se dezarmează prin acțiune de răsucire;
- 5) încărcarea antebrăului pe braț;
- 6) fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal.

Secțiunea 4

Apărarea de la împungerea directă

177. *Apărarea de la împungerea directă* este o tehnică executată de angajat în scopul protecției corporale, respingerii atacului cu imobilizarea acesteia.

Varianța I

Fig.268

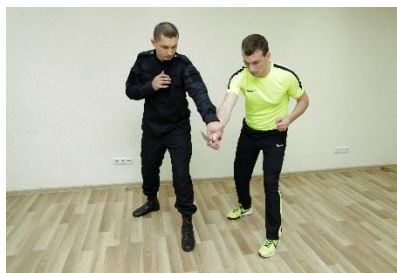

Fig.269

Fig.270

Fig.271

Fig.272

Fig.273

Fig.274

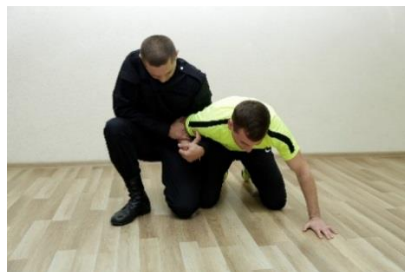

Fig.275

Fig.276

Fig.277

Fig.278

178. **Descrierea procedului:** angajatul este atacat cu cuțitul direct de către persoană (fig.268) fapt ce denotă intențiile agresive ale persoanei. Dacă angajatul deține armă asupra lui atunci o aplică conform legislației, în cazul când nu deține armă atunci angajatul efectuează o eschivă în lateral cu prinderea de încheietura mâinii (fig.269), apoi cu celălalt braț efectuează o lovitură puternică asupra mâinii pentru a dezarma persoana (fig.269), cu prinderea acesteia chiar dacă lovitură de dezarmare nu a avut efect (fig.270). La necesitate se execută lovitură de oprire/șocare, după care se duce persoana la sol rotindu-l până se ajunge în poziția pe burtă (fig.271-274). Se efectuează dezarmarea prin presiune asupra încheieturii mâinii (fig.274, dacă nu a fost dezarmată). Din poziția respectivă prin metoda supinației/pronației (fig.275) sau înfășurarea antebrăzului pe braț se ridică de la sol (fig.276). În timpul ridicării de la sol va comunica: „ÎN GENUNCHI!!!” (fig.274 și 277). Angajatul cu brațul liber ridică cuțitul de jos (fig.276) apoi împreună cu persoana se ridică în picioare (fig.278).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) eschiva lateral, cu prinderea încheieturii mâinii cu care atacă persoana;
- 2) efectuarea loviturii de dezarmare asupra mâinii;
- 3) lovitura de oprire/șocare, la necesitate;
- 4) acțiune dureroasă asupra încheieturii mâinii;
- 5) efectuarea acțiunii de doborâre a persoanei;
- 6) cu ajutorul brațului imobilizat efectuează rotirea persoanei la sol până în poziția pe burtă cu brațul fixat către în sus;
- 7) executarea unei tehnici articulare de ridicare de la sol;
- 8) fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal;
- 9) controlarea capul/mâinii libere.

Varianța II

Fig.279

Fig.280

Fig.281

Fig.282

Fig.283

Fig.284

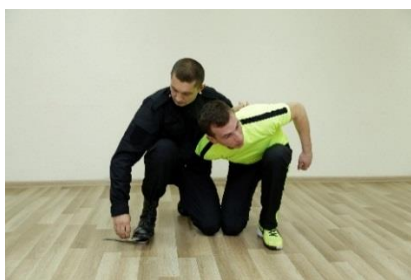

Fig.285

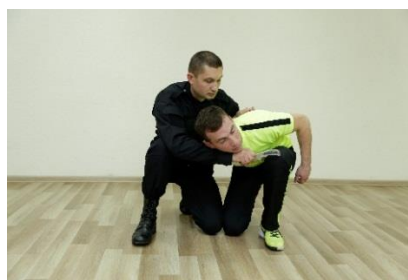

Fig.286

Fig.287

179. **Descrierea procedurii:** angajatul este atacat cu cuțitul direct de către persoană (fig.279). Angajatul efectuează o eschivă în lateral cu prinderea cu ambele mâini de încheietura mâinii persoanei (fig.280), în acest caz nu trebuie opusă rezistență acestei mișcări, ci dimpotrivă de prelungit direcția de mișcare a brațului persoanei (fig.280) cu presiunea întregului corp pe aceasta până la caderea acesteia pe burtă (fig.282). Având controlul brațului se efectuează dezarmarea persoanei (fig.282), angajatul se ridică cu menținerea persoanei în poziția respectivă fără a pierde controlul asupra brațului (fig.283). Din poziția respectivă prin metoda supinației/pronației (fig.284) sau înfășurarea antebrațului pe braț se ridică de la sol (fig.285). În timpul ridicării de la sol va comunica: „ÎN

GENUNCHI!!!” (fig.283 - 285). Angajatul cu brațul liber ridică cuțitul de jos apoi împreună cu persoana se ridică în picioare (fig.287).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) eschivă laterală, cu prinderea încheieturii mâinii cu care atacă persoana;
- 2) prelungirea direcției de mișcare a brațului persoanei;
- 3) efectuarea acțiunii de doborâre a persoanei;
- 4) acțiune dureroasă asupra încheieturii mâinii;
- 5) executarea unei tehnici articulare de ridicare de la sol;
- 6) fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal;
- 7) controlarea capul/mâinii libere.

Secțiunea 5

Apărarea de la loviturile laterale și exterioare

180. *Apărarea de la loviturile laterale și exterioare* este o tehnică executată de angajat în scopul protecției corporale, respingerii atacului cu imobilizarea acesteia.

Varianța I

Fig.288

Fig.289

Fig.290

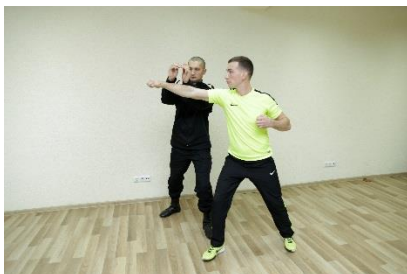

Fig.291

Fig.292

Fig.293

Fig.294

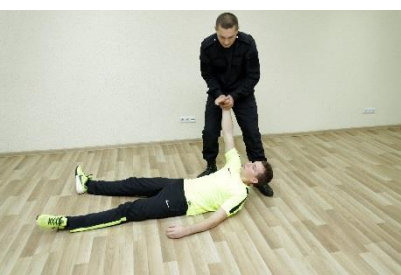

Fig.295

Fig.296

Fig.297

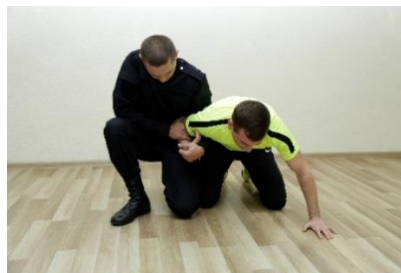

Fig.298

Fig.299

Fig.300

Fig.301

181. **Descrierea procedurii:** angajatul este atacat cu cuțitul din exterior/lateral de către persoană (fig.288). Dacă angajatul deține armă asupra lui atunci o aplică conform legislației. În cazul când nu deține armă atunci angajatul efectuează o pararea cu ambele mâini a brațului persoanei (fig.291), concomitent cu prinderea de încheietura mâinii (fig.292), efectuând o lovitură de oprire/șocare asupra persoanei (fig.292). Se efectuează dezechilibrarea persoanei, după care se duce persoana la sol rotindu-l până se ajunge în poziția pe burtă (fig.293-297). Se efectuează dezarmarea prin presiune asupra încheieturii mâinii (fig.297). Din poziția respectivă prin metoda supinației/pronației (fig.298) sau înfășurarea antebrațului pe braț se ridică de la sol (fig.299). În timpul ridicării de la sol va comunica: „**ÎN GENUNCHI!!!**” (fig.398 și 299). Angajatul cu brațul liber ridică cuțitul de jos apoi împreună cu persoana se ridică în picioare (fig.299-301).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) parare cu ambele brațe (formează o priză „clește”);
- 2) acțiune dureroasă asupra mâinii;
- 3) efectuarea acțiunii de doborâre a persoanei;
- 4) cu ajutorul brațului imobilizat efectuează rotirea persoanei la sol până în poziția pe burtă cu brațul fixat către în sus;
- 5) executarea unei tehnici articulare de ridicare de la sol;
- 6) fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal;
- 7) controlarea capului/mâinii libere.

CAPITOLUL X

Secțiunea 1

Acțiuni coercitive cu aplicarea forței fizice și mijloacele speciale

182. *Acțiuni coercitive cu aplicarea forței fizice și mijloacelor speciale din dotare* (persoana manifestă un comportament de agresivitate medie) - utilizarea mijloacelor speciale prin aplicarea loviturilor de oprire, tehnicilor articulare cu bastonul, parărilor cu bastonul, aplicarea ambalajului cu aerosol (substanțe iritant-

lacrimogene), armelor cu gaze lacrimogene sau iritante, cătușelor, câinilor de serviciu, armelor cu electroșoc, armelor cu proiectile din cauciuc sau plastic, dispozitivelor speciale din dotare etc;

183. În fiecare caz, când se va impune aplicarea forței fizice și a mijloacelor speciale, angajații se vor conduce de actele legislative și normative care stabilesc restricțiile, condițiile aplicării forței fizice și a mijloacelor speciale.

184. Aplicarea mijloacelor speciale se face într-o manieră graduală, conform principiului proporționalității.

185. Angajații aplică forța fizică, inclusiv procedeele speciale de luptă, pentru autoapărare, respingerea atacurilor asupra cetățenilor, a reprezentanților legii, a altor persoane antrenate în asigurarea ordinii și siguranței publice și în combaterea criminalității, precum și pentru curmarea încălcărilor de lege, reținerea delincvenților, înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, în cazul în care metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea atribuțiilor și obligațiilor ce le revin.

186. Aplicarea forței fizice se face într-o manieră graduală, conform principiului proporționalității și cuprinde: loviturile de oprire, tehnicile articulare, eliberare de la prize, parările contra armelor albe sau altor obiecte folosite în calitate de armă, inclusiv procedeele speciale de luptă corp la corp.

187. Aplicarea forței fizice se va evita, pe cât este posibil, împotriva minorilor, în cazul în care vârsta acestora este evidentă sau este cunoscută, împotriva femeilor, a persoanelor în etate și a persoanelor cu semne vizibile de invaliditate.

188. Forța fizică nu se aplică împotriva femeilor cu semne vizibile de graviditate, cu excepția cazurilor în care acestea atacă angajatul ori altă persoană, inclusiv în grup, opun rezistență într-un mod care prezintă pericol pentru viața și sănătatea oamenilor, dacă aceste acțiuni nu pot fi curmate pe alte căi și cu mijloace nonviolente.

189. Se interzice aplicarea mijloacelor speciale împotriva minorilor, în cazul când vârsta acestora este evidentă sau este cunoscută, împotriva femeilor, a persoanelor în etate și a persoanelor cu semne vizibile de invaliditate, cu excepția cazurilor când aceștia atacă angajatul ori altă persoană, inclusiv în grup ori cu utilizarea armelor, când opun rezistență periculoasă pentru viața și sănătatea oamenilor, dacă acțiunile de acest gen nu pot fi curmate pe alte căi și cu alte mijloace.

190. În toate cazurile când aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale ori a armelor de foc nu poate fi evitată, angajații sunt obligați:

1) să ia toate măsurile posibile, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, de identitatea delincventului care o săvârșește, de intensitatea rezistenței opuse, pentru ca dauna cauzată sănătății, onoarei, demnității și bunurilor oamenilor să fie cât mai mică;

2) să acorde imediat primul ajutor, să asigure acordarea asistenței medicale urgente victimelor și să ia măsuri pentru a înștiința în cel mai scurt timp rudele victimelor;

3) să comunice imediat conducătorului său direct despre toate cazurile de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale ori a armelor de foc;

4) în caz de rănire sau de deces al persoanei ca urmare a aplicării forței fizice, a mijloacelor speciale ori a armei de foc, să informeze personal sau prin intermediul conducătorului său direct organul de poliție ori, după caz, procurorul în a cărui rază de jurisdicție a fost aplicată forța fizică, mijloacele speciale sau arma de foc;

5) în caz de aplicare a armelor de foc, să întreprindă acțiunile posibile pentru a asigura păstrarea probelor și a stabili identitatea martorilor oculari ai evenimentului;

6) în cazurile specificate la subpct. 4), să depună imediat, dar nu mai târziu de 24 de ore, un raport în scris către superior, cu respectarea procedurii prevăzute de Ordinul comun al Procurorului General, Ministrului Justiției, Ministrului Afacerilor Interne, Directorului General al Serviciului Vamal, Directorului Centrului Național Anticorupție și Ministrului Sănătății nr. 77 / 572 / 408 / 639-o / 197 / 1589 din 31 decembrie 2013.

CAPITOLUL XI

Aplicarea bastonului. Poziția de abordare și gardă

Secțiunea 1

Poziția de abordare

191. *Poziția de abordare (fig.302 și 303)* este o poziție de siguranță generală care permite angajatului contactarea cu persoana și păstrarea permanentă a unei capacități de reacție adaptată comportamentului acesteia.

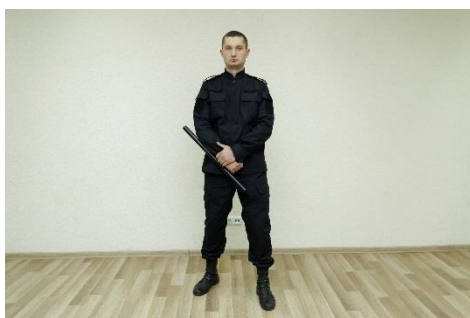

Fig.302

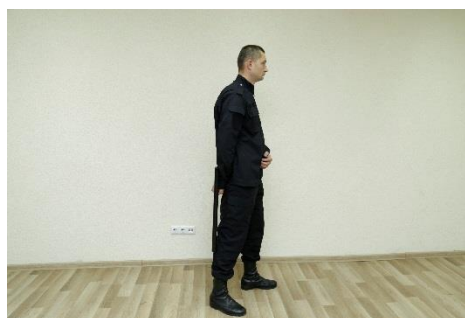

Fig. 303

Elementele de bază ale acesteia sunt:

1) *bază largă*: picioarele sunt depărtate la o distanță egală cu lățimea umerilor. Această poziție asigură un bun echilibru lateral;

2) *poziția picioarelor*: picioarele sunt depărtate și orientate către persoană. Această poziție permite păstrarea echilibrului înainte și înapoi. Piciorul din „partea armei” este puțin mai în spate decât piciorul „partea reactivă” pentru a intra cât mai rapid în poziția de gardă;

3) *poziția corpului*: axa - cap, gât, trunchi să fie perpendicular pe sol;

4) *poziția mâinilor*: brațul cu bastonul se află la nivelul centurii cu brațul reactiv peste acesta sau brațul cu bastonul în spatele pulpei piciorului și brațul reactiv la nivelul centurii.

Secțiunea 2

Poziția de gardă

192. *Poziția de gardă (fig.304 și 305)* este o poziție care permite angajatului mai multă eficacitate, protecție și posibilitate de reacție.

Fig.304

Fig. 305

Elementele de bază ale acesteia sunt:

1) *bază largă*: picioarele sunt depărtate la o distanță egală cu lățimea umerilor. Această poziție asigură un bun echilibru lateral;

2) *centrul de greutate*: greutatea corpului este repartizată în mod egal pe ambele picioare, genunchii flexați pentru a nu pune tensiune pe încheietură și gleznă;

3) *poziția picioarelor*: picioarele sunt depărtate și orientate către persoană. Această poziție permite păstrarea echilibrului înainte și înapoi. Piciorul din „partea armei” este în spate, iar cel din „partea reactivă” este în față;

4) *poziția corpului*: această poziție permite echilibrarea greutății corpului pe picioare. Axa - cap, gât, trunchi perpendicular pe sol;

5) *poziția mâinilor*: brațul reactiv întins către în față cu palma orientată spre persoană, sub orizontala privirii. Brațul parte cu arma în care se află bastonul se va afla la nivelul cutiei toracice apropiat de corp (fig.305) într-o poziție comodă pentru reacție sau cu bastonul sprijinit pe umăr (fig.304).

193. Bastonul de cauciuc, plastic, combinate extensibile (telescopice) este unul din mijloacele speciale din dotare destinat neutralizării acțiunilor agresive a unor persoane, care permit crearea unui șoc suficient de puternic, pentru a stopa o agresiune fizică.

194. Pot fi aplicate următoarele lovituri de oprire cu bastonul (**parări**):

- 1) lovitură de oprire directă cu vârful bastonului;
- 2) lovitură de oprire directă cu călcâiul bastonului;
- 3) lovitură de oprire descendentă cu vârful bastonului;
- 4) lovitură de oprire descendentă cu călcâiul bastonului;
- 5) lovitură de oprire cu bastonul poziționat orizontal;
- 6) lovitură de oprire circulară descendentă cu bastonul;
- 7) lovitură de oprire circulară ascendentă cu bastonul;
- 8) lovitură de oprire circulară cu bastonul pe diagonală;
- 9) alte lovituri de oprire similare adoptate.

195. Pot fi aplicate următoarele tehnici articulare cu bastonul:

- 1) *tehnici articulare de imobilizare cu bastonul executate din față*:

- a) extensia brațului cu călcâiul/vârful bastonului;
- b) flexarea antebrăului cu călcâiul/vârful bastonului;
- c) flexarea încheieturii mâinii cu bastonul;

2) *tehnici articulare de imobilizare cu bastonul executate din spate:*

- a) extensia brațului cu călcâiul/vârful bastonului;
- b) flexarea antebrăului pe braț cu călcâiul/vârful bastonului

3) *alte tehnici articulare similare adoptate.*

196. Se interzice aplicarea bastonului în zona claviculelor și organelor genitale, cu excepția cazurilor în care aceste persoane atacă angajatul ori alte persoane, inclusiv în grup ori cu utilizarea armelor, opun rezistență într-un mod care prezintă pericol pentru viața și sănătatea oamenilor, dacă acțiunile de acest gen nu pot fi curmate pe alte căi și cu alte mijloace.

Secțiunea 3

Loviturile de oprire directă cu vârful bastonului

197. *Loviturile de oprire directă cu vârful bastonului* este o tehnică executată de angajat în scopul stopării unei agresiuni fizice prin crearea unui șoc puternic cu vârful bastonului.

Fig.306

Fig. 307

198. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă cu bastonul (fig.306), păstrând distanța de securitate (zona de observare) față de persoană, în cazul apropierii persoanei se somează: „**STAI! POLIȚIA** (sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul)! **VOI APLICA FORȚA!**”, dacă persoana continuă ajungând în zona de contact fizic, atunci angajatul aplică o lovitură cu vârful bastonului în zona oranj (fig.307), după care face un pas către înapoi, după caz, păstrând distanța de securitate și poziția de gardă, în timpul loviturii brațul reactiv se va ține în protecție (fig.307) sau va ține de corpul bastonului.

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă cu bastonul;
- 2) îndreptarea brațului către înainte (traietorie rectilinie);
- 3) mâna liberă rămâne în poziție pentru protecție sau va ține de corpul bastonului;
- 4) respirația nu se blochează, se expiră în faza de percutare;
- 5) gesturile se fac în mod normal, fluid;
- 6) re poziționarea, păstrând distanța de securitate.

Secțiunea 4

Loviturile de oprire directă cu călcâiul bastonului

199. *Loviturile de oprire directă cu călcâiul bastonului* este o tehnică executată de angajat în scopul stopării unei agresiuni fizice prin crearea unui șoc puternic cu călcâiul bastonului.

Fig.308

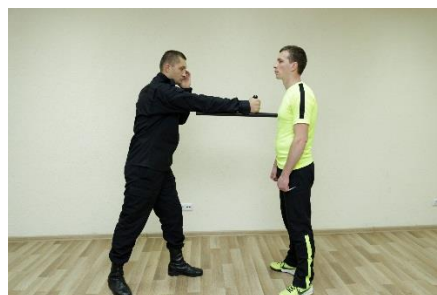

Fig.309

200. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă cu bastonul (fig.308), păstrând distanța de securitate (zona de observare) față de persoană, în cazul apropierii persoanei se somează: „**STAI! POLIȚIA** (sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul)! **VOI APLICA FORȚA!**”, dacă persoana continuă ajungând în zona de contact fizic, atunci angajatul aplică o lovitură cu vârful bastonului în zona oranj (fig.309), după care face un pas către înapoi, după caz, păstrând distanța de securitate și poziția de gardă, în timpul loviturii brațul liber se va ține tot timpul ca protecție (fig.309).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă cu bastonul;
- 2) îndreptarea brațului cu vârful bastonului către înainte (traietorie rectilinie);
- 3) mâna liberă rămâne în poziție pentru protecție;
- 4) respirația nu se blochează, se expiră în faza de percutare;
- 5) gesturile se fac în mod normal, fluid;
- 6) re poziționarea, păstrând distanța de securitate.

Secțiunea 5

Loviturile de oprire descendentă cu vârful bastonului

201. *Loviturile de oprire descendentă cu vârful bastonului* este o tehnică executată de angajat în scopul stopării unei agresiuni fizice prin crearea unui șoc puternic cu vârful bastonului executată de sus în jos.

Fig.310

Fig.311

202. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă cu bastonul (fig.310), păstrând distanța de securitate (zona de observare) față de persoană, în cazul apropierii persoanei se somează: „**STAI! POLIȚIA** (sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul)! **VOI APLICA FORȚA!**”, dacă persoana continuă deplasarea ajungând în zona de contact fizic, atunci angajatul

aplică o lovitură descendentă cu vârful bastonului în zona oranj/verde (*fig.311*), astfel ca lovitura să fie de sus în jos, după care face un pas către înapoi, după caz, păstrând distanța de securitate și poziția de gardă, în timpul loviturii brațul liber se va ține tot timpul ca protecție (*fig.311*).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă cu bastonul;
- 2) acțiunea de armare cu vârful bastonului;
- 3) mâna liberă rămâne în poziție pentru protecție;
- 4) respirația nu se blochează, se expiră în faza de percutare;
- 5) gesturile se fac în mod normal, fluid;
- 6) re poziționarea, păstrând distanța de securitate.

Secțiunea 6

Loviturile de oprire descendentă cu călcâiul bastonului

203. *Loviturile de oprire descendentă cu călcâiul bastonului* este o tehnică executată de angajat în scopul stopării unei agresiuni fizice prin crearea unui șoc puternic cu călcâiul bastonului executată de sus în jos.

Fig.312

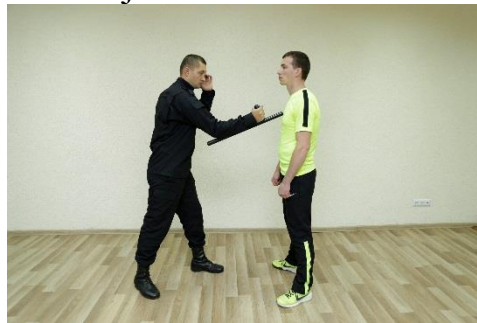

Fig.313

204. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă cu bastonul (*fig.312*), păstrând distanța de securitate (zona de observare) față de persoană, în cazul apropierii persoanei se somează: „**STAI! POLIȚIA** (sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul)! **VOI APLICA FORȚA!**”, dacă persoana continuă ajungând în zona de contact fizic, atunci angajatul aplică o lovitură descendentă cu călcâiul bastonului în zona oranj/verde (*fig.313*), după care face un pas către înapoi, după caz, păstrând distanța de securitate și poziția de gardă, în timpul loviturii brațul liber se va ține tot timpul ca protecție (*fig.313*).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă cu bastonul;
- 2) acțiunea de armare cu călcâiul bastonului;
- 3) mâna liberă rămâne în poziție pentru protecție;
- 4) respirația nu se blochează, se expiră în faza de percutare;
- 5) gesturile se fac în mod normal, fluid;
- 6) re poziționarea, păstrând distanța de securitate.

Secțiunea 7

Loviturile de oprire bastonul poziționat orizontal

205. *Loviturile de oprire cu bastonul poziționat orizontal* este o tehnică executată de angajat cu bastonului poziționat orizontal în scopul stopării continuării deplasării a persoanei.

Fig.314

Fig.315

206. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de abordare cu bastonul (fig.314), păstrând distanța de securitate (zona de observare) față de persoană, în cazul apropierii persoanei se somează: „**STAI! POLIȚIA** (sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul)! **VOI APLICA FORȚA!**”, dacă persoana continuă ajungând în zona de contact fizic, atunci angajatul aplică o lovitură cu bastonului poziționat orizontal în zona oranj (fig.315), după care face un pas către înapoi, după caz, păstrând distanța de securitate și poziția de gardă, în timpul loviturii brațul reactiv va prinde de vârful bastonului astfel ca să-l mențină orizontal atât în timpul loviturii cât și în timpul retragerii, după care va trece în poziția de gardă (fig.314).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă cu bastonul;
- 2) poziționarea orizontală a bastonului concomitent cu prinderea de vârful bastonului cu brațul reactiv;
- 3) respirația nu se blochează, se expiră în faza de percutare;
- 4) gesturile se fac în mod normal, fluid;
- 5) re poziționarea, păstrând distanța de securitate.

Secțiunea 8

Loviturile de oprire circulară descendentă cu bastonul

207. *Loviturile de oprire circulară descendentă cu bastonul* este o tehnică executată de angajat în scopul stopării unei agresiuni fizice prin crearea unui șoc puternic cu executarea loviturii cu bastonul pe diagonală de sus în jos.

Fig. 316

Fig.317

208. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă cu bastonul (fig.316), păstrând distanța de securitate (zona de observare) față de persoană, în cazul apropierii persoanei se somează: „**STAI! POLIȚIA** (sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul)! **VOI APLICA FORȚA!**”, dacă

persoana continuă deplasarea ajungând în zona de contact fizic, atunci angajatul aplică o lovitură circulară cu bastonului de sus în jos în zona oranj/verde (fig.317), după care face un pas către înapoi, după caz, păstrând distanța de securitate și poziția de gardă, în timpul loviturii brațul liber se va ține tot timpul ca protecție (fig.317).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă cu bastonul;
- 2) armarea brațului cu bastonul;
- 3) mâna liberă rămâne în poziție pentru protecție/reacționare;
- 4) respirația nu se blochează, se expiră în faza de percutare;
- 5) gesturile se fac în mod normal, fluid;
- 6) re poziționarea, păstrând distanța de securitate.

Secțiunea 9

Loviturile de oprire circulară ascendentă cu bastonul

209. *Loviturile de oprire circulară ascendentă cu bastonul* este o tehnică executată de angajat în scopul stopării unei agresiuni fizice prin crearea unui șoc puternic cu executarea loviturii cu bastonul pe diagonală de jos în sus.

Fig. 318

Fig.319

210. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă cu bastonul (fig.318), păstrând distanța de securitate (zona de observare) față de persoană, în cazul apropierii persoanei se somează: „STAI! POLIȚIA (sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul)! VOI APLICA FORȚA!”, dacă persoana continuă deplasarea ajungând în zona de contact fizic, atunci angajatul aplică o lovitură circulară cu bastonului de jos în sus în zona oranj/verde (fig.319), după care face un pas către înapoi, după caz, păstrând distanța de securitate și poziția de gardă, în timpul loviturii brațul liber se va ține tot timpul ca protecție (fig.319).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă cu bastonul;
- 2) armarea brațului cu bastonul;
- 3) lovitură circulară ascendentă cu bastonul;
- 4) mâna liberă rămâne în poziție pentru protecție/reacționare;
- 5) respirația nu se blochează, se expiră în faza de percutare;
- 6) gesturile se fac în mod normal, fluid;
- 7) re poziționarea, păstrând distanța de securitate.

Secțiunea 10

Loviturile de oprire circulară cu bastonul pe diagonală

211. *Loviturile de oprire circulară cu bastonul pe diagonală* este o tehnică executată de angajat în scopul stopării unei agresiuni fizice prin crearea unui șoc puternic cu executarea loviturii cu bastonul pe diagonală.

Fig.320

Fig.321

212. **Descrierea procedului:** angajatul se află în poziția de gardă cu bastonul (fig.320), păstrând distanța de securitate (zona de observare) față de persoană, în cazul apropierii persoanei se somează: „**STAI! POLIȚIA** (sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul)! **VOI APLICA FORȚA!**”, dacă persoana continuă deplasarea ajungând în zona de contact fizic, atunci angajatul aplică o lovitură cu bastonului pe diagonală în zona oranj/verde (fig.321), după care face un pas către înapoi, după caz, păstrând distanța de securitate și poziția de gardă, în timpul loviturii brațul liber se va ține tot timpul ca protecție (fig.321).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) poziția de gardă cu bastonul;
- 2) acțiunea de armare a brațului cu bastonul;
- 3) lovitură cu bastonul pe diagonală;
- 4) mâna liberă rămâne în poziție pentru protecție/reacționare;
- 5) respirația nu se blochează, se expiră în faza de percutare;
- 6) gesturile se fac în mod normal, fluid;
- 7) re poziționarea, păstrând distanța de securitate.

CAPITOLUL XII

Tehnici articulare de imobilizare cu bastonul executate din față

Secțiunea 1

Extensia brațului cu călcâiul/vârful bastonului

213. *Extensia brațului cu călcâiul/vârful bastonului* este o măsură de intervenție constând dintr-o tehnică intermediară de bază de la care pornesc celelalte tehnici articulare executate din față cu bastonul și constă din controlul permanent asupra brațului persoanei.

Fig. 322

Fig.323

Fig.324

Fig.325

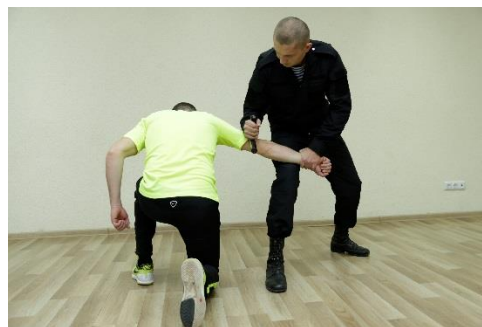

Fig.326

214. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă, poziționat cu fața spre direcția persoanei (fig.322), după efectuarea somației și a loviturii de oprire, prinde de încheietura mâinii persoanei concomitent cu lovirea în zona tricepsului fapt ce va duce la dezechilibrarea persoanei (fig.323). Dând senzația de împingere, se trage cu putere pe diagonală către în spate (fig.324) până la ducerea acesteia la sol sau poziționarea piciorului pe genunchi astfel ca să formeze un unghi de 90 grade între brațul și corpul persoanei (fig.325). La extensia brațului degetul mic al mâinii trebuie să fie orientat către în sus. Controlul brațului persoanei va fi controlat din trei puncte: încheietura mâinii, sprijin pe genunchi, inserția tricepsului (fig.326).

Elementele sale de bază:

- 1) poziția de gardă cu bastonul din spate;
- 2) aplicarea loviturii cu bastonul a brațului parte cu arma/reactiv asupra inserției tricepsului concomitent cu prinderea încheieturii mâinii persoanei cu brațul reactiv/parte cu arma;
- 3) dezechilibrarea persoanei și presarea inserției tricepsului cu ducerea la sol sau pe genunchi concomitent cu deschiderea unghiului format între braț și trunchi;
- 4) prinderea încheieturii mâinii;
- 5) presiune tot timpul asupra inserției întinse a tricepsului;
- 6) menținerea deschiderii unghiului de 90 grade braț – trunchi;
- 7) întinderea brațului, cu cotul și degetul mic către în sus.

Secțiunea 2

Flexarea antebrăului cu călcâiul/vârful bastonului

215. *Flexarea antebrăului cu călcâiul/vârful bastonului* este o măsură de intervenție, de imobilizare și conducere a persoanei care manifestă un comportament agresiv, dacă celelalte măsuri nonviolente aplicate nu au avut efect, eficientă pentru imobilizarea forțată și conducerea persoanelor pe distanțe scurte.

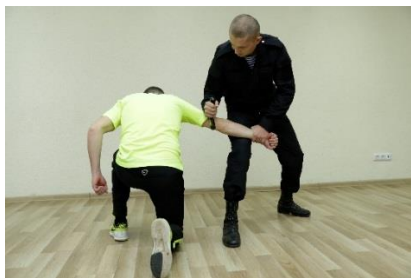

Fig. 327

Fig.328

Fig.329

Fig.330

Fig.331

Fig.332

216. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă, poziționat cu fața spre direcția persoanei, după efectuarea extensiei brațului (fig.327), brațul în care se află bastonul împingem în față fără să pierdem contactul cu brațul persoanei (fig.328), apoi se trage către înapoi cu apăsarea bastonului pe tricep astfel efectuând îndoirea brațului de la încheietura cotului (fig.329) până la încărcarea acestuia pe baston (fig.329), concomitent cu prinderea cu ambele mâini de baston se efectuează pivotarea cu poziționarea perpendiculară față de persoană (fig.330), se cere mâna liberă pe cap (sau pe piept dacă este mai înaltă) cu prinderea de încheietura mâinii (fig.332) sau blocarea capului (fig.331).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) extensia brațului;
- 2) acțiunea de presiune cu bastonul asupra inserției tricepsului;
- 3) răsucirea brațului prin pivotare și realizarea sprijinului pe triceps;
- 4) încărcarea antebrăului pe baston;
- 5) finalizarea controlului prin plasarea perpendiculară față de persoană;
- 6) controlarea mâinii libere sau blocarea capului.

Notă: flexarea antebrăului cu călcâiul/vârful bastonului poate fi executat și fără parcurgerea tuturor etapelor menționate trecând de la poziția de gardă direct la flexarea antebrăului (fig.332).

Secțiunea 3

Flexarea încheieturii mâinii cu bastonul

217. *Flexarea încheieturii mâinii cu bastonul* este o măsură de intervenție, de imobilizare și conducere a persoanei care manifestă un comportament agresiv, dacă celelalte măsuri nonviolente aplicate nu au avut efect, eficient pentru imobilizarea forțată și conducerea persoanelor pe distanțe scurte.

Fig. 333

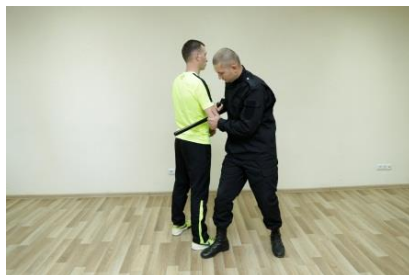

Fig.334

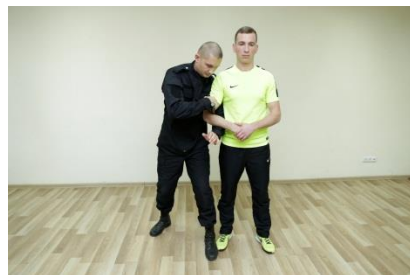

Fig.335

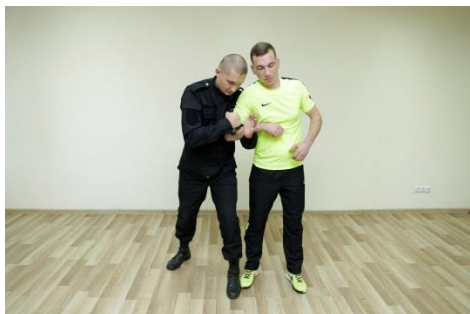

Fig.336

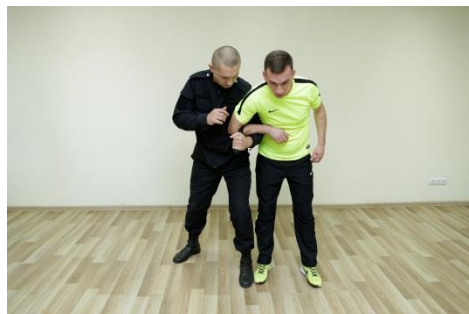

Fig.337

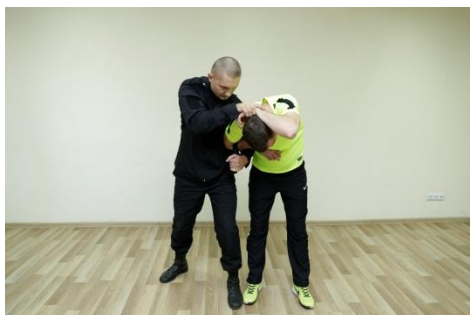

Fig.338

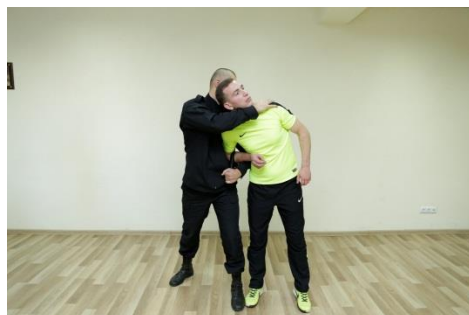

Fig.339

218. **Descrierea procedului:** angajatul se află în poziția de gardă, poziționat cu fața spre direcția persoanei, în cazul când persoana care urmează a fi imobilizată opune rezistență și imobilizarea brațelor acesteia este dificilă, atunci angajatul după efectuarea somării/avertizării va duce vârful bastonului printre brațul și corpul persoanei concomitent cu ținerea de cotul acesteia pentru a nu lovi (fig.333 și 334), apoi rapid cu brațul eliberează de cot, concomitent cu efectuarea pivotării și plasarea perpendiculară față de persoană cu ridicarea antebrăului acesteia (fig.336), se va prinde pe cât de posibil cu încheietura mâinii de baston (fig.337), astfel ca antebrăul persoanei și bastonul să fie permanent paralel cu solul. Pentru a efectua durere asupra persoanei, este necesar de a ridica antebrăul persoanei către în sus, fără a orienta călcâiul sau vârful bastonului către în jos, apoi se va cere mâna liberă pe cap (sau pe piept dacă este mai înaltă), cu prinderea de încheietura mâinii (fig.338) sau blocarea capului (fig.339).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) ducerea bastonului printre brațul și corpul persoanei;
- 2) acțiunea de pivotare prin plasarea perpendiculară față de persoană;
- 3) menținerea antebrăului și a bastonului permanent paralel cu sol;
- 4) controlarea mâinii libere sau blocarea capului.

CAPITOLUL XIII

Tehnici articulare de imobilizare cu bastonul executate din spate

Secțiunea 1

Extensia brațului cu călcâiul/vârful bastonului

219. *Extensia brațului cu călcâiul sau vârful bastonului* este o măsură de intervenție constând dintr-o tehnică intermediară de bază de la care pornesc celelalte tehnici articulare executate din spate cu bastonul și constă din controlul permanent asupra brațului persoanei.

Fig. 340

Fig. 341

Fig. 342

Fig. 343

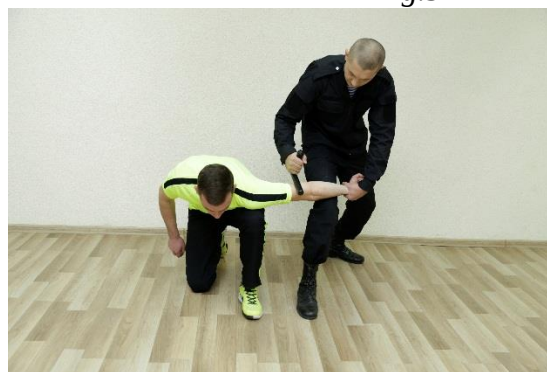

Fig. 344

220. **Descrierea procedeului:** luarea poziției de gardă cu bastonul (fig.340), efectuarea loviturii de dezechilibrare cu piciorul asupra piciorului persoanei (fig.341), concomitent cu lovitura cu brațul parte cu arma asupra inserției tricepsului și prinderea încheieturii mâinii persoanei (fig.341), după care se efectuează deplasarea pe diagonală către în față (fig.342), ducând persoana la sol sau poziționând brațul acesteia pe genunchi având control din 3 puncte: triceps, genunchi și încheietura mâinii (fig.343). Degetul mic al mâinii persoanei trebuie să fie orientat către în sus, menținerea unghiului de 90 grade între brațul și trunchiul persoanei (fig.343 și 344).

Elementele sale de bază:

- 1) poziția de gardă cu bastonul din spate;
- 2) aplicarea loviturii cu bastonul a brațului parte cu arma/reactiv asupra inserției tricepsului concomitent cu prinderea încheieturii mâinii persoanei cu brațul reactiv/parte cu arma;
- 3) dezechilibrarea persoanei și presarea inserției tricepsului cu ducerea la sol sau pârgheie pe genunchi concomitent cu deschiderea unghiului format între braț și trunchi;
- 4) prinderea încheieturii mâinii;
- 5) presiune tot timpul asupra inserției întinse a tricepsului;
- 6) menținerea deschiderii unghiului de 90 grade braț – trunchi;
- 7) întinderea brațului cu cotul și degetul mic către în sus.

Secțiunea 2

Flexarea antebrăului pe braț cu călcâiul/vârful bastonului

221. *Flexarea antebrăului pe braț cu călcâiul/vârful bastonului* este o măsură de intervenție de imobilizare și conducere a persoanei care manifestă un comportament agresiv, dacă celelalte măsuri nonviolente aplicate nu au avut efect, eficientă pentru imobilizarea forțată și conducerea persoanelor pe distanțe scurte.

Fig.345

Fig. 346

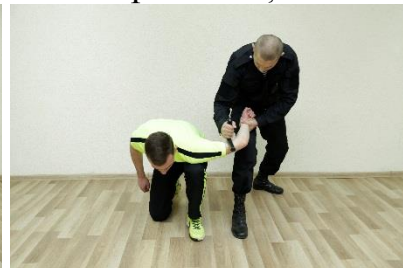

Fig.347

Fig.348

Fig.349

Fig.350

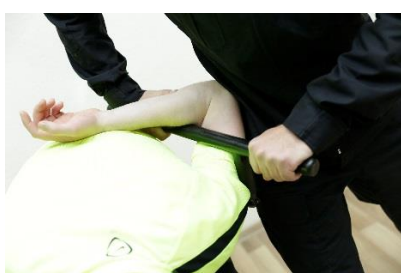

Fig. 351

Fig.352

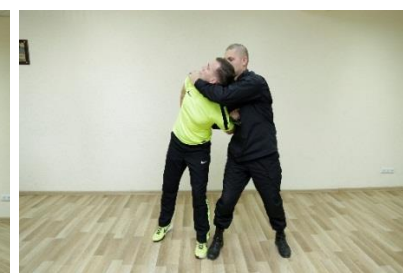

Fig.353

222. **Descrierea procedurii:** angajatul se află în poziția de gardă, poziționat cu spatele spre direcția persoanei, după efectuarea extensiei brațului (fig.345), printr-o mișcare către înainte a bastonului în același timp cu presiune pe triceps (fig.347), astfel încărcându-se antebrăul pe braț (fig.348 și 349) sau încărcarea antebrăului pe baston (fig.348 și 349), după fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal se cere mâna liberă pe cap (sau pe piept dacă este mai înalt) cu prinderea de încheietura mâinii (fig.352) sau blocarea capului (fig.353).

Elementele sale de bază sunt:

- 1) extensia brațului;
- 2) mișcarea bastonului către înainte;
- 3) încărcarea antebrăului pe braț sau pe baston;
- 4) fixarea cotului în mușchiul oblic abdominal;
- 5) controlarea mâinii libere sau a capului.

Notă: flexarea antebrăului cu călcâiul/vârful bastonului poate fi executat și fără parcurgerea tuturor etapelor menționate trecând de la poziția de gardă direct la

flexarea antebrațului (fig.349 sau 351).

CAPITOLUL IV

Aplicarea ambalajului cu aerosol

223. Ambalajele cu aerosol și cu substanță lacrimogenă fac parte din categoria mijloacelor care nu sunt letale aflate în dotarea angajatului. Scopul acestui mijloc este de a scădea pericolul asupra angajatului, de a neutraliza și imobiliza persoana.

224. *Ambalajul cu aerosol poate fi aplicat în următoarele situații:*

1) împotriva persoanei/persoanelor agresive care atacă angajatul sau care prin modul lor de manifestare, indică cu certitudine că-i vor ataca, însă, din împrejurările în care acționează, rezultă că nu este necesar să se aplice împotriva acestora alte mijloace speciale sau arma de foc;

2) împotriva persoanelor care au o constituție fizică sau o forță fizică ce poate pune în dificultate angajatul în timpul intervenției, iar prin manifestarea lor rezultă clar că-i vor ataca;

3) când în urma somațiilor repetate ale angajaților, persoanele în cauză nu renunță la încetarea activității ilegale;

4) când persoanele opun rezistență la luarea măsurilor în timpul intervenției.

225. *La aplicarea ambalajului cu aerosol cu substanțe iritant-lacrimogene sunt stabilite următoarele reguli tactice:*

1) înainte de aplicarea ambalajului cu aerosol cu substanțe iritant-lacrimogene, persoana va fi somată cu privire la aplicarea ambalajului cu aerosol, cu excepția cazurilor când tergiversarea aplicării acestui mijloc generează un pericol direct pentru viața, sănătatea angajatului și a altor persoane;

2) modul de somare se efectuează conform prevederilor prezentului Ghid;

3) angajatul se va asigura că ambalajul cu aerosol cu substanțe iritant-lacrimogene nu va fi aplicat contra direcției vântului;

4) distanța de la care va fi aplicat ambalajul cu aerosol cu substanțe iritant-lacrimogene este de până la 3 metri, nu se recomandă ca distanța de aplicare a ambalajului cu aerosol cu substanțe iritant-lacrimogene să fie mai mică de 1 m până la persoană;

5) angajatul se va asigura de faptul că ambalajul cu aerosol este poziționat cu orificiul de evacuare spre persoana vizată, astfel încât pulverizarea să fie efectuată corect;

6) ambalajul cu aerosol va fi ținut și aplicat cu „mâna partea cu arma”, prin apăsare pe butonul de acționare;

7) mâna „reactivă” este ridicată la nivelul feței pentru a proteja mijlocul din dotare în cazul în care persoana încearcă să deposeze angajatul de ambalajul cu aerosol aflat asupra sa ori pentru a para o lovitură;

8) înainte de aplicarea ambalajului cu aerosol, se agită;

9) aplicarea se va efectua spre bărbia persoanei după care se va direcționa jetul spre nasul și spre ochii persoanei;

10) după ce s-a aplicat ambalajul cu aerosol asupra persoanei, angajatul va trece la luarea măsurilor care impune imobilizarea persoanei;

11) nu se va aplica ambalajul cu aerosol în spații închise de dimensiuni mici

unde pot fi afectate alte persoane sau angajatul.

226. În cazul folosirii substanțelor chimice (gaze iritant-lacrimogene sau fumigene):

- 1) nu vă frecați la ochi;
- 2) lăsați lacrimile să vă curgă;
- 3) inspirați/expirați scurt și superficial.

CAPITOLUL XV

Secțiunea 1

Aplicarea cătușelor

227. *Aplicarea cătușelor* este o acțiune de constrângere cu caracter represiv care constă în încătușarea încheieturii mâinilor persoanei, în scopul limitării mobilității fizice a acesteia.

228. Cătușele se aplică asupra următoarelor categorii de persoane:

- 1) condamnați, dezertori și evadați;
- 2) reținuți și arestați preventiv, pe timpul transferării sau al escortării;
- 3) autori ai unor contravenții/infracțiuni care se manifestă agresiv, sunt violenți și se opun măsurilor legale luate de angajatul;
- 4) care prezintă pericol pentru viața și integritatea lor corporală, a angajatului sau a altor persoane datorită stării psihice, în care se află;

5) persoane care se manifestă agresiv, nu se supun cerințelor legale și urmează să fie conduse la sediul poliției în vederea luării măsurilor legale;

6) persoana asupra căruia s-a depistat arma(e) de foc deținute ilegal.

229. Cătușele pot fi aplicate asupra persoanei din următoarele poziții:

- 1) încătușarea din poziția în picioare;
- 2) încătușarea din poziția în genunchi;
- 3) încătușarea la sol.

230. Reguli tactice ce trebuie respectate în cazul aplicării cătușelor:

1) încătușarea se execută rapid și energic, cătușele se aplică pe mâinile poziționate la spate;

2) persoana/persoanele se poziționează în așa fel încât să nu poată ataca angajatul;

3) după încătușare se va efectua controlul corporal preventiv sau percheziția corporală la persoană;

4) cătușele se scot pe timpul servirii mesei, somnului, satisfacerii necesităților fiziologice, examinării medicale, îmbolnăvirii subite, în caz de apariție a pericolului pentru viața și sănătatea acesteia etc., cu excepția cazurilor prevăzute de legislație, fără a se neglija supravegherea permanentă.

231. La executarea încătușării angajatul va parcurge următorii pași:

1) asigurarea veridicității informației cu privire la persoana care urmează a fi încătușată;

2) somarea și poziționarea:

a) *în picioare*: „STAI! sau ÎNCETAȚI! POLIȚIA...(sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul), **aruncă ce ai în mână, brațele întinse lateral, palmele orientate către mine, vă întoarceți ușor cu spatele, palmele pe cap,**

degetele încrucișate, (daca e nevoie se menționează mai spre frunte sau mai spre ceafă);

b) în genunchi: „**STAI!** sau **ÎNCETAȚI! POLIȚIA...**(sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul), **aruncă ce ai în mână, brațele întinse lateral, palmele orientate către mine, vă întoarceți ușor cu spatele, în genunchi, palmele pe cap, degetele încrucișate**, (daca e nevoie se menționează mai spre frunte sau mai spre ceafă);

c) la sol: „**STAI!** sau **ÎNCETAȚI! POLIȚIA...**(sau denumirea autorității pe care o reprezintă angajatul), **aruncă ce ai în mână, vă întoarceți ușor cu spatele, în genunchi, la sol, brațele întinse lateral, palmele orientate către în sus, privirea spre stânga/dreapta** (contrar direcției în care se acționează);

3) somarea persoanei se efectuează din poziția de contact, cu arma de foc îndreptată spre direcția picioarelor persoanei sub orizontala privirii;

4) adoptarea unui dispozitiv de control (triangulația simplă, dublă);

5) executarea încătușării;

5) efectuarea controlului corporal preventiv.

Secțiunea 2

Încătușarea din poziția în picioare

232. *Încătușarea din poziția în picioare* este o acțiune de constrângere cu caracter represiv care constă în încătușarea încheieturii mâinilor persoanei din poziția în picioare rezemat sau nerezemat, în scopul limitării mobilității fizice a acesteia.

Varianța I

Fig.354

Fig.355

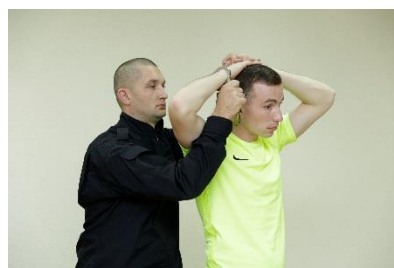

Fig.356

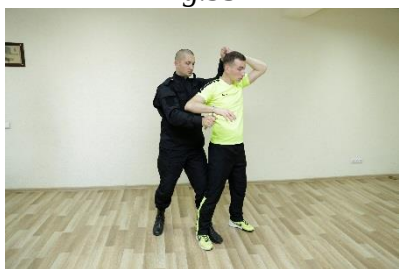

Fig.357

Fig.358

Fig.359

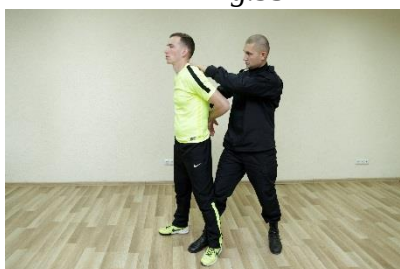

Fig.360

Fig.361

Fig.362

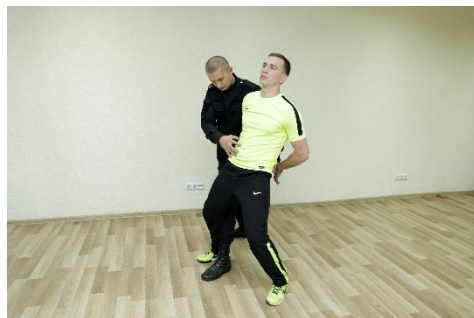

Fig.363

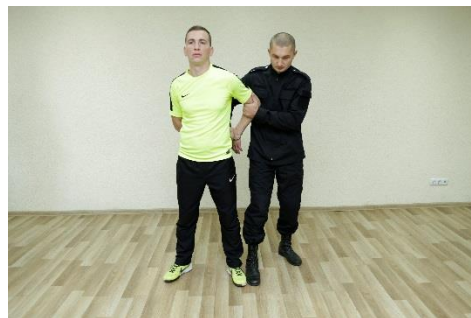

Fig.364

233. **Descrierea procedurii:** după poziționarea persoanei în picioare cu brațele pe cap (fig.354), angajatul se apropie de aceasta cu cătușele în mână sub formă de S cu semicercul zimțat la inelul de sus în față și la inelul de jos cu semicercul zimțat în spate și se prinde de 2 degete ale unei mâini (fig.355) opuse părții din care se acționează (fig.355), după ce avertizează persoana „**Te voi încătușa**” îi aplică, prin interior, semicercul zimțat pe mână astfel încât să cuprindă toată încheietura mâinii și strânge dispozitivul de închidere fără a produce vătămări (fig.356) după care ușor eliberează mâna (comunicând cu persoana despre aceasta) fără a pierde contactul mâinii opuse rapid se duce la spate (fig.357), schimbând poziția piciorului rapid se duce și celălalt braț la spate (fig.359) la fel aplică semicercul zimțat pe mână astfel încât să cuprindă toată încheietura mâinii și strânge dispozitivul de închidere fără a produce vătămări (fig.359).

După încătușare se va anunța colegii din dispozitiv „**încătușat**” pentru a trece cu arma de foc în poziția corespunzătoare (cod oranj - conform prevederilor subpct. 3) al pct. 254), apoi se va trece la controlul corporal preventiv care începe de la nivelul centurii din spate de sus în jos (fig.360-362) apoi se schimbă poziția picioarelor pentru a verifica cealaltă parte (fig.363), după control se va trece la conducerea/însoțirea persoanei (fig.364).

Varianța II

Fig.364

Fig.365

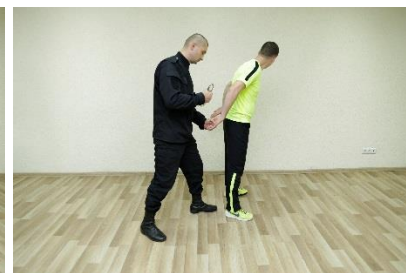

Fig.366

Fig.367

Fig.368

Fig.369

Fig.370

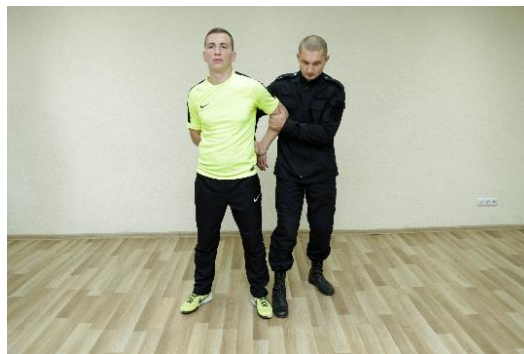

Fig.371

234. **Descrierea procedurii:** după poziționarea persoanei în picioare cu brațele la spate (fig.364), angajatul se apropie de aceasta cu cătușele în mână sub formă de S cu semicercul zimțat la inelul de sus în față și la inelul de jos cu semicercul zimțat în spate (fig.364) și se prinde de mână (fig.365 și 366) apoi se aplică cătușa cu inelul din exterior cu semicercul zimțat pe mână astfel încât să cuprindă toată încheietura mâinii și se va strânge dispozitivul de închidere fără a produce vătămări, apoi prinde rapid de cealaltă mână cu îndoirea la spate antebrațului încătușat și aplicând cătușa pe încheietura celeilalte mâini fără a produce vătămări (fig.368). După încătușare se va anunța colegii din dispozitiv „**încătușat**” pentru a trece cu arma de foc în poziția corespunzătoare (cod oranj - conform prevederilor subpct. 3) al pct. 254), apoi se va trece la controlul corporal preventiv care începe de la nivelul centurii din spate (fig.368) apoi va efectua controlul de sus în jos (fig.369), schimbând poziția picioarelor și a mâinii pentru a verifica cealaltă parte (fig.370), după control se va trece la conducerea/însoțirea persoanei (fig.371).

Secțiunea 3

Încătușarea din poziția în genunchi

235. *Încătușarea din poziția în genunchi* o acțiune de constrângere cu caracter represiv care constă în încătușarea încheieturii mâinilor persoanei din poziția în genunchi, în scopul limitării mobilității fizice a acesteia.

Varianța I

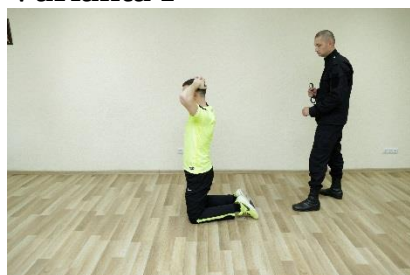

Fig.372

Fig.373

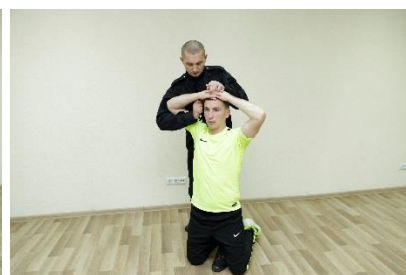

Fig.374

Fig.375

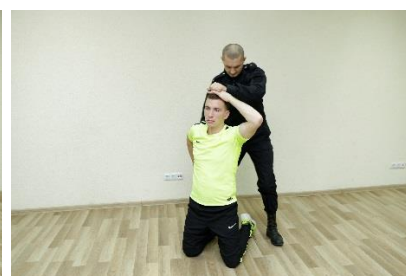

Fig.376

Fig.377

Fig.378

Fig.379

Fig.380

Fig.381

Fig.382

Fig.383

236. **Descrierea procedurii:** după poziționarea persoanei în genunchi cu brațele pe cap (fig.372), angajatul se apropie de aceasta cu cătușele în mână sub formă de S cu semicercul zimțat la inelul de sus în față și la inelul de jos cu semicercul zimțat în spate (fig.nr.372) și se prinde de 2 degete ale unei singure mâinii (fig.nr.373), opuse părții din care se acționează, după ce avertizează persoana „**Te voi încătușa**” prin interior îi aplică semicercul zimțat pe mână astfel încât să cuprindă toată încheietura mâinii și se va strânge dispozitivul de închidere fără a produce vătămări (fig.374) după care ușor eliberează mâna (comunicând cu persoana despre aceasta) fără a pierde contactul cu brațul opus rapid se duce la spate (fig.375 și 376), schimbând poziția piciorului rapid se duce și celălalt braț la spate (fig.377 și 378) la fel aplică semicercul zimțat pe încheietura mâinii astfel încât să cuprindă toată încheietura și strânge dispozitivul de închidere fără a produce vătămări (fig.378). După încătușare se va anunța colegii din dispozitiv „**încătușat**” pentru a trece cu arma de foc în poziția corespunzătoare (cod oranj - conform prevederilor subpct. 3) al pct. 254), apoi se va trece la controlul corporal preventiv care începe de la nivelul centurii din spate, apoi va poziționa genunchiul la mijlocul cătușii concomitent cu blocarea capul persoanei pentru a nu mușca (fig.379), se efectuează controlul de sus în jos, apoi se schimbă poziția picioarelor și a mâinii pentru a verifica cealaltă parte (fig.380), după control se va trece la conducerea/însoțirea persoanei (fig.383).

Varianța II

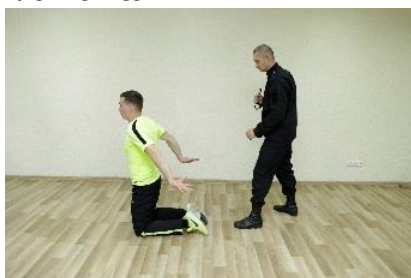

Fig.384

Fig.385

Fig.386

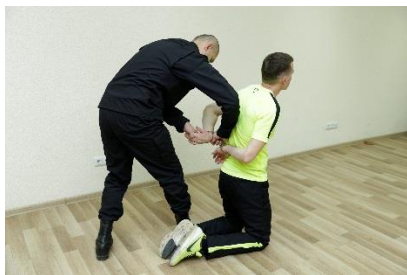

Fig.387

Fig.388

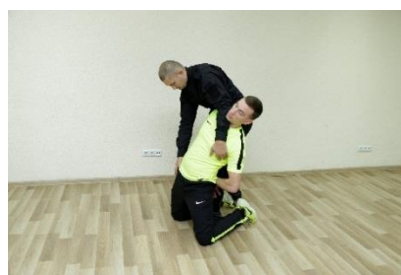

Fig.389

Fig.390

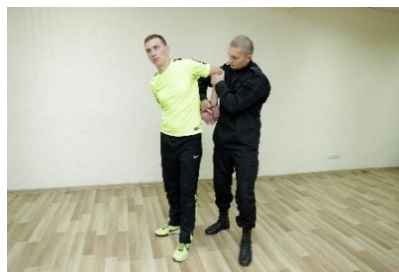

Fig.391

237. **Descrierea procedurii:** după poziționarea persoanei în genunchi cu brațele la spate (fig.384), angajatul se apropie de aceasta cu cătușele în mână sub formă de S cu semicercul zimțat la inelul de sus în față și la inelul de jos cu semicercul zimțat în spate (fig.384) și se prinde de mână (fig.385 și 386) apoi se aplică cătușa cu inelul din exterior cu semicercul zimțat pe mână astfel încât să cuprindă toată încheietura mâinii și strânge dispozitivul de închidere fără a produce vătămări (fig.386) apoi prinde rapid de cealaltă mână cu îndoirea la spate a antebrațului încătușat și aplicând cătușa pe încheietura celeilalte mâini fără a produce vătămări (fig.387). După încătușare se va anunța colegii din dispozitiv „**încătușat**” pentru a trece cu arma de foc în poziția corespunzătoare (cod oranj - conform prevederilor subpct. 3) al pct. 254), apoi se va trece la controlul corporal preventiv care începe de la nivelul centurii din spate apoi va poziționa genunchiul la mijlocul cătușii concomitent cu blocarea capul persoanei pentru a nu mușca (fig.388), se efectuează controlul de sus în jos, apoi se schimbă poziția picioarelor și a mâinii pentru a verifica cealaltă parte (fig.389), după control se va trece la conducerea/însoțirea persoanei (fig.391).

Secțiunea 4 Încătușarea la sol

238. **Încătușarea la sol** o acțiune de constrângere cu caracter represiv care constă în încătușarea încheieturii mâinilor persoanei din poziția la sol (culcat pe burtă), în scopul limitării mobilității fizice a acesteia.

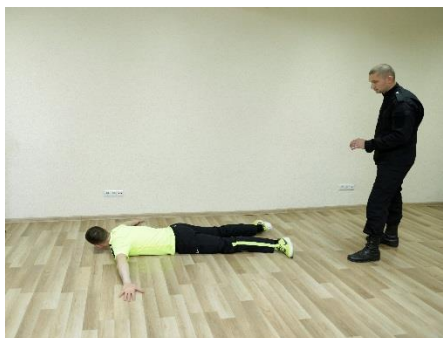

Fig.392

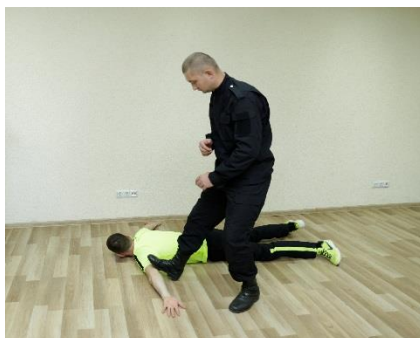

Fig.393

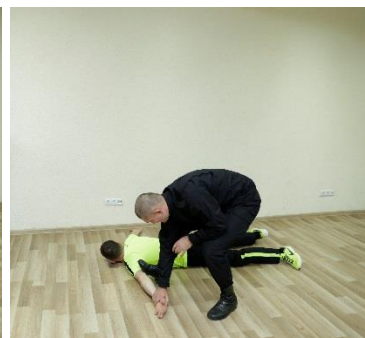

Fig.394

Fig.395

Fig.396

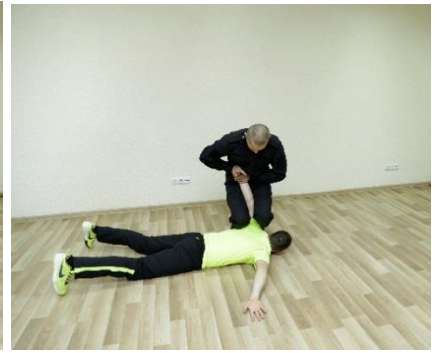

Fig.397

Fig.398

Fig.399

Fig.400

Fig.401

Fig.402

Fig.403

Fig.404

Fig.405

Fig.406

Fig.407

Fig.408

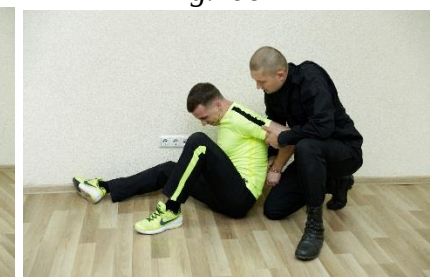

Fig.409

Fig.410

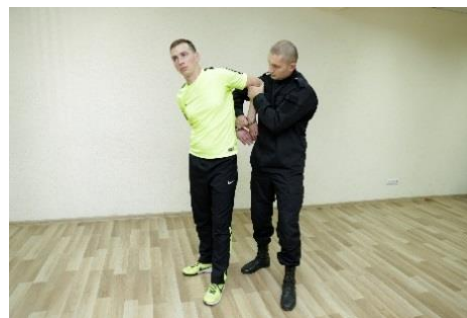

Fig.411

239. **Descrierea procedurii:** după poziționarea persoanei la sol cu brațele întinse lateral (fig.392), angajatul fără a scoate cătușele se apropie de aceasta fixând brațul persoanei la nivelul tricepsului (fig.393), prinde din interior de palma persoanei (fig.394) dezechilibrând-o (fig.395 și 396) și imobilizând brațul cu ajutorul picioarelor cu presiune pe încheietura mâinii (fig.397) după care scoate cătușele avertizând persoana „**Te voi încătușa**” și aplică cătușa la brațul imobilizat cu semicercul zimțat pe încheietura mâinii astfel încât să cuprindă toată încheietura și strânge dispozitivul de închidere fără a produce vătămări (fig.399) îndoindu-l la spate (fig.400) se cere celălalt braț aplicând cătușa fără a produce vătămări (fig.401). După încătușare se va anunța colegii din dispozitiv „**încătușat**” pentru a trece cu arma de foc în poziția corespunzătoare (cod oranj - conform prevederilor subpct. 3) al pct. 254), apoi se va trece la controlul corporal preventiv fixând cu un genunchi tricepsul persoanei (fig.402) și cu celălalt picior se aduce în față și cu ajutorul mâinii se ține de bărbie și se poziționează piciorul cât mai aproape de gât pentru a nu putea să muște (fig.403) și se va începe controlul corporal preventiv de la cap până la călcâie (fig.404), apoi se va trece în partea opusă (fig.405 și 406) aceasta efectuându-se prin pivotarea picioarelor fără a scăpa controlul asupra persoanei, după control persoana se va ridica de la sol treptat (fig.408-410) (comunicând permanent cu aceasta) se va trece la conducerea/însoțirea persoanei (fig.411).

CAPITOLUL XVI

Secțiunea 1

Acțiuni coercitive cu aplicarea armei de foc

240. *Acțiuni coercitive prin utilizarea armelor de foc* (persoana manifestă un comportament de agresivitate sporită) – întreprinderea acțiunilor proporțional cu gravitatea atacului, aplicarea, după caz, a mijloacelor speciale pentru a imobiliza (neutraliza) persoana, folosirea și aplicarea armelor de foc, vehiculelor, tehnicii blindate, altor mijloace speciale.

241. Angajații sunt în drept să dețină, să aibă asupra lor în permanență și să aplice arme de foc din dotare, în condițiile legii. Arma de foc se aplică, ca măsură extremă, proporțional cu gravitatea atacului și cu obiectivele legitime ce se urmăresc a fi atinse.

Secțiunea 2

Poziția de contact

242. *Poziția de contact* este o poziție generală de progresie sau de așteptare în teren sau încăperi cu arma de foc orientată către o direcție periculoasă. Această poziție permite angajatului utilizarea armei de foc într-un interval cuprins între 0 și 30 de metri. Poziția picioarelor, a trunchiului și a capului formează un tot unitar. Partea superioară (trunchi și brațe închise) este destinată pentru folosirea armelor, iar cea inferioară (bazin și picioare) este destinată executării mișcărilor și pentru asigurarea protecției, cele două părți fiind independente. Mișcările părții superioare sunt întotdeauna dependente de ochiul director al angajatului.

Fig. 412

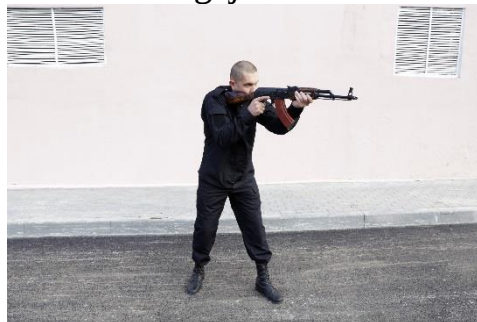

Fig. 413

243. *Poziția de contact* permite tranziția foarte rapidă de la arma de foc de mână (fig.412) la arma de foc de umăr (fig.413) pentru că „baza reacției” și mișcările sunt identice. Ea permite, de asemenea, poziționarea armei, eliberarea câmpul de observare și lărgirea percepției, combinând protecția torsului cu brațul de reacție flexat pe jumătate.

244. Cu pistolul, această poziție permite tragerea cu mâna din „partea armei” contra corpului, fără riscul de a fi prinsă de către persoană, în timp ce mâna reactivă menține persoana la distanță sau îl împinge, asigurându-se să nu tragă prea jos. Extensia maximă a brațului nu este atinsă decât dacă distanța în raport cu persoana este suficientă (cel puțin 3 metri), în caz contrar arma de foc putând fi oprită sau prinsă în cursul acțiunii. Astfel, fiecare prindere și dezasigurare este efectuată în același mod, iar distanța față de persoană este cea care stabilește poziția finală de tragere.

Elementele de bază ale acesteia sunt:

- 1) *bază largă*: picioarele sunt depărtate la o distanță egală cu lățimea umerilor. Această poziție asigură un bun echilibru lateral;
- 2) *poziția picioarelor*: picioarele sunt depărtate și pe cât de posibil orientate către persoană. Această poziție permite păstrarea echilibrului înainte și înapoi. Picioarul din „partea armei” este în spate, iar cel din „partea reactivă” este în față;
- 3) *poziția mâinilor*: brațul reactiv ca suport pentru ținerea armei și este întins către în față fără blocarea încheieturii cotului. Brațul parte cu arma va prinde bine de mânerul armei cu degetul arătător/indicator în prelungirea gârzii trăgaciului până nu se decide de deschis focul și atunci se introduce degetul în garda trăgaciului și se acționează asupra trăgaciului.

Secțiunea 3

Poziția de contact apropiat

245. *Poziția de contact apropiat* - poziție de progresie sau de așteptare la locul acțiunii, cu arma de foc orientată către o direcție periculoasă la un unghi de 45°, prin apropierea armei de corp la nivelul (toracic, coastelor subpectorali).

246. Această poziție se adoptă pornind de la cea „de contact”. Reculul manșonului nu este împiedicat de alăturarea acesteia de corp. Este folosită pentru a aborda o zonă în care angajatul trebuie să se deplaseze, prezentându-se ca o siluetă compactă pentru a evita să fie capturat sau să îi fie luată arma de persoane ascunse și care apare în zona de priză fără avertisment. Această poziție permite bascularea armei în stânga sau în dreapta atunci când în față se află un coleg și pentru a nu îndrepta arma spre acesta. Reprezintă totodată prima reacție de scăpare din fața persoanei care pătrunde în zona de priză și permite îndepărtarea acesteia prin rotirea corpului și lovituri de cot, protejând arma.

Fig. 414

Fig.415

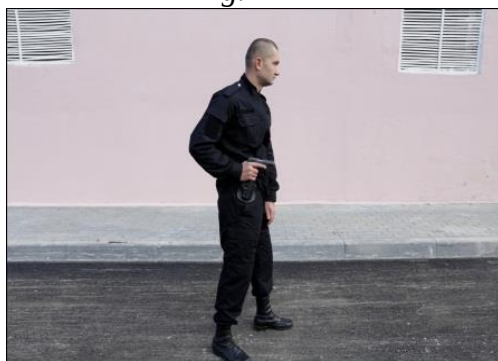

Fig.416

Fig.417

247. **Descrierea procedului:** luarea poziției de contact, are un mare grad de flexibilitate ce permite un răspuns adecvat, necesar pentru a riposta la acțiunile persoanei care are semne vizibile de agresivitate, amenință viața și securitatea angajatului și nu se supune cerințelor acesteia.

Elementele de bază ale acesteia sunt:

1) *bază largă:* picioarele sunt depărtate la o distanță egală cu lățimea umerilor. Această poziție asigură un bun echilibru lateral;

2) *poziția picioarelor:* picioarele sunt depărtate și orientate către persoană. Această poziție permite păstrarea echilibrului înainte și înapoi. Piciorul din „partea armei” este în spate, iar cel din „partea reactivă” este în față;

3) *poziția mâinilor:* ambele mâini sunt extinse în față către direcția periculoasă fiind gata către acțiune, degetul arătător este ținut în prelungirea gârzii trăgaciului;

mâna reactivă fixează arma de mâner.

Adoptarea rapidă a poziției de contact/contact apropiat cu pistolul se va efectua gradual, în trei etape:

1) *apucarea rapidă a armei* - privirea se orientează spre persoană în același timp cu luarea poziției de gardă, mâna de pe partea cu arma se deplasează spre tocul pistolului și deschide tocul armei; mâna reactivă cu palma deschisă se plasează la nivelul coastelor dinspre partea armei;

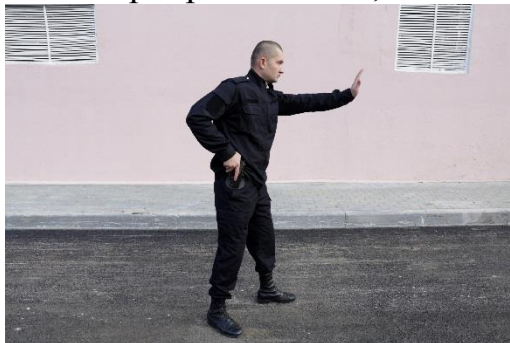

Fig.418

2) *extragerea rapidă și orientarea armei de foc* - mâna de pe partea cu arma scoate arma din toc cu orientarea spre obiectiv iar degetul mare scoate piedica de siguranță, degetul arătător este ținut în prelungirea gârzii trăgaciului; mâna reactivă la nivelul bazinului cuprinde manșonul în poziție fixă, iar mâna de pe partea cu arma se mișcă înainte producând încărcarea armei; mâna reactivă eliberează manșonul fără a-l conduce, și fixează ulterior mâna parte cu arma;

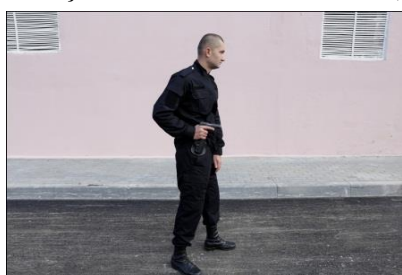

Fig. 419

Fig.420

Fig. 421

3) *executarea focului* (în dependență de situație) – ochirea, apăsarea progresivă a trăgaciului.

Secțiunea 4

Procedee de aplicare a armei de foc în încăperi

248. *Procedee de aplicare a armei de foc în încăperi* în cazul când persoana care necesită de a fi reținută se află în încăpere și este înarmată, angajatul poate fi pus în situația de a efectua una din acțiunile:

1) *când persoana se conformează cerințelor angajatului* se va soma: „STAI! POLIȚIA... (sau denumirea subdiviziunii pe care o reprezintă angajatul)!... LASĂ JOS ARMA(OBIECTUL)..., FACEȚI DOI PAȘI LATERAL (stânga/dreapta) (în dependență de amplasare)..., BRAȚELE DUPĂ CAP..., CU SPATELE LA MINE..., ÎN GENUNCHI..., efectuând acțiunile de încătușare a persoanei;

2) *în cazul când persoana nu se conformează cerințelor angajatului* va soma: „STAI! POLIȚIA (sau denumirea subdiviziunii pe care o reprezintă angajatul)!

iar în caz de nesupunere, se somează din nou prin cuvintele: „STAI CĂ TRAG!”, dacă nu se supune nici de această dată atunci se va aplica arma de foc asupra persoanei.

Secțiunea 5

Reguli și măsuri de siguranță

249. Armele sunt simple obiecte care nu funcționează fără o intervenție umană. O armă întreținută, verificată și asigurată nu trage niciodată „singură”, trebuie în mod obligatoriu ca ceva sau cineva să apese pe trăgaci. Erorile de manipulare sau neglijențele sunt periculoase și pot provoca accidente.

250. Cu o armă în stare bună de funcționare, o lovitură accidentală nu se produce decât în urma unei erori umane. Siguranța unei arme este conferită de atitudinea angajatului față de aceasta.

251. Dacă angajatul știe să stăpânească folosirea armei sale și să aplice în mod sistematic cele cinci reguli fundamentale de siguranță, el nu va provoca accidente. Incidentele sunt posibile, dar în nici un caz accidentele.

252. În procesul mânăuirii armei de foc angajații vor ține cont de următoarele reguli fundamentale de securitate:

1) orice armă se consideră și se manipulează întotdeauna ca și cum ar fi încărcată;

2) țeava armei nu se îndreaptă asupra persoanei/persoanelor, decât dacă viața și sănătatea angajatului sau a altor persoane este periclitată direct;

3) țeava armei se îndreaptă asupra persoanei, dacă acesta a fost corect indentificat și izolat de terțe persoane;

4) în toate cazurile nu se pune degetul pe trăgaci, până nu apare necesitatea de a deschide foc;

5) manipulările de orice gen (alimentare, încărcare, descărcare, remediere a incidentelor de tragere, verificare a armamentului) se va executa întotdeauna într-o direcție nepericuloasă.

Secțiunea 6

Codificările internaționale

253. Codificările de alertă stabilesc modul privind păstrarea, portul armamentului și munițiilor din dotarea individuală a angajatului în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, în dependență de misiunea de serviciu și pericolul din partea persoanei.

254. Se stabilesc următoarele codificări de alertă cu arma:

1) „*Cod alb*” - arma în rastel, încărcătorul nealimentat, fără cartuș în camera cartușului, arma cu piedica de siguranță (dacă este dotată) la poziția „asigurat”;

2) „*Cod galben*” - arma se află în toc sau dacă este armă de umăr se află la umăr, nu este o amenințare aparentă, încărcătoarele sunt alimentate, un încărcător montat la armă, fără cartuș în camera cartușului, siguranța armei la poziția „asigurat”;

Fig. 422

Fig. 423

3) „*Cod oranj*” - amenințare prezumtivă neidentificată, arma dezasigurată (dacă este dotată), încărcătoarele sunt alimentate, un încărcător montat la armă, fără cartuș în camera cartușului, mâna de pe partea cu arma prinde mânerul pistolului (arma de mână poate fi poziționată semiscoasă din toc sau în spatele pulpei piciorului), indexul (degetul arătător) este în prelungirea gârzii trăgaciului.

Fig. 424

Fig. 425

Fig. 426

4) „*Cod roșu*” - amenințare actuală identificată, poziție de contact/contact apropiat, arma orientată sub orizontala privirii pe direcția amenințării, indexul este în prelungirea gârzii trăgaciului, arma dezasigurată, este cartuș în camera cartușului;

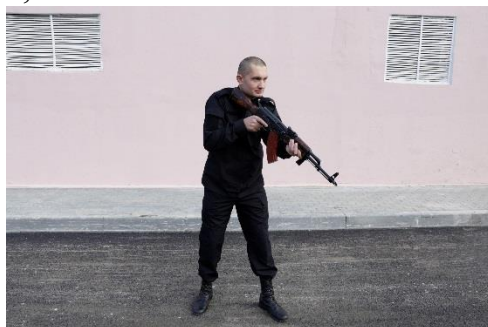

Fig. 427

Fig. 428

5) „*Cod roșu foc*” - agresiune actuală poziție de contact/contact apropiat, arma dezasigurată, este cartuș în camera cartușului, indexul pe trăgaci, se execută „foc”.

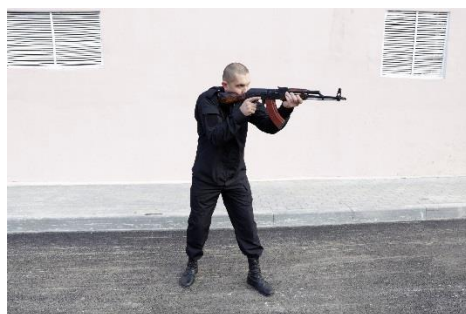

Fig. 429

Fig. 430